Staten
behoorende b/h jaarverslag
1930

Staten
~~[illegible]~~
~~Olie~~
~~schepen~~
~~in- uit- en doorvoer~~
Consignatiekas

I

Bijlage A.

Statistiek van de bevolking
der geboorten, sterfgevallen in huwelijken
over de laatste 6 jaren.

Aruba, den 4n Februari 1931
De Gezaghebber,
Wagemaker

1925			1926			1927			1928			1929			1930		
M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal
Bevolking																	
3722	5713	9435	3552	5654	9206	4037	6471	10.508	5305	6919	12.224	6096	7354	13.450	6880	8147	15.027
														in 1931	na de volkstelling	zijn de cijfers	
															8355	7304	15.659
Geboorten																	
198	202	400	154	152	306	162	189	351	263	243	506	293	244	537	310	310	620
Sterfgevallen																	
53	72	125	154	180	334	65	81	146	97	70	167	102	69	171	112	110	222
Huwelijken																	
		84			76			107			166			199			175
Levenloos ter wereld geboren																	
		22			19			14			25	17	11	28	23	22	45

Bijlage B.

S t a a t

aantoonende de verdeeling der ingezetenen op het einde van 1930, naar hunne geboorteplaatsen en de kerkgenootschappen, waartoe zy behooren.

Aruba, 25 Februari 1931.

De Gezaghebber,

M Wagemaker

Districten.	Getal sterkte der bevolking	Waar geboren						Indeeling naar de kerkgenootschappen.				Aanteekeningen.
		op Aruba	In de Kolonie	Elders in West-Indies	In Nederland	In Europa buiten Nederland	In andere oorden	Protestanten	R. Katholieken	Israëlieten	Niet bekend	
Oranjestad	2858	1854	280	260	58	50	356	610	1862	2	384	
le district	1795	1083	290	280	29	90	23	358	1365	-	72	
2e "	2621	2392	110	95	3	15	6	66	2535	-	20	
3e "	2548	2063	250	151	6	20	58	68	2455	-	25	
4e "	5205	2733	720	725	40	281	706	680	2831	3	1691	
Totaal	15027	10125	1650	1511	136	456	1149	1782	11048	5	2192	

r

Totaal
136
-
485
13
35
-
13
977
223
12
24
195
75
83
3
2
345
159
-
340
43
2
-
14
29
12
3220

BYLAGE C.

S t a a t

aantoonende de verdeeling der bewoners op het einde van het jaar 1930, naar de verschillende beroepen, bedryven en ambachten.

B e r o e p e n, enz.	Oranjestad	1e. district	2e.	3e.	4e.	Totaal
Ambtenaren	96	3	3	1	33	136
Apothekers	-	-	-	-	-	-
Autobestuurders	88	48	99	126	124	485
Barbiers	7	1	-	-	5	13
Broodbakkers	20	3	2	3	7	35
Drukkers	-	-	-	-	-	-
Grofsmeden	2	3	-	-	8	13
Hoedenvlechters en vlechtsters	98	125	366	268	120	977
Huisbedienden	142	12	9	18	42	223
Kantwerksters	6	-	-	4	2	12
Kleermakers	16	1	1	1	5	24
Koks en keukenmeiden	110	28	6	6	45	195
Kooplieden	40	3	1	5	26	75
Koopmanklerken	58	-	-	5	20	83
Koetsiers	1	-	1	1	-	3
Kuipers	-	-	1	-	1	2
Landbouwers	5	18	132	156	34	345
Metselaars	6	28	35	36	54	159
Mynwerkers	-	-	-	-	-	-
Naaisters	126	26	51	89	48	340
Onderwyzers	22	-	5	9	7	43
Photografen	1	1	-	-	-	2
Pontvoerders	-	-	-	-	-	-
Scheepstimmerlieden	4	2	-	-	8	14
Schoenmakers	16	2	1	2	8	29
Schrynwerkers	4	1	1	-	6	12
D.O.	868	305	714	730	603	3220

O.D.	868	305	714	730	603	3220
Sigarenmakers	-	-	-	-	-	-
Sjouwerlieden	15	5	1	3	16	40
Slagers	8	3	-	-	-	11
Stalhouders	-	-	-	-	-	-
Stoelmatters en makers	-	-	-	-	1	1
Tandmeesters	1	-	-	-	1	2
Timmerlieden	25	24	36	58	96	239
Ververs	10	5	8	19	23	65
Visschers	129	16	22	-	22	189
Vroedvrouwen	3	-	2	3	2	10
Waschvrouwen	52	32	48	29	50	211
Waterverkoopers	5	2	2	2	4	15
Winkeliers	70	11	10	9	34	134
Zeelieden	110	3	2	9	59	183
Zeilmakers	3	1	-	-	2	6
Zilver- en goudsmeden	4	-	-	-	-	4
Zoutgaarders	2	2	-	-	-	4
Verschillende beroepen die op dezen staat niet voorkomen	371	373	188	160	1804	2896
Zonder beroep	1182	1013	1588	1526	2488	7797
Totaal	2858	1795	2621	2548	5205	15027

Aruba, 25 Februari 1931.

De Gezaghebber,

Wagemaker

Zie Gouvr. No. 101

Bijlage D

Staat

		j.	m.	To taal	verzuim in %		
A Openbare							
Julianaschool met vervolgklasse	kosteloos	33	32	65	5.87	–	4
B. Byzondere							
R.k. Jongenssch	"	271		271	3.46.		7
R.k. Meisjessch	"		261	261	7.635		9
R.K. Scholen voor j. en m.		1					
te Noord	"	120	123	243	6.23		5
te Sta Cruz	"	205	197	402	13.12		9
te Sabaneta	"	137	146	283	11.46		7

Protestantsche school te Piedra Plat. Gesloten wegens gebrek a/ leerkrachten

Bijlage H.

Staat
van den veestapel op Aruba in de laatste 6 jaren.

Jaren	Paarden	Ezels	Muilezels	Runderen	Geiten	Schapen	Varkens
1925	20	949	3	224	10.197	16.575	781
1926	9	705	1	206	6.935	11.968	620
1927	6	772	-	434	8.972	13.510	873
1928	4	860	-	363.	7.142	10.435	560
1929	3	879	-	445	5.980	8.110	700
1930	3	525	-	230	3.610	4.715	310
1931	1	690	-	265.	2.950	3.700	320.

Aruba, den 2n. Februari 1931.
De Gezaghebber,

Wagemaker

7

Bijlage 1.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 10n Februari 1930.
Aanvang 7.30 uur 's avonds.

Tegenwoordig de heeren: I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter, J.H.Eman en Dr.J.R.Arends,leden en H.Oduber,Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en stelt den Secretaris in de gelegenheid de notulen van de vorige vergadering voor te lezen,die ongewijzigd gearresteerd worden.

Hierna neemt hij het woord en zegt dat deze vergadering belegd is om het ontwerp begrooting van inkomsten voor het jaar 1931 in behandeling te nemen en vraagt tevens den leden of zij tot een artikelsgewijze behandeling ervan wenschen over te gaan of wel zich vereenigen kunnen met het ontwerp,zooals het ter tafel is gebracht en nadat beide leden hun meening te kennen gaven,dat aangezien de cijfers die erin voorkomen gebaseerd zijn op de opbrengst over het afgeloopen jaar,zij voor zijn,om het zooals het ter tafel ligt aan te nemen. De Voorzitter sluit zich bij de leden aan en het ontwerp begrooting wordt in zijn geheel aangenomen. Na de behandeling hiervan,vraagt de Voorzitter aan de leden of zij eenige andere zaken hebben die zij zouden wenschen te bespreken.

Het lid Eman neemt hierop het woord en leest de navolgende rede voor: Mijnheer de Voorzitter! Men zegt: "Waar het hart van vol is,daar loopt de mond van over", en dit is het geval met mij op het oogenblik. Mijn officieel hart is vol vreugde. Veroorloog mij deze eigenaardige uitdrukking "officieel hart", waarmede ik eigenlijk wil bedoelen,dat ik als Landraad terwille van deze gemeenschap heden byzonder blij ben,naar aanleiding van het verkenningsbezoek van de afgevaardigden leden van den Kolonialen Raad op dit zustereiland en over welke blijdschap ik mijn mond wil laten spreken.Met het oog op de economische en sociale belangen van Aruba,is dit bezoek vanwege bovengenoemde wetgevende en voteerende lichaam,hetgeen voor de eerste maal in de annalen van dit eiland plaats heeft genomen,mijnerziens van groote beteekenis. Op tastbare en oprechte wijze is aan de ingezetenen van dit eiland de overtuiging gegeven van het groot belang,dat de Koloniale Raad in de economische ontwikkeling van dit eiland stelt,door zelfs zich ambulant te hebben gemaakt teneinde op aanschouwelijke wijze zich op de hoogte te stellen van de plaatselijke toestanden en de prompte uitvoering van de noodzakelijke verbeteringen te bewerkstelligen.

Waar wij weten dat alsnog niet tot de rooster van werkzaamheden noch de missie van den Kolonialen Raad behoort,het bezoeken der onderhoorige eilan

8

den, dienen wij het afgelegd bezoek te aanvaarden als een blijk van speciale belangstelling, daarbij in aanmerking nemende de respectievelijke gewichtige posities der heeren op het zustereiland Curacao, alwaar hun tegenwoordigheid niet dan hoogst noodzakelijk gemist kan worden.

Door persoonlijk van gedachten gewisseld te hebben en besprekingen te hebben gehouden met de leden van den Kolonialen Raad, waarbij ons toezegging werd gedaan, dat met de noodige voortvarendheid, onze dringende belangen in in hun centrum behandeld zullen worden, meen ik dat wij heden hoopvol een afwachtende houding mogen aannemen.

Met groot genoegen heb ik genoteerd de fijne attenties door den heer Gezaghebber den heeren bewezen gedurende hun verblijf ten deze, welke hoffelijke ontvangst vanwege onze plaatselijke Overheid aan onze Vertegenwoordigers, wij hartelijk toejuichen en apprecieeren.

Mijnheer de Voorzitter; van een tweede blijdschap wil ik mijn hart nog luchten op dit oogenblik, n.l. van den heer Administrateur van Financien, die samen met de leden van den Kolonialen Raad ten deze was geweest op inspectiereis, heb ik vernomen dat ons Ontwerp begrooting 1931 door het Hoog Bestuur in zijn geheel is aangenomen; dat zijn verdere behandeling in den Kolonialen Raad in den zelfde stemming zal vallen, hebben wij thans alle reden om zulks te verwachten. Bij voorbaat wil ik dus den heer Gezaghebber feliciteeren met de verhooging van zijn traktement hetgeen was voorgesteld op de begrooting en zulks in de eerste plaats niet met het oog op het klein materieel voordeelaaan verbonden, doch wel daarin ziende de bevestigiging door het Hoog Bestuur van onze zienswijze, dat zij ambtelijke prestaties wel hoog genoeg daarvoor staan.

Echter, mijnheer de Voorzitter, nog grooter zou deze blijdschap bij mij geweest zijn, wanneer ik tevens had kunnen vervemen dat ook aan de verbetering van inkomen van de overige ambtenaren bij deze gemeenschap is gedacht, hetgeen mij in een adem bij het bespreken van den Gezaghebbers traktement ook gevraagd hebben. Bekrompenheid wegens onvoldoende inkomen is ook bij dezen het geval en op eene evenredige verbetering kunnen zij ook aanspraak maken, zijnde allen verdienstelijke ambtenaren; door ieder ambtenaar op Aruba wordt zekèr meer gewerkt dan voor wat hij verdient. Ik wil dus hopen, dat het bevredigen en aanmoedigen van deze nog niet bedeelden, ook zal volgen. Mijnheer de Voorzitter, op deze linie verder mijn aanmerkingen leidende, kan ik bij een misstand, waarbij de onbillijkheid te zeer in het oogvallend is, dan dat men er niet onmiddellijk ~~in zeer~~ in zou grijpen.

De laagste bezoldiging van een employee, vergeleken met anderen bij het of particulieren op Aruba, is die van een kommies, n.l. f.2.50 per dag, een peon bij de Openbare Werken krijgt f.4.--, een checker f.8.-- tot f.12.--, een vuilnis opzichter f.225.-- in de maand, bemanning van de loodsbooten f.200.- 's maands, brievenbesteller f.150.-- en deze zijn geen buitensporige salarieeringen, maar heet normaal en wel in overeenstemming met de huidige loonstandaard op Aruba.

De kommiezen zijn in den laatsten tijd ook verplicht politiedienst te doen en dus niet alleen het waken tegen fiscale ontduikingen, dat van de stroom naar de koloniale kas geen druppel afvalt, hun zorg is, maar bovendien zouden zij op straat moeten uitkijken naar vehikels, die zonder rijvergunning rijden, naar het onbevoegd dragen van vuurwapenen enz., dus Mijnheer de Voorzitter, het toekennenvan dergelijke geringe salaris aan deze zeker niet minder nuttige beambten bij deze gemeenschap, dan die zooeven tot voorbeeld aangehaald, beschouw ik zulks gewoonweg als misbruiken van de nuchterheid en argeloosheid van deze medeburgers, die misschien ook gedwongen door private omstandigheden zich als de dupen daarbij neerleggen.

Mijnheer de Voorzitter, telkenmale als ik deze uniform beambten soms diep in den nacht tref, krijg ik een schaamteblos, omdat ik dan voel dat van hen op mij reflecteert een stilzwijgend verwijt: (Je bent lid van de Raad van Politie, in welker vergadering de bezoldiging der plaatselijke beambten behandeld wordt, je kent volkomen goed onze ellende, wegens een onvoldoende salaris voor dag- en nachtdienst, onderworpen aan een hoog levenstandaard als vigeerend op deze plaats. Waarom doe je je bezworen plicht niet, ook ten onze opzichten belangstellend te zijn?

Mijnheer de Voorzitter en geachte lid Arends, deze zijn de martelende gevoelens, die deze ongezonde toestand, een ten hemel schreiende onbillijkheid behelzende, in mij reageert.

Ik wil daarom voorstellen, dat wij samen spannen, dat deze menschen recht zal wedervaren, als verdienstelijke dienaren bij deze gemeenschap.

De Voorzitter het woord nemende, zegt hierop, dat hij van meening is dat de salarieering der ambtenaren op Aruba, in het algemeen niet in verhouding staat tot hunne arbeidsprestaties en zegt verder dat hij omtrent deze zaak met de leden van den Kolonialen Raad gedurende hun verblijf alhier, heeft gesproken en spreker hoopte, dat bij de behandeling van de begrooting, de heerschende toestanden, als duurte van hetnleven enz. in aanmerking zullen

worden genomen en dat een regeling tot stand zal komen,die aan de z.i.onbillijken toestand een einde maakt.

Bij de rondvraag wordt door het lid Eman te berde gebracht het verlichtingsvraagstuk en zegt dat hem bij de bespreking met de leden van den Kolonialen Raad,de verzekering is gegeven,dat zij na hun aankomst op Curacao eerst daags een oplossing aan deze zaak zullen geven.

Het lid Arends zegt,dat hij voornemens was hierover lang uit te weiden, maar na zich in verbinding te hebben gesteld met de leden van den Kolonialen Raad en van deze de plannen die ten deze opzichte bestaan te hebben vernomen,ziet hij hiervan af.

De Voorzitter is van meening,dat om Aruba van een goede en rendabele verlichting te voorzien,men ten opzichte van dit bedrijf eenige dispensatie van de bestaande electriciteitsverordening zou moetan verleenen.

Daarna wordt door het lid Eman ter sprake gebracht het employeeren van vreemdelingen bij de Openbare Werken,waarbij hij zegt,dat het aanbeveling verdient,Arubanen aan te nemen,voor opzichters,tijdschrijvers enz.en verder dat hij deze zaak met de technisch amhtenaar opgenomen heeft en dat deze hem de toezegging heeft gedaan,dat hij de voorkeur zal geven aan Arubanen.

Vervolgens wordt door genoemden spreker de radiostationkwestie naar voren gebracht en spreekt hij zijn vreugde uit,dat de korte golf zend- en ontvang toestellen reeds opgesteld zijn en wij reeds in verbinding staan met de buiten wereld direct en drukt zijn hoop uit dat wij ook in verbinding met het moederland zullen kunnen komen.

De Voorzitter hierop aan het woord zegt,dat hij betwijfelt of de toestellen het wel zoo ver zouden kunnen brengen,dat er reeds in October d.j.de toestellen verwacht kunnen worden voor een krachtige kortegolf-station,dat het tegenwoordige maar een noodstation is.

Het lid Arends aan het woord zegt,dat het nog niet vast staat,dat er met de tegenwoordige toestellen geen verbinding met het moederland te krijgen zou zijn,hij heeft van de heeren seiners vernomen,dat men thans bezig is een luchtnet te maken,dat op het station passend is en waardoor de verzendingskracht hiervan versterkt zou worden.

Hierna wordt de kwestie rechterlijke macht door het lid Arends ter sprake gebracht,daarop neerkomende,dat het reeds tijd wordt,dat Aruba een vaste rechter krijgt.

11

Spreker zegt,dat hem twee gevallen ter oore zijn gekomen,waarbij vreemdelingen wederrechtelijk zijn opgesloten geworden.dat hij hoopt dat de Voor-

zitter,als Hoofd van Politie maatregelen zal willen nemen ter voorkoming van deze misverstand.

De Voorzitter aan het woord zegt,dat hij van den ommegaanden rechter bij diens laatste bezoek alhier,vernomen heeft,dat een rechter dit jaar uit Holland uitgezonden wordt,maar dat tot nu toe niet beslist is,of het systeem van rouleering gevolgd zal worden of wel een vaste rechter en griffier hier zal komen. Wat de door het lid Arends bedoelde gevallen betreft,kan spreker mede deelen,dat een geval hem bekend is geworden en hij dadelijk maatregelen genomen heeft en de persoon op vrije voeten heeft laten stellen, terwijl hem een ander geval bekend is toen eens een vreemdeling zonder legitimatie papieren betreffende die als ongewenscht beschouwd werd en deswege in verzekerde bewaring gesteld wed,ten einde te worden uitgezet,hetgeen inmiddels ook gebeud is. Het lid Arends werpt daarna op de kwestie vroedvrouwen en zegt,dat deze kwestie dringend om verbetering vraagt;tot staving hiervan noemde spreker twee gevallen van levenloos geborenen op, waarbij hij als geneeskundige,op het overlijdensbewijs als oorzaak van den dood heeft moeten vermelden:"geen voldoende bijstand bij de bevalling." en zei verder dat hij ook van een zijner collega's vernomen heeft,dat dit jaar reeds zoo'n geval zich bij hem heeft voorgedaan. Spreker zegt verder, dat eenigen tijd geleden deze kwestie reeds op Curacao in bespreking is gebracht en dat er toen besloten werd een cursus te openen tot opleiding tot bekwame vroedvrouwen,maar het schijnt bij dat voornemen te zijn gebleven,althans is er tot nu toe niets in dezen zin gedaan.Spreker noemde de toestand waarin wij te dier opzichte verkeeren,ergerlijk.

De Voorzitter repliceerende,stelt voor aan Dr.Arends om deze zaak met zij collega's te bespreken en verder te zien wat zij dan tot stand kunnen brengen en dat het Gouvernement bereid gevonden zal worden steeun te verleenen.

Daarna wordtdoor het lid Eman ter sprake gebracht de kwestie ovatie of huldebetoon aan een geëmployeerde op het Gouvernementskantoor;hij zegt, dat hij daarmede bedoelt,dat hem ingelicht is geworden,dat op de verjaardag van een juffrouw dienende op Hetvreemdelingsdienstbureau,bij verschijning van deze ambtenares op genoemd kantoor,de vlag geheschen werd,tegelijkertijd de gramophoon bespeeld,terwijl het kantooe van binnen gedecoreerd was,dat aangezien hier alleen bij Koninklijke verjaardag of aankomst van een amgistraat op het eiland,op de Gouvernementsgebouwen gevlagd wordt, dat zelfs bij het overlijden van den Inspecteur van het Onderwijs op Cura-

cao, hier op de Openbare school niet toegelaten werd de vlag half stok te hijschen, dat het geval, dat hij hier aanhaalt, niet dan prikkelend op de burgerij kan werken en bij de ambtenarij jaloezie opwekken; dat officieele gebouwen voor het bewijzen van persoonlijke attentie niet de plaats is.

Spreker eindigt met de raad dat indien de Voorzitter, als Gezaghebber de sympathie van de bevolking van Aruba behouden wil, hij dergelijke persoonlijke uitingen behoort te remmen.

De Voorzitter het woord verkrijgende antwoordt, dat het door het lid Eman te berde gebrachte, rakende geen punt van algemeen belang gevoegelijk buiten bespreking van den Raad van Politie gelaten kon worden. Door dergelijke futiele persoonlijke aangelegenheden hier te bespreken doet de Raad afbreuk aan zijn prestige.

Dat hard werkende employees zooals er hier op Aruba zijn, op hun jaardag gehuldigd worden, zooals thans gebeurd is, kan spreker niet zoo erg vinden en hij ziet niet in waarom hij dat verbieden zou, zoolang de dienst er niet onder lijdt. Het vlaggen moet als een uiting van blijdschap beschouwd worden en kan daarin nietsgezien worden. Spreker zegt verder dat hij de mentaliteit van de ambtenaren kent en dat hij verzekeren kan, dat geen een ontevreden is, dat de ambtenares in kwestie op zoo hartelijke op haar verjaardag is gehuldigd geworden. Indien spreker de sympathie van de bevolking van Aruba op deze zijne opvatting zou moeten verliezen, dan wil hij wel zeggen, dat hij geen prijs stelt op deze sympathie.

Hierop wendt het lid Eman zich tot het lid Arends en vraagt dezen wat zijne opinie is in deze zaak; deze hierop antwoordende zegt, dat volgens hem over deze aangelegenheid reeds voldoende is gesproken, dat hij alleen uit een principieel oogpunt, den Voorzitter een opheldering vraagt, omtrent diens gezegde, n.l. dat deze aangelegenheid buiten de bevoegdheid van den Raad valt en verzoekt den Voorzitter hem wel te willen mededeelen, wat dan wel binnen de bevoegdheid van den Raad is.

De Voorzitter hierop repliceerende zegt, dat de Raad van Politie, die het algemeen belang moet dienen, zich heeft te wachten om de individueele vrijheid van den persoon aan te tasten, hetgeen in deze kwestie geschiedt. Wij hebben ten zeerste te waken dat de handelingen van onzen Raad geen persoonlijke grieven te voorschij roepen, noch personen in hun sociale vrijheid belemmeren. Men blijve van het particuliere leven der burgerij verre. 13

Het lid Arends zegt daarop, dat hij den Voorzitter bij zijne redeneering gevolgd heeft en dat volgens zijne meening het lid Eman deze aangelegenheid

beschouwd heeft als van algemeen belang te zijn en dat hij het daarom hier ter sprake heeft gebracht.

De Voorzitter aan het woord zegt,dat er dan niet tot een overeenstemming te komen is,daar het op slot van zaken een verschil van inzicht betreft.

Aldus voorgelezen,goedgekeurd en gearresteerd in de Vergadering van Maandag den 24n Maart 1930.

De Voorzitter
(get) Wagemaker

De Landraden
(get) J.H.Eman
(") J.R.Arends.

De Secretaris
(get) H.Oduber.

Vergadering van den Raad van Politie op Maandag den 24n Maart 1930.
Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig de Heeren: I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.H. Eman en Dr. J.R. Arends, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en nadat de Secretaris op diens verzoek de ingekomen stukken, waaronder een schrijven van hetblid Arends, dd. 13 Februari d.j. voorleest, waarin deze aan den Raad kennis geeft, dat hij het eiland voor eenige dagen gaat verlaten, welk stuk voor kennisname wordt genoteerd, worden de notulen voorgelezen van de vorige vergadering, die ongewijzigd worden gearresteerd. De Voorzitter verklaart, dat deze vergadering belegd is om ingevolge art. 6 van de Kiesverordening de lijsten der kiezers op te maken; waarna wordt overgegaan tot het opmaken van bedoelde lijsten. Deze lijsten worden door den Raad opgemaakt met een aantal van twee honderd en negen en tachtig kiesbevoegden. Daarna wordt besloten, dat bedoelde lijsten zullen worden afgekondigd, aangeplakt en gedurende veertien dagen ter inzage van belanghebbenden overgelegd ten kantore van den Gezaghebber, zooals bepaald bij art. 6 van bovengenoemde kiesverordening.

Bij de rondvraag brengt het lid Eman weer ter sprake de salarissen der ambtenaren, daarbij erop wijzende, dat z.i. de Raad gebruik makende van het recht hem toegekend bij art 125 van het Regeeringsreglement zich rechtstreeks tot den heer Gouverneur zou moeten wenden, tot verkrijging van een billijker salarieering der kommiezen, die volgens hem het slechtst betaald worden, als zijnde deze urgente aangelegenheid, ten aanzien van de onhoudbaarheid van den huidigen toestand. Na eenige discussie wordt besloten het voorstel van het lid Eman aan te nemen.

Daarna wordt door dezelfde spreker, ter sprake gebracht de achteruitgang van den handel en andere bedrijven, als landbouw, veeteelt, zoutwinning, visscherij en aloë-cultuur, die tot kort voor de vestiging van de Petroleum bedrijven de voornaamste bronnen van inkomsten van het eiland waren, die echter voor het grootste gedeelte opgegeven zijn, terwijl de aloë-cultuur het voornaamste product van Aruba, sterk achteruit gaande is, alles ten gevolge van de hooge loonstandaard teweeggebracht door de vestiging van voornoemde aloëbedrijven, en zei verder dat het gemis aan deze bronnen van inkomsten werd tot nog voor kort gecompenseed door de voordeelen uit het oliebedrijf. Spreker beweert verder, dat het tijdperk van bloei voor Aruba, reeds tot het verleden behoort, sinds de Pan Am eigen Commissariaat er op na houdt en wijst opnieuw op de door den handel geuitte klachten over slapte in za-

15

ken. Deze maatschappij komt de door haar gedane toezeggingen niet na en de door haar gedane beloften zijn maar politieke complimenten. Spreker grondt deze conclusie op een gesprek, dat hij met een commis-voyageur had, die klaagde dat hij niets aan de kooplieden in de stad heeft kunnen verkoopen, tengevolge van den precairen financieelen toestand, waarin de handel verkeert, terwijl hij bij de Pan Am ook zoo goed als niets heeft kunnen verkoopen, daar hij geen amerikaansche artikelen had; spreker zie verder, dat hij den indruk heeft gekregen, dat deze menschen onder den indruk verkeeren dat het Nederl. Gouvernement de belangen van zijn onderdanen veronachtzaamt. Spreker vervolgt en zegt dat meerdere zelfstandige Arubianen de geschiedenis gelezen hebbende en die de gevoelens van het Moederland kennen, zouden zich nooit kunnen voorstellen, dat het Moederland ons negeert, echter is het zoo het geval niet bij de geheele massa en met het oog hierop, meent hij, dat alle toestanden hier, die vermoedelijk het aanwakkeren en het versterken van onze nationale gevoelens storen, ontruimd dienen te worden.

De Voorzitter hierop repliceerende zegt, dat het hem wel bekend is, dat verschillende artikelen uit den stok van het commissariaat uitverkocht zijn en dat die niet meer worden aangevuld en zeide verder, dat er verschillende andere ertikelen in haar stock hooger geprijst zijn dan in de stad en die dus voordeeliger in de stad gekocht kunnen worden en noemde m.n. hoeden die $1.- duurder zijn dan hier in de stad. Verder zei spreker, dat deze zaak behoort te blijven rusten en dat daaraan geen nadere aandacht kan worden geschonken vóór de nieuwe weg klaar is.

Het lid Arends is van de zelfde meening als de Voorzitter.

Daarna wordt door het lid Eman opgeworpen de kwestie Gouvernements-geneeskundigen in het 4e district en zegt, dat protesten in de courantan tot uiting zijn gekomen waarin de dokter zelf de onvindbare genoemd wordt, dat hij daarom den Gouverneur zou willen voorstellen een geneeskundige meer te benoemen, met standplaats in de buurt van Sabaneta of Balashi, waar hij gemakkelijk te bereiken zou zijn.

De Voorzitter hierop aan het woord zegt, dat hij de uitdrukking onvindbaar ten opzichte van de tegenwoordige titularis moet terug wijzen. De Directeur van de Lago Shipping Co. klaagde onlangs, dat de schepen die binnen komen soms op den quarantaine-dokter moeten blijven wachten, daar deze veel geroepen wordt door zijne patienten in het 3e en 4e district. Spreker is van meening dat voldoende termen aanwezig zijn tot aanvulling van het

korps Gouvernements-Geneeskundigen te Aruba.

Het lid Arends zegt hierop,dat het niet in de bedoeling van het lid Eman is,dat Dr.Gelfmann zich onvindbaar maakt,maar wel,dat de plaats waar deze woont,n.l.binnen het kamp der Pan Am,niet voor ieder toegankelijk is en niet dan met groote kosten en oponthoud te bereiken is en zelfs dan is het mogelijk dat de dokter niet aangetroffen wordt,daar hij zich aan boord van het een of ander binnen gekomen schip kan bevinden en lang op zich laat wachten.

Het lid Eman zegt dat hij niet bedoeld heeft dat Dr.Gelfmann zich met opzet de onvindbare maakt of zich met andere woorden schuil houdt,maar door de door het lid Arends evengenoemde redenen soms niet bereikbaar is.

Hierna komt ter sprake de kwestie hypotheekbewaarder en een tweede notaris, die volgens het lid Eman in herhaalde vergadering in bespreking bij dezen Raad is gebracht en tot nu toe geen oplossing heeft gekregen. Spreker zei verder,dat niet hier alleen het gemis aan een hypotheekbewaarder gevoeld wordt,maar zelfs op Curacao,daar er notarissen op Curacao zijn,die een stapel werk op hun tafel hebben staan,die zij niet af kunnen maken,daar zij de gegevens,die zij daarvoor noodig hebben,niet op tijd van den hypotheekbewaarder op Aruba kunnen krijgen,door zeer uiteen loopende werkzaamheden van den tegenwoordigen titularis. Spreker zei verder,dat hij iemand op het oog heeft,wien hij bij den Gezaghebber voor deze baantjes zou kunnen voordragen.

De Voorzitter aan het woord,zegt dat deze aangelegenheid reeds als een voorstel van den Raad aan den Gouverneur is voorgelegd.

Daarna wordt door het lid Eman ter sprake gebracht,wat over de optreding van een militair belast met politiediensten,in de couranten geschreven wordt; spreker zegt,dat hem het geval waarop zij het oog hebben,bekend is. Dat de daarbij bedoelde militair hem eveneens bekend is,en dat hij van deze weet te zeggen,dat hij bij zijn optreden van het eene uiterste in het andere valt,dat het gebleken is,dat hij voor de taak van agent van politie niet berekend is,en dat het den wensch van het publiek is,dat die man weggezonden wordt; het temperament van die man is niet geschikt voor den dienst. Hij acht het zelfs niet consequent tegenover het korps,dat dit zijn goeden naam zou verliezen,door ontactvol optreden van een hunner.

Het lid Arend hierop aan het woord,zegt dat hijer prijs opstelt,in deze zijn meening kenbaar te kunnen maken en zegt verder,dat de militair in kwestie is gebleken niet een geschikt agent te zijn;de man kan een uitstekend militair zijn,ook als mensch zou hij uitstekende kwaliteiten kunnen

bezitten,maar hij moet zeggen,dat het gebleken is,dat hij als agent van politie niet deugt.Zoo iemand kan niet anders dan het korps in discretie brengen,hij meent,dat ook dat gevoel bij het corps bestaat.Spreker zegt verder dat het hier niet tegen den persoon gaat,maar dat zoowel voor de rechten van het volk als voor den goeden naam van het korps hier,dient te worden gewaakt.

De Voorzitter hierop aan hetwoord zegt,dat uit het gesprokene hij de gevolgtrekking moet doen,dat het hier niet tegen het korps in het algemeen gaat,maar wèl tegen een bepaald persoon,de kwestie blijft altijd een delicaten,dat diensten worden gevergd van menschen,die geen opleiding in die richting gehad hebben. Spreker zegt verder,dat het hem genoegen doet te vernemen,dat over het korps in het algemeen met tevredenheid gesproken wordt,met uitzondering echter van het feit daareven door het lid Eman besproken en door het lid Arends eveneens met adhaesie. Spreker verzoekt verder met eenige concrete feiten voor den dag te komen waaruit de ongeschiktheid van de bedoelde militair zou blijken.

Waarop het lid Arends het woord neemt en zegt dat hij als bewijs van het zooeven door hem beweerde,moet aanvoeren: het mishandelen van een arrestant,wat vaststaat en door zijne superieuren ook toegegeven is. Verder dat de mishandelde zijn klacht heeft ingediend.De mishandelde is kort daarvoor,door spreker in zijne kwaliteit van geneeskundige behandeld en eveneens na die mishandeling en dat hij toen een abses had tengevolge van een gebroken hand,tengevolge van de mishandeling.

Daarna wordt nog door genoemde lid Eman ter sprake gebracht de verlichting vraagstuk,het werpen van vuilnis naast vleesch- en vischhal en later stelt dezelfde spreker nog voor krachtens art. van het Regeeringsreglement, schouw te drijven op de Openbare Werken en het bezoeken door den Raad van de verschillende scholen,wat in lang niet is geschied.

De Voorzitter geeft eenige inlichtingen op de twee eerste punten en zegt verder,dat bij hem geen bezwaar bestaat om op Openbare Werken nu en dan een oogenschouw te nemen en de scholen op bepaalde tijden te inspecteeren.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende, sluit de Voorzitter de vergadering.

Aldus voorgelezen,goedgekeurd en gearresteerd in de vergadering van Donderdag den 17n April 1930.

De Voorzitter,

De Landraden: De Secretaris: (get) Wagemaker.

(get) J.R.Arends H.Oduber.

18

110

Vergadering van den Raad van Politie op Donderdag den 17n April 1930.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig de heeren: I.Wagemaker,Gezaghebber-Voorzitter,Dr.J.R.Arends lid en H.Oduber,Secretaris.Afwezig: J.H.Eman,lid.

De Voorzitter opent de vergadering en nadat de Secretaris op diens verzoek,voorlezing doet van de ingekomen stukken,waaronder een schrijven van het lid Eman,waarin hij kennis geeft,de zitting niet bij te zullen wonen en van de notulen van de vorige vergadering,worden deze laatste ongewijzigd gearresteerd.

Hierna komt in behandeling het le punt van de agenda,n.l.sluiting en vaststelling van de kiezerslijsten.Deze lijsten worden,vermits er geen bezwaar ertegen is,ingebracht,ingevolge art.18 van de Verordening van 1869 No.24,afgesloten en vastgesteld. Dien overeenkomstig wordt besloten,dat deze lijsten met een aantal van twee honderd en negen en tachtig kiesbevoegden,opnieuw zullen worden afgekondigd,als bij art.8 der gemelde Verordening is voorgeschreven.

Bij de rondvraag neemt het lid Arends het woord en zegt dat hij er prijs op stelt te verklaren,dat hem uit een onderhoud met Z.E.den Gouverneur tijdens diens bezoek aan het eiland gebleken is,dat bij Z.E.het voornemen bestaat om binnen afzienbaren tijd te voorzien in de behoeften van Aruba, welke behoeften voornamelijk zijn ontstaan door de groote vooruitgang van het eiland.

Hierop stelt dit lid aan den Voorzitter de vraag of er door Z.E.ook bepaalde toezeggingen zijn gedaan.

De Voorzitter het woord verkrijgende zegt:

Mijnheer de Landraad!

Het was ook voor mij een voldoening om Z.E.den Gouverneur te ontmoeten en ik kan met genoegen verklaren dat Gouverneur van Slobbe de beste indrukken van ons eiland heeft meegenomen en zijn volle aandacht wijdt aan de verschillende kwesties ons eiland betreffende,als daar zijn: de politie, haven,hygiëne,straten en wegen,bouw watervoorziening enz. Z.E.heeft een speciaal onderzoek ingesteld naar den weg Oranjestad - San Nicolaas. Het toezicht over den verderen bouw van dezen weg,is opgedragen aan een ingeneur,die speciale studie van weg bouwen heeft gemaakt. Ten opzichte van openbare werken volgt de Gouverneur het sysyteem om elk eiland een proportioneel aandeel toe te kennen.Ten aanzien van de hygiene is voornamelijk de kwestie van de vroedvrouwen onder het oog gezien en zal spoedig

19

een beslissing in deze genomen worden. Een oplossing van de geneeskundige hulp van de buitendistricten zal verkregen worden door de splitsing van de werkzaamheden van den geneeskundige te San Nicolaas en de benoeming van een specialen havendokter.

Binnenkort zal een aanvang gemaakt worden met de havenwerken en wordt een baggermachine eerstaags verwacht.

Ten aanzien van de electriciteitsvoorziening is nog niets definitief van het kantoor van de Arend Petroleum Mij te Londen gehoord.

Ook de salarieering der ambtenaren heeft de aandacht van Zijne Excellentie Wat de kommiezen betreft hoopt Z.E. speedig verademing ten goede te kunnen brengen. Daar hebt U in goede trekken het program van Gouverneur van Slobbe voor Aruba.

Waarop het lid Arends de Voorzitter bedankt voor de verschafte inlichtingen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende, sluit de Voorzitter de Vergadering.

Aldus voorgelezen, goedgekeurd en gearresteerd in de Verhadering van Woensdag den 3n December 1930.

De Voorzitter,
(get) Wagemaker.

De Landraden,
(get) J.H.Eman
(get) J.R.Arends

De Secretaris,
(get) H.Oduber.

Vergadering van den Raad van Politie op Aownsdag den 3n December 1930.

Aanvang 8 uur 's avonds.

Tegenwoordig de Heeren: I. Wagemaker, Gezaghebber-Voorzitter, J.H. Eman en Dr. J.R. Arends, leden en H. Oduber, Secretaris.

De Voorzitter opent de vergadering en verzoekt den Secretaris de notulen van de vorige vergadering voor te lezen, die ongewijzigd worden goedgekeurd en gearresteerd. Na een kort woord van welkom aan de Landraden en het aanwezig publiek, zegt de Voorzitter, dat deze vergadering belegd is om de begrooting voor het jaar 1932 in behandeling te nemen en vraagt den leden, of alvorens hiertoe over te gaan, zij in eene algemeene beschouwing wenschen te treden. Na hierop een ontkennend antwoord te hebben ontvangen, wordt overgegaan tot het artikelsgewijze behandelen van de begrooting, die zonder hoofdelijke stemming, na een korte discussie op eenige punten, in haar geheel wordt aangenomen.

Bij artikel 1. Bezoldiging van een Commies, verkrijgt het lid Eman het woord en wijst op de groote dienstpraestaties van den tegenwoordigen titularis en tevens op het al te groote verschil in de bezoldiging van deze en die van den Gezaghebber. Spreker acht de voorgestelde verhooging meer dan billijk en zegt verder, dat hij zelfs veel hooger zou willen gaan, om zoodoende de bezoldigingen van deze ambtenaren in evenredigheid te brengen.

De Voorzitter hierop antwoordende zegt, dat alhoewel hij de meening van het lid Eman deelt, hij zulks toch moet afraden en zegt verder, dat indien een hoogere bezoldiging voorgesteld wordt en deze niet door het Hoofdbestuur wordt aangenomen, de belanghebbende dan de dupe daarvan zou worden, terwijl de nu voorgestelde verhooging, waar het binnen de perken is gesteld, meer kans van slagen heeft.

Het lid Arends, desniettegenstaande hij accoord gaat met het lid Eman, sluit zich aan bij den Voorzitter, om de door deze aangegeven redenen.

Bij artikel 12 geeft de Voorzitter de volgende toelichting.

De zeer lage loonen voornamelijk van hulp-kommiezen en kommiezen hebben een zoodanig verloop onder deze categoriën tengevolge, dat het doenlijk is, om zonder nadeel voor den Lande, deze dienst op den duur behoorlijk te doen functioneeren, derhalve werd wederom eene verhooging der traktementen opgebracht.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt, dat hij geheel de woorden van den Voorzitter onderschrijft.

Ook het lid Arends sluit zich hierbij aan.

21

Het lid Eman het woord verkrijgende,zegt dat een salaris van f.96.-- 's maands voor een hulp-kommies ten eenenmale onvoldoende is.

Het lid Arends aan het woord verklaart het hiermede geheel eenz te zijn en vestigt nogmaals de aandacht op het feit,dat een chauffeur hier f.150.-- 's maands verdient.

Met algemeene stemmen wordt besloten het salaris van een hulp-kommies te brengen op f.150.--,dat van de kommiezen op f.175.--,dat van de hoofdkommiezen op f.225.-- en van den kommies-verificateur op f.300.-- 's maands.

Het lid Eman stelt hierop de volgende motie voor/ De Raad van Politie in openbare vergadering bijeen,spreekt nogmaals zijne overtuiging uit,dat de bezoldiging van het douane-personeel in het algemeen,niet in overeenstemming is,met de van dezen gevergde arbeidspraestaties en den duren levensstandaard. Hij brengt deze aangelegenheid met de verschuldigde gevoelens van eerbied,doch met klem onder de aandacht van Zijne Excellentie,den Gouverneur en den Kolonialen Raad en gaat over tot de orde van den dag; welke motie met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Bij artikel 39 verkrijgt het lid Eman het woord en vraagt den Voorzitter in welke stadium het electriciteitsvraagstuk verkeert.

De Voorzitter antwoordt hierop,dat hij ieder oogenblik uit Curacao bericht verwacht,omtrent het sluiten der contracten endat naar zijn weten thans geen hinderpalen het sluiten daarvan in den weg staan.

Bij artikel 42 zegt het lid Arends,het woord verkrijgende,dat volgens het uitbreidingsplan van San Nicolaas,de straat van den nieuwen weg naar de hoofdpoort van de Pan American Petroleum Company verplaatst moet worden over een afstand van enkele meters en dat op die plaats thans een houten en een steenen gebouw staan,die opgetrokken zouden moeten worden;dat hij van meening is,dat deze afbraak een noodelooze uitgave met zich zou meebrengen,aangezien er thans reeds een straat bestaat,die heelemaal niet verplaatst behoeft te worden,zooals het plan aangeeft.

De Voorzitter merkt op,dat de beide huizen in kwestie,staan op Gouvernements grond,dat nog steeds niet aangevraagd is,zoodat de eigenaren daarvan,ten allen tijde verplicht kunnen worden,deze gebouwen te verplaatsen en dat de thans bestaande straat,met het oog op de veiligheid van het verkeer,beslist verlegd dient te worden.

Het lid Arends verklaart hierop,dat zijn bezwaar niet opgeheven is en dat hij deze uitgave een onnoodige acht.

Bij artikel 43 geeft de Voorzitter de volgende toelichting:

In deze dagen van droogte, is het nogmaals duidelijk geworden, dat Aruba een watervoorziening dringend noodig heeft. Bij proeven, die genomen zijn, is het gebleken, dat van putten, waarvan een 15-tal nieuwe gegraven zijn, de laagst gelegenen het zoutste water geven en de hoogst gelegenen het zoetste. Nergens is een bron aangeboord, welke doorloopend voldoende water zou kunnen geven. Een reservoir is nergens in den boden aangetroffen, het water, dat met aantrof, was steeds water, dat van een hooger gedeelte gestroomds was. Afdamming van het regenwater zou eveneens bezwaarlijk gaan, daar het water zich met de in den bodem aanwezige zouten zou mengen, waardoor dit onbruikbaar zou worden. Distillatie van zeewater, lokt spreker niet aan, tengevolge van de hooge kosten daaraan verbonden. De levensduur van de machinerieën wordt op ten hoogste 10 jaar geschat aan de Caraibische zee, met een zeer hooge zoutgehalte. Vele andere bezwaren zijn aan deze methode verbonden, als daar zijn: 1o de noodzakelijkheid om duur betaalde vakkundige arbeiders voor de bediening te hebben; 2o de noodzakelijkheid om een groote hoeveelheid reserve onderdeelen vóór handen te hebben enz.

Na deze bezwaren overwogen te hebben, is spreker tot het volgende plan gekomen; de Arend Petroleum Maatschappij en de Pan American Petroleum Company kunnen goed zuiver drinkwater uit London en New York leveren tot een hoeveelheid van onderscheidenlijk 1000 en 2000 ton per week tegen kostprijs, welke zal bestaan uit lig en ankergelden voor het schip, benevens het tijdverlies bij de lossing. Een en ander wordt door de Arend Petroleum Maatschappij op niet hooger dan f.0.20 per ton geschat. Een speciale pijpleiding van het schip naar 12000 tons tank, staande op het terrein der Arend Petroleum Maatschappij zou het water in eerste instantie opnemen. Vanuit de tank verder per pijpleiding naar de stad, waar een 40 meter hooge watertoren, waarin het water wordt opgepompt, het water zich door eigen druk middels pijpleidingsnet distribueert in de stad, terwijl een doorgaande leiding naar Sta Cruz met hydranten dat dorp van water kan voorzien. Volgens spreker is dit plan het beste.

Op de vraag van het lid Arends of beide Maatschappijen op zich genomen hebben het water te leveren, antwoordt de Voorzitter, dat zij in principe met het plan accoord gaan en omtrent de hier uiteen gezette mogelijkheid met hunne Directies in correspondentie zijn getreden.

Het lid Eman het woord verkrijgende zegt, dat de Voorzitter met zijn breedvoerige toelichting over deze post, hun voert op tweeërlei gebieden: 1o. Geologisch, voor wat betreft zijn meening op opgedane ervaring ten op-

zichte van onze ondergrondsche watervoorraden en 2o wetenschappelijk, voor wat betreft den duur en betrouwbaarheid van een distillatie inrichting; z.i. heeft de praktijk hier reeds voldoende uitgewezen, dat wij geen eigen water hebben, ons meest rijke watergebied, zegt hij, is in de buurt van Boebali, doch bij druk scheppen uit de daar aanwezige putten, begint het water geleidelijk minderwaardig te worden tot dat het zelfs op den duur bijna meer voldoet als drinkwater.

Spreker voortgaande zegt, dat hij niet veel vertrouwen heeft in machinerieën, deze dingen zijn wispelturig en worden ook moe. Dat hij zich principieel kan vereenigen met deze post en acht het initiatief van den Gezaghebber wel steekhoudend, het eiland op zoo'n natuurlijke eenvoudige wijze van goed drinkwater te voorzien. Op het oog hebbende de eventualiteit, dat wegens een of ander onverhoopte ongunstige wending van zaken, de Arend Petroleum Maatschappij, het centraal, waarop in dit geval voor de watervoorziening gebouwd wordt, haar bedrijf zou stopzetten, is wel in verband met dit voorstel van den Gezaghebber, de voornaamste factor. Doch men zou, vóór dat men ertoe zou overgaan tot het spendeeren van deze gevoteerde gelden, in de gelegenheid kunnen komen, om ten opzichte van het al of niet aanblijven van deze Maatschappij te oordeelen of dit werk al dan niet uitgevoerd zal worden.

Bij artikel 45, bouw van een woning voor den Commandant der Mariniers, zegt het lid Eman, het woord verkrijgende, dat hij meent dat defensie uitgaven ten laste van het Rijk komen.

Waarop de Voorzitter antwoordt, dat de woningbouw voor rekening van de Curacaosche begrooting komt.

Bij de rondvraag, vraagt het lid Eman het woord en zegt: Men staart zich hier blind op burgerpolitie en is blijkbaar niet voldaan met onze militaire politie. Echter kan men in de verschillende persuitingen tegen de militaire politie steeds een zekere mate van waardeering beluisteren en gaat de critiek meestal over gedragingen van den een of andere politiemilitair individueel. Ik voor mij, ben vóór de militaire politie, indien er maar aan het hoofd daarvan staat een concensieus man en kan niet inzien wat voor bezwaren men tegen dit corps heeft.

Het lid Arends het woord verkrijgende zegt, dat hij met het lid van den Kolonialen Raad Eskes, van meening is, dat het niet gaat om burgerlijke- of militaire politie, doch om goede politie. Spreker verklaart zich op 24
grond van de opgedane ondervindingen beslist tegen de militaire politie.

In het Koloniaal Weekblad,orgaan van de Vereeniging Oost en West,werd onlangs gevraagd,naar doorslaande argumenten tegen de militaire-politie. En spreker wil vanuit deze plaats verklaren,dat hij tegen de militaire-politie is,op tweeërlei grond.1o politie en militair zijn onvereenigbaar in één persoon; een politieman moet uiterst tactisch weten op te treden, terwijl een militair slechts heeft te gehoorzamen aan een commando en uiteraard niet mag schippeeren of parlementeeren.2o de ongelijke rechtsverhouding van militairen tegenover burgers. Op Aruba hebben wij aan den lijve ondervonden,dat militairen,die zich tegenover burgers vergrijpen,niet gestraft worden. Spreker kent drie voorbeelden hiervan. De bewuste politie militairen hadden tegen de betrokken burgers proces-verbaal opgemaakt, doch deze zijn nooit voor den rechter gebracht. Hieruit trekt spreker zijn conclusie en staat volgens hem vast,dat de burgers in hun recht waren.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen hebbende,sluit de Voorzitter de Vergadering.

Aldus voorgelezen,goedgekeurd en gearresteerd in de Vergadering van Vrijdag den 30n Januari 1931.

De Voorzitter
(get.) I.Wagemaker

De leden:
(get) J.H.Eman
" J.R.Arends

De Secretaris
(get).H.Oduber
Voor afschrift.
De Secretaris.

25

Bijlage 2.

Opgave van het aantal kiezers en dat der uitgebrachte stemmen voor verkiezing van landraden op Aruba in de laatste 5 jaren.

Jaren.	Aantal kiezers	Datum van verkiezing	Aantal uitgereikte stembiljetten	Aantal geldige uitgebrachte stemmen	Aanteekeningen.
1926	159	13 Januari	1	1	Verkiezing wegens het neerleggen van zijn mandaat door een landraad.
1926	178	8 Maart	3	3	Verkiezing wegens het niet aannemen van eene benoeming door een verkozene.
1926	178	25 Juni	12	12	- Do. -
1927	185	19 Juli	20	20	Verkiezing wegens periodieke aftreding van een lid en het neerleggen van zijn mandaat door een ander landraad.
1928	-	-	-	-	geen
1929	253	18 Juni	127	125	Verkiezing wegens het neerleggen van zijn mandaat door een landraad.
1929	253	16 Juli	204	201	Periodieke verkiezing.
1930	229	-	-	-	geen.

Aruba, 3 Februari 1931.
De Gezaghebber,
Wagemaker

Bijlage 3.

Staat van inkomsten en uitgaven van de Armenkas op Aruba over het jaar 1930.

Ontvangsten			Uitgaven		
Saldo in kas 1e Januari 1930.	f 101.	20	Begrafeniskosten van overledene onvermogenden.	f 267.	-
Bijdrage Bioscoop.	435.	-	Belegd bij de Koloniale Postspaarbank.	400.	-
Staangeld Circus Palace.	60.	-	Saldo in kas ulto December 1930.	29.	20
Idem. Draaimolen.	80.	-			
Bijdrage voltrekking van een huwelijk ten huize.	20.	-			
	f 696.	20		f 696.	20

Aruba, den 31e December 1930.
De Administrateur.

J. Oduber

Behalve bovenstaande saldo is de kas nog competeerende op ulto December 1930 van eene som van f 2079.54 op de Koloniale Postspaarbank.

Bijlage 4.

Aruba, den 30n Januari 1931.

No.1.

Ter voldoening aan het eerste lid van art.18 van de G.B.dd.13 November 1905 P.B.No.42, heeft de Voogdijraad op Aruba de eer Uhoogedelgestrenge het volgend verslag over het afgeloopen jaar aan te bieden.

Gedurende het jaar 1930 is de Raad geen enkele keer bijeengekomen, aangezien hij begin van het jaar onvoltallig was en er zich verder geen spoedeischende gevallen hebben voorgedaan.

Het verslag over 1929 is door het eenigste lid dat overgebleven was en de Secretaris buiten de vergadering om samengesteld.

Geen klachten hebben dezen Raad gedurende het afgeloopen jaar bereikt.

Gedurende hetzelve werd een heel klein aantal natuurlijke kinderen door de natuurlijke moeders erkend.

orig. getr.

De Voorzitter

(get). L.J.Th.v.d.V.Zeppenfeldt

De leden:

(get).J.K.Zepp.Lampe

" J.E.M.Arends

De Secretaris.

(get).H.Oduber.

Aan den Heer

Gezeghebber van Aruba

Alhier.

28

Zie No 101

Bijlage 5

Verslag
omtrent den toestand van het onderwijs op Aruba over 1930
Artikel 63, lid 2, van de Onderwijsverordening 1927 (P.B. no 5)

Openbaar Onderwijs.

De toestand van het onderwijs op de Julianaschool kon ultimo December j.l. bevredigend worden genoemd. Hoewel de school tengevolge van de overplaatsing van den onderwijzer J.R. Quast een uitstekende leerkracht verloor, werd door het Hoofd en de opvolger van laatstgenoemden onderwijzer, den Buncamper alles in het werk gesteld om het peil waarop het onderwijs stond en het tempo waarin het leerplan moet worden afgewerkt te handhaven. Gedeeltelijk werd dit doel bereikt. Waar echter de onderwijzer Buncamper tot aan zijn plaatsing te Aruba gewend was aan het lesgeven in Engelsch ~~[illegible]~~ onderwijs het eenigen tijd voordat hij dit met hetzelfde gemak in het Hollandsch kon doen.

Ultimo December 1929 bedroeg het aantal leerlingen 63. Bij den aanvang van het nieuwe leerjaar waren 3 leerlingen afgeschreven allen jongens ~~en meisjes~~. Er meldden zich 15 leerlingen aan, die allen werden toegelaten: t.w. 10 jongens en 5 meisjes.

De cursus werd derhalve begonnen met een totaal van 75 leerlingen t.w. 40 jongens en 35 meisjes. In den loop van het jaar werden nog 2 leerlingen toegelaten, terwijl 12 leerlingen de school verlieten, ~~[illegible]~~

Aan het einde van het schooljaar werd de cursus gesloten met 65 leerlingen: t.w. 33 jongens en 32 meisjes.

Van de 65 leerlingen konden er 53 naar een hoogere klas overgaan, waaruit blijkt dat de vorderingen en vlijt

bevredigend waren. Echter moesten 2 jongens wegens wangedrag van de school verwijderd worden.
Het schoolverzuim bedroeg in 1930
betrekkelijk 3.84%
volstrekt 5.87%
Door het onderwijzend personeel werd verzuimd:
J.K.Z. Lampe 2½ dagen
J.C. Kuncamper 2
S.D. Roos 5 kwartier
~~alle beiden wegens ziekte.~~
Met uitzondering van de 1e klasse namen alle meisjes deel aan het onderwijs in de nuttige handwerken, waarin goede vorderingen werden gemaakt.
De cursus werd feestelijk besloten in tegenwoordigheid van een deel der schoolcommissie en vele ouders.
De van Suriname ontvangen schoolbanken bleken zeer onpraktisch te zijn, weshalve zij door anderen zullen worden vervangen.
Verder werden door den dienst der Openbare werken in der ~~[illegible]~~ lokalen maakkasten aangebracht voor de opberging der leermiddelen, hetgeen eene belangrijke verbetering blijkt te zijn. Het schoolgebouw werd aan de buitenkant gereinigd en gewit.

Byzonder onderwijs.

De hierbij overgelegden Staat geeft een overzicht van het aantal scholen, het personeel het aantal leerlingen en het school verzuim. Er werd in alle scholen met ambitie en voortvarendheid gewerkt; waarvan de nevens gaande cijfers het bewijs leveren. Gedrag vlijt en vorderingen der leerlingen lieten niet te wenschen over.
De Protestantsche School te Piedra Plat bleef ook dit jaar wegens het ontbreken van een leerkracht gesloten.

Aruba 20 Januari
Namens de Schoolcommissie
de Gezaghebber - Voorzitter

Eiland Aruba.

Bijlage 8.

legger

30

Overzicht

van de verhuurde terreinen op Aruba.

Districten	Getal percelen op 31 December 1929	Bijgekomen in 1930	Afgegaan in 1930	Getal percelen op 31 December 1930	Hoe ontgonnen: Goed	Hoe ontgonnen: Tamelijk goed	Hoe ontgonnen: Slecht	Hoe ontgonnen: In het geheel niet	onder welke voorwaarden en bepalingen in huur afgestaan: Oude	onder welke voorwaarden en bepalingen in huur afgestaan: Nieuwe
1e, 2e, 3e en 4e.	2048	366	183	2231	560	1274	144	253	263	1968.

Aruba, 30 januari 1931.
De Gezaghebber,
[signature]

hoeveel overdracht 183
" woningbouw 176
" landbouw 7
hoeveel stukken in eigendom met grootte. 29 st met 5019.77 m².

Eiland Aruba

Bylage 9.

Verdeeling der perceelen naar de oppervlakte.

Districten	Getal perceelen	Tot 0.25 H.A.	Tot 0.50 H.A.	Tot 1 H.A.	Tot 2 H.A.	Tot 3 H.A.	Tot 4 H.A.	Tot 5 H.A.	Grooter dan 5 H.A.
1e, 2e 3e en 4e	2231	408	111	409	631	309	143	87	133

Aruba, den 30 Januari 1931.

De Gezaghebber,

[signature] Wagemaker

31

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

no. 88

Bijl: 1

...ber 1930.

...estigen

...aven over

...ijg. model).

Aanwezige automobielen
31 December 1930
300 stuks

Aanwezige Fietsen
31 December '30.
262 stuks

11

32

...ndige dienst

9. Aantal aanwezige automobielen

10. Aantal aanwezige fietsen

Gaarne zie ik deze stukken vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

f 1519,25 Bedrag d/. Onderstanden.

den Heer
Ontvanger,
Alhier.

34

41

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

No. 88

Bijl: 1

9 December 1930.

Hierby heb ik de eer UW aandacht te vestigen op het indienen van de volgende staten en opgaven over het jaar 1930: t.w.

1. Overzicht van ontvangsten en uitgaven.
2. Overzicht van den stand der huurpenningen (bijg. model).
3.
4.
5.
6.
7.
8. ... e dienst
9.
10. ... zen.

Eagle }	~~f 60~~	Mei 1929
Einm }	200 .	
Hend.	326 .	
Kerkstr.	209 .	
Bijstraat „	65 .	
Skoardstr	406 .	
O. Schoolstr	140 .	
Waterweg	55 .	
	1391	

Hr o/d Heide

33

f 1519,25

den Heer
Ontvanger,
Alhier.

34

41

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

No. 881

Bijl: 1

9 December 1930.

Hierby heb ik de eer UW aandacht te vestigen op het indienen van de volgende staten en opgaven over het jaar 1930: t.w.

1. Overzicht van ontvangsten en uitgaven.
2. Overzicht van den stand der huurpenningen (bijg. model).
3. ~~Verslag Posteryen~~
4. ~~Oliestaten~~
5. Staat van in-,door- en uitvoer
6. ~~Staat van in- en uitgeklaarde schepen~~
7. Opgave consignatie kas
8. Aantal vrye en verkochte kaarten voor geneeskundige dienst
9. Aantal aanwezige automobielen
10. Aantal aanwezige fietsen

Gaarne zie ik deze stukken vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

ƒ 1519,25 Bedrag v/d Onderstanden.

den Heer
Ontvanger,
Alhier.

34

41

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

No 881

9 December 1930.

Aruba, 22 Januari 1931.

Ik heb de eer Uw aandacht te vestigen op d.z. schryven dd. 9 December jl. No.881 en verzoek U beleefd doch dringend de gevraagde gegevens vóór eind dezer maand te willen verstrekken.

De Gezaghebber,

Ontvanger
Oduber
~~Hoofd G.T.~~ ontv.
~~Doktoren~~ ontv.

35

den Heer H.Oduber,

Secretaris Politie-Raad,Voogdyraad,enz.

Alhier.

36

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

No. 881

9 December 1930.

Hierby heb ik de eer Uw aandacht te vestigen op het indienen van de volgende staten en opgaven over het jaar 1930: t.w.

1. Staat van Inkomsten en Uitgaven v/d Armenkas
2. Staat van behandelde strafzaken v/h Kantongerecht *Philips*
3. Bedrag uitgegeven aan Onderstanden *behoeftigen* *f. 1.519,25*
4. Aantal gehouden vergaderingen door de Politie-Raad
5. Afschrift notulen van de Vergaderingen v/d Politie-Raad
6. Verslag van de Voogdyraad.

Gaarne zie ik deze stukken vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

den Heer H.Oduber,

Secretaris Politie-Raad, Voogdyraad, enz.

<u>Alhier</u>.

36

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

No. 881

9 December 1930.

Hierby heb ik de eer Uw aandacht te vestigen op het indienen van het jaarverslag 1930.

Gaarne zie ik dit vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

Ontv.

Dr. J.R.Arends

Dr. J.E.M.Arends,

Alhier.

37

41

1928

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

881

9 December 1930.

Ik heb de eer U hierby te verzoeken my de volgende opgaven te verstrekken:

op Aruba aangekomen passagiers
vertrokken " (mannelyk en vrouwelyk)
transito " gedurende het jaar 1930.

Gaarne zie ik deze gegevens vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

Distr.

het Hoofd van het Vreemdelingsbureau,

Alhier.

38

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen

881

9 December 1930.

Ontv. H

Hierby heb ik de eer Uw aandacht te vestigen op het indienen van de Staat van gevangenen over het jaar 1930.

Gaarne zie ik deze staat vóór of op den 20n. Januari 1931 tegemoet.

De Gezaghebber,

Ontv. H

den Deurwaarder-Cipier,

Alhier.

39

Transporteere 291.15

41

1928

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen
over
1930

881

9 December 1930.

Ontv.

Ik heb de eer U hierby te verzoeken my de staat van verzonden en ontvangen ~~telegrammen~~ met aantal woorden over het jaar 1930, vóór of op den 20n. Januari 1931 te doen toekomen.

De Gezaghebber,

model-staat
byvoegen.

het Hoofd van Radio-station,

Alhier.

40

41

1928

Eiland Aruba

Verslag der Posterijen over 1930

Inkomsten:

frankeerzegels	ƒ 32072.	20⁵
briefkaarten	26.	35.
briefomslagen	932.	13⁵
boekjes	4165.	56.
postwisselformulieren	41.	44.
adreskaarten en douaneverkl.	25.	67⁵
antwoordcoupons	-.	-.
portzegels	2787.	02⁵
nederl. zegels	-.	-.
	ƒ 40.050.	39.

Verzonden postwissels

Buitenland.

naar Duitschland	72 wissels		ƒ 7791.	57.
" Engeland	247	"	12056.	73.
" Frankrijk	58	"	2673.	93.
" Italië	3	"	266.	-.
" Nederland	1004	"	40558.	33.
" Ned. Oost Indië	9	"	292.	55.
" Suriname	357	"	19826.	75.
Koers op wissels n/ Nederl., Ned. O. I. en Suriname			157.	90.
Recht op engelsche wissels			36.	50
			ƒ 83.660.	26.

Uitbetaalde postwissels.

Buitenland

uit Engeland	6 wissels	ƒ 191.	15.
Frankrijk	1	100.	-.
Transporteere		291.	15

41

Transport	f	291.15
uit Nederland 582 wissels		2957.36
" Ned. Oost Indië 1 "		5.–
" Suriname 4. "		447.–
" Virg. eil. (Tortola) 1 "		1.81
aan afzenders terugbet. 4. "		92.56
	f	3794.88

Verzonden postwissels

Binnenland

naar Bonaire 73 wissels	f	6463.40
" Curaçao 2679 "		652786.32
" St. Eustatius 36 "		726.–
" St. Martin N.G. 111. "		12691.85
" Saba 10 "		730.–
	f	673397.67

Uitbetaalde postwissels

Binnenland

uit Bonaire 14 wissels	f	1450.90
" Curaçao 336 "		45503.08
" St. Eustatius 2 "		172.–
" St. Martin N.G. 7. "		538.80
" Saba 1. "		50.–
aan afz. terugbet. en met veranderd adres 7.		719.75
	f	48434.53

Postspaarbank

Ingelegd 380 inlagen	f	46993.97
Terugbetaald 328 terugbetalingen		54218.30
Aantal nieuwe boekjes 51.		
Aantal ingetrokken " 20.		

Verzonden brieven en doosjes m/ aangeg. waarde

naar Duitschland 8 stuks	f	1125.–
" Hongarije 1		100.–
Transporteere		1225.–

Transport		f	1225.--
naar Nederland	7. stuks		540.--
" Polen	27. "		3252.50
" Roemenië	14. "		362.50
		f	5380.--

Ontvangen brieven en doosjes m/ aangeg. waarde

uit Engeland	1 stuk £ 10.--	f	120.--
" Duitschland	1 "		1250.--
" Nederland	10 "		4272.--
" Suriname	2 "		122.--
		f	5764.--

Ter invordering verzonden handelspapier enz.

Nihil

Ter invordering ontvangen handelspapier enz

uit Nederland	212 stuks.	f	1588.35
" Ned. Oost Indië	1 "		18.--
		f	1606.35

Postpakketten

Ontvangen

Buitenland

uit Antigua	5 stuks.
" Barbados	1 "
" België	7. "
" Br. Guiana	6 "
" Canada	16 "
" Canal Zone	19 "
" China	8 "
" Colombia	1 "
" Cuba	2 "
" Denemarken	4 "

uit	Duitschland	249	stuks.
"	Engeland	1200	"
"	Frankrijk	122	"
"	Grenada	1	"
"	Haïti	1	"
"	Hongarije	10	"
"	Hong Kong	16	"
"	Ierland	1	"
"	Italië	12	"
"	Jamaica	4	"
"	Mexico	4	"
"	Nederland	974	"
"	Ned. Oost Indië	2	"
"	Oostenrijk	14.	"
"	Panama	41	"
"	Polen	{2 / 2 Reb	"
"	Porto Rico	18	"
"	St. Domingo	1 Reb	"
"	St Kitts.	4	"
"	Strait Settlements	1	"
"	Suriname	177	"
"	Tsjecho Slowakije	10	"
"	Tortola	2	"
"	Trinidad	14.	"
"	Venezuela	14	"
"	Ver St. v. N. Amerika	9285 / 1 Reb	"
"	Zuid Afrika	1	"
"	Zwitserland	62	"

Binnenland

uit	Bonaire	3	stuks.
"	Curaçao	824 / 2 Reb	"
"	St Eustatius	5	"
"	St Martin N. G.	24	"

Verzonden

Buitenland

naar	Barbados	2	stuks
"	Brazilië	1	"
naar	Br. Guiana	6	stuks.
"	Br. Indië	1	"
"	Canada	8	"
"	Canal Zone	1	"
"	China	3	"
"	Colombia	2	"
"	Denemarken	1	"
"	Duitschland	10	"
"	Engeland	40	"
"	Estland	2	"
"	Frankrijk	4	"
"	Grenada	4	"
"	Italië	1	"
"	Jamaica	1	"
"	Little Cayman	1	"
"	Mexico	3	"
"	Maleische Vrije Staten	1	"
"	Nederland	94	"
"	Ned. Oost Indië	1	"
"	Oostenrijk	1	"
"	Palestina	1	"
"	Polen	4	"
"	St. Domingo	2	"
"	St. Lucia	1	"
"	Suriname	99	"
"	Syrië (Libanon)	1	"
"	Trinidad	5	"
"	Venezuela	11	"
"	Ver St. v. N. Amerika	298	"
"	Zwitserland	7	"

Binnenland

naar	Bonaire	5	stuks
"	Curaçao	151	"
"	St Eustatius	11	"
"	St Martin N. G.	50	"
"	Saba	6	"

Aruba den 6e Februari 1931.

De Chef v/h Postkantoor.

[signature]

jaar 1930

Gelden gestort in de Consignatiekas op 't eiland Aruba

Datum van Storting	Door	Ten behoeve van	Voor een bedrag van
25/9/30	L. C. Kwartsz	Habib N. S. Habibe	f 1088.49
22/10/30	G. F. Cruger	Herman en Lazaro Maduro	„ 639.90
		Saldo op ulto. Dec.	f 1728.39

Aruba, 16 Februari 1931.
De Gouvernements-Ontvanger
[signature]

43

1928

EILAND Aruba

STAAT VAN DEN INVOER over het Jaar 1930.

ARTIKELEN	Eenheid.	Uit het Buitenland.		Uit Curaçao.		Uit Nederland.	
		Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
Aardappelen	K.G.	472085	f 67209	148230	f 31646	191545	f 17702
Aardewerk en Porcelein (met uitzondering van dakpannen en vloertegels)	—		12526		8038		2629
Automobielen	stuks	166	236200	124	341176		
Auto-onderdeelen: binnenbanden	stuks	823	3012	1279	8953		
buitenbanden	stuks	721	23274	928	59315		
andere onderdeelen	—		52381		38000		
Azijn	L.	972	1189	666	1051	972	1189
Bayrum	L.	389	176	12741	11468		
Beschuit: fijne,	—		19669		923		2884
gewone,	—		35892		6288		
Bier en Maltzextract	L.	216205	129912	368905	332015	34975	21247
Boonen en Erwten	L.	113399	30000	37653	10740	13200	3155
Boter	K.G.	46777	118089	3101	9303	3201	6141
Bron- en Mineraalwater	L.	3283	1451	5610	2140		
Cement	K.G.	4605796	147763	450180	22509	1220800	35121
Dakpannen	stuks	36800	3401	20754	2290	36800	3401
Drogerijen en Chemicaliën	—		53680		37977		5874
Drums (ledige)	stuks	232	4060				
Gedistilleerd (à 50 %): Jenever	L.	80136	55381	17708	19479	77243	50406
Rum	L.	36921	11994	20093	9043	528	272
Andere soorten	L.	46286	105075	18555	60022	1294	1672
Geiten	stuks	3801	24616	5	50		
Gereedschappen en Machinerieën voor den landbouw	—						
Gereedschappen, Machinerieën en Materialen voor het mijnwezen	—						
Glas en Glaswerk	—		24273		11000		1441
Goud en Zilver (bewerkt)	—						
Hoeden: Stroo-	dozijn	509	14982	127	7114	74	925
Andere soorten	dozijn	185	4585	244	11746		
Hoedenstroo	dozijn koppen						
Hooi	K.G.						
D. O.			f 1187290		f 1042286		f 154059

44

EILAND Aruba

STAAT VAN DEN INVOER.

ARTIKELEN	Eenheid.	Uit het Buitenland. Hoeveelheid.	Uit het Buitenland. Waarde.	Uit Curaçao. Hoeveelheid.	Uit Curaçao. Waarde.	Uit Nederland. Hoeveelheid.	Uit Nederland. Waarde.
O. D.			f1187290		f1042286		f154059
Hout:							
timmer-	—		966992		37134		
mahonie- en ander hard-	K.G.						
IJzer, (bewerkt)	K.G.	33208	8359	22936	7243	26778	4804
Kaas	K.G.	29117	36681	7677	12283	25806	32276
Kaarsen:							
stearine-	K.G.	4345	3879	1316	1711	4345	3879
vet-	K.G.	50	43			50	43
Kistenhout (shooks)	—						
Kleeren (gemaakte)	—		94176		63232		
Koffie	K.G.	67377	54076	36567	43881		
Koper, blad-	K.G.	341	456	1084	1624	341	456
Kramerij	—		44685		36807		
Leder:							
zool-	K.G.	494	875	4295	8507		
andere soorten	—				2429		
Likeuren	L.	3638	5154	3834	6517	821	900
Lucifers	gros doosjes	4261	5646	5619	12643		
Mais	L.	90273	6933	279158	58944		
Manufacturen	—		522675		514268		2266
Margarine	K.G.	13532	12407	7592	8009	13532	12407
Meel:							
mais-	K.G.	685745	105584	105390	20644		
tarwe- en rogge-	K.G.	902528	175704	47615	9588		
Machinerieën voor fabrieksnijverheid	—		4269		800		
Machinerieën en materialen voor: telephoon en telegraaflijnen	—		29893		8737		430
electrische verlichting	—		135354		9661		
Machinerieen;gereedschappen en ~~tramwegen~~ materialen voor Petroleumraffineerdery	—		7068711				3011
Meubelen	—		138516		65102		5607
Muilezels	stuks						
Metaalwaren, (geëmailleerd)	—		4641		2010		262
D. O.			f.10612999		f1974060		f229400

EILAND Aruba STAAT VAN DEN INVOER.

ARTIKELEN	Eenheid.	Uit het Buitenland.		Uit Curaçao.		Uit Nederland.	
		Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
O. D.			f10612999		f1974060		f229400
Olie: petroleum,	L.	170270	7511	361910	63144		
gas,	1000 K. G.	113764	3981740				
gasoline,	L	6350400	431827	370648	81532		
lijn-,	L.	26666	18360	2242	2017	11174	6525
machine-,	L.	635910	107434	39965	11569		
motor-,	L.	8910535	369750	3908	2674		
residu-,	1000 K. G.	37163	631771				
ruwe-,	1000 K. G.	7202916	126051031				
andere soorten,	L.	31144	17784	27195	17126	23278	13305
Paarden	stuks						
Parfumerieën	—		5790		73539		
Piano's en Orgels	stuks	15	5701	14	5400		
Reuzel	K.G.	80971	48370	21768	16327	15928	9746
Rijst	K.G.	163943	36560	39345	10063	50628	8960
Rijtuigen	stuks						
Rijwielen	stuks	101	9447	39	9349	16	1325
Runderen	stuks	574	32538	106	7300		
Schapen	stuks	839	5317				
Schoenen	paren	57704	238578	8532	47094	189	1264
Sigaren	100 st.	1233	9017	3166	19400	823	5173
Sigaretten	100 st.	179968	141335	227635	258460		
Steenkolen	1000 K. G.			77	3030		
Stijfsel	K.G.	829	317	14803	7403	829	317
Suiker: bruine	K.G.	20256	2675	260593	49384		
witte,	K.G.	339663	15238	57617	14148		
Suikerbakkerswerk en Chocolade	—		41636		13925		11250
Tabak: bewerkt,	K.G.	2579	9745	15214	32320	110	314
onbewerkt,	K.G.						
Teer, Pik en Harpuis	—		1125		197		
Thee	K.G.	10168	25845	935	2795	2216	5353
Touw	K.G.	55565	49655	2308	2401	3342	1989
Uien	K.G.	73755	10535	48120	11100	34350	4204
D. O.			f142919631		f2735757		f299125

EILAND Aruba

STAAT VAN DEN INVOER.

ARTIKELEN	Eenheid.	Uit het Buitenland.		Uit Curaçao.		Uit Nederland.	
		Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
O. D.			f142919631		f2735757		f299125
Varkens	stuks	720	9154	30	340		
Varkenskoppen en Spek	K.G.	6315	7658	3565	1931		
Veevoeder	—						
Verduurzaamde levensmiddelen	—		432877		148434		10423
Verfwaren	K.G.	369648	204203	5999	4800	18017	7732
Visch:							
kabeljauw,	K.G.	6276	3737	2350	1879		
ander gezouten,	—		24199	1881			
Vleesch:							
gedroogde,	stuks	249	698				
gezouten,	K.G.	21420	13832	5685	3750		
Vruchten:							
versche,	—		178907		13524		
geconfijte,	—		47079		2006		925
Vruchtenjams	—		10030		1451		397
Wijn:							
mousseerende,	L.	2739	7789	2034	10170		
andere soorten,	L.	54411	68872	20385	30578	10625	11444
Zakken, (ledige)	stuks	1250	495	7190	2327		
Zeep	K.G.	109582	40619	47720	18464	68540	21321
Alle andere goederen	—		2115760		1105984		50526
TOTAAL			f146085540		f4083276		f401893

N. B. De invoer uit Nederland is begrepen zoowel in dien uit het buitenland, als in dien uit Curaçao.

No. .... Opgemaakt te Aruba den 4 Februari 1931.

De Ontvanger

EILAND Aruba | STAAT VAN DEN UITVOER.

ARTIKELEN.	Eenheid.	Naar het Buitenland.		Naar Nederland.	
		Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
O. D.			f 127786463		
Oudmetaal	K.G.				
Paarden	stuks				
Petroleumresidu	1000 K.G.	4753414	80808038		
Phosphorzure kalk,	1000 K.G.				
id. 1e klasse	M^3.				
id. 2e klasse	M^3.				
Pinda's	K.G.	2120	765		
Schapevellen	K.G.	1265	482		
Sigaren (inlandsche)	stuks				
Steenkolen	1000 K.G.				
Uien en Sjalotten	K.G.				
Vee:					
geiten	stuks	8	76		
runderen	stuks				
schapen	stuks	4	20		
varkens	stuks				
Visch:					
versche	—		2100		
gezouten	— doz	487	6287		
Wol	K.G.	3000	1200		
Zilver	gram				
Zout	K.G.				
Alle andere goederen	—		945302		
TOTAAL			f209550733		

N.B. De uitvoer naar Nederland is begrepen in dien naar het buitenland.

No. .... Opgemaakt te Aruba den 4 Februari 1931

De Ontvanger,

45

EILAND Aruba

STAAT VAN DEN UITVOER, over het Jaar 19 31.

ARTIKELEN.	Eenheid.	Naar het Buitenland.		Naar Nederland.	
		Hoeveelheid.	Waarde.	Hoeveelheid.	Waarde.
Aardappelen	K.G.				
Aloëhars	K.G.	328156	f 280017		
Alpargatas	dozijn				
Bataten	K.G.				
Boonen (inlandsche)	L.				
Caret	K.G.				
Dividivi	1000 K.G.	106	7650		
Ezels	stuks	22	184		
Geitevellen	K.G.	5612	5391		
Goud	gram				
Hoeden, stroo-	dozijn	7895	11461		
Hout, hard- en verf-,	K.G.				
Houtskool	K.G.				
Huiden	K.G.	17359	6790		
IJs	1000 K.G.				
Jams	K.G.	5790	650		
Kantwerk	—				
Katoen: gezuiverd	K.G.				
ongezuiverd	K.G.				
Katoenzaad	K.G.				
Likeur „Curaçao"	L.				
Limoensap	L.				
~~Mest~~ Olie : Diesel	1000 K.G.	6851580	275062		
Olie, gasoline	L.	1272308917	89061624		
„ petroleum	L.	4888544	219984		
„ ruwe	1000 ~~L.~~ K.G.	966788	16918790		
~~Oranjeschillen~~ Olie : gas	1000 K.G.	59996	2699860		
D. O.			f127786463		

In-, Uit- en Doorvoer, No. 32.
1919.

41139

EILAND Aruba

STAAT VAN DEN DOORVOER, over het Jaar 1930.

ARTIKELEN.	Eenheid.	Hoeveelheid.	ARTIKELEN.	Eenheid.	Hoeveelheid.
Aardappelen	K.G.		Margarine	K.G.	
Aloëhars	K.G.		Meel, tarwe-, rogge- en mais-	K.G.	1125
Beschuit (in vaten)	K.G.		Olie, (petroleum)	K.G.	4999930
Bier	K.G.		Prikkeldraad	K.G.	
Boonen en Erwten	K.G.		Piano's	K.G.	
Boter	K.G.		Reuzel	K.G.	
Cacao	K.G.		Rijst	K.G.	
Caoutchouc	K.G.		Rijtuigen en Auto's	K.G.	
Caret	K.G.		Rijwielen	K.G.	
Cement	K.G.		Rum	K.G.	
Chemicaliën	K.G.		Sigaren	K.G.	
Cognac en Whisky	K.G.	9864	Sigaretten	K.G.	
Copaiba	K.G.		Stearine	K.G.	
Dakpannen	K.G.		Steenkolen	1000 K.G.	
Dividivi	1000 K.G.	28	Stijfsel	K.G.	
Hooi	K.G.		Suiker:		
Hout:			bruine,	K.G.	
timmer-	K.G.		witte	K.G.	
andere soorten	1000 K.G.		Tabak	K.G.	
Huiden en Vellen	K.G.		Touw	K.G.	
IJzerwaren	K.G.		Uien	K.G.	
Jenever	K.G.	702	Varkenskoppen en Spek	K.G.	
Kaas	K.G.		Visch, (kabeljauw)	K.G.	
Kinabast	K.G.		Vleesch, (gezouten)	K.G.	
Koffie	K.G.		Wijn	K.G.	208
Koper	K.G.		Wol	K.G.	
~~Leder, zool~~ Likeuren	K.G.	120	Zeep	K.G.	
Mais	K.G.		Zout	K.G.	
Mangrovebast	1000 K.G.		Alle andere goederen	K.G.	83105

No. Opgemaakt te Aruba den 4 Februari 1930.

De Ontvanger

[signature]

In-, Uit- en Doorvoer, No. 30.
1915.

46

JAAR 1 9 3 0.

Eiland Aruba

Jaar 1930

Staat van het aantal in- en uitgeklaarde vaartuigen gedurende het Jaar 1930, met vermelding van hun inhoudsmaat in M³ bruto en Netto

Ingeklaard.

683 Zeilschepen, met 123.734 M³ bruto en 104.783 M³ Netto
3720 Stoomschepen " 34.253.944 -- -- -- -- 19.268.611 -- --
4.403
Totaal 19.373.394

Uitgeklaard

678 Zeilschepen, met 125.107 M³ bruto en 106.220 -- --
3714 Stoomschepen " 34.071.944 -- -- -- 19.326.217 -- --
4.392
Totaal 19.432.437
38.805.831
8.795

Aruba, den 23 Febr: 1931.

De Ontvanger

[signature]

57 Sec 146 4 kw.

47

48

EILAND ARUBA JAAR 1 9 3 0.

STAAT van in het jaar 1930 aangekomen en vertrokken tankbooten op Aruba, met vermelding van hun inhoud in Reg.ton Netto en de hoeveelheid aan- en uitgevoerde oliën.

Ingevoerd

Lago Oil & Transport Co.Ltd.
3014620

2317 tankbooten Netto Reg.ton

Ruwe olie	6119300399	K.G.
Stookolie	30730794	"
Kerosine	115150	L.
Diesel olie	5749013	K.G.
Gasoline	6350400	L.

Arend Petroleum Maatschappij.
537640

409 tankbooten Netto Reg.ton

Ruwe olie	1083614522	K.G.
Gasolie	113764170	"

Uitgevoerd

Lago Oil & Transport Co.Ltd.
2487537

590 tankbooten Netto Reg.ton

Stookolie	3815691613	K.G.
Gasoline	1196590962	L.
Dieselolie	3010911	K.G.
Kerosine	4888544	L.
Ruwe olie	993577939	K.G.

Arend Petroleum Maatschappij.
547198

103 tankbooten Netto Reg.ton

Stookolie	1012290421	K.G.
Gasolie	59995758	"
Gasoline	75918955	L.
Dieselolie	3840669	K.G.

Aruba, den 19n Januari 1931.

De Ontvanger,

[signature]

EILAND ARUBA JAAR 1 9 3 0.

STAAT van in het jaar 1930 aangekomen en vertrokken tankbooten op Aruba, met vermelding van hun inhoud in Reg.ton Netto en de hoeveelheid aan- en uitgevoerde oliën.

Ingevoerd

Lago Oil & Transport Co.Ltd.

2317 tankbooten Netto Reg.ton	3014620	
Ruwe olie	6119300399	K.G.
Stookolie	30730794	"
Kerosine	115150	L.
Diesel olie	5749013	K.G.
Gasoline	6350400	L.

Arend Petroleum Maatschappij.

409 tankbooten Netto Reg.ton	537640	
Ruwe olie	1083614522	K.G.
Gasolie	113764170	"

Uitgevoerd

Lago Oil & Transport Co.Ltd.

590 tankbooten Netto Reg.ton	2487537	
Stookolie	3815691613	K.G.
Gasoline	1196590962	L.
Dieselolie	3010911	K.G.
Kerosine	4888544	L.
Ruwe olie	993577939	K.G.

Arend Petroleum Maatschappij.

103 tankbooten Netto Reg.ton	547198	
Stookolie	1012290421	K.G.
Gasolie	59995758	"
Gasoline	75918955	L.
Dieselolie	3840669	K.G.

2317
409
590
103
3419
3419
6838 — totaal in + uitvoer

Aruba, den 19 Januari 1931.

De Ontvanger,

[signature]

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in ~~de~~ het ~~maand~~ Jaar 1930 aandeden, met de vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

1930 -	ZEILSCHEPEN			STOOMSCHEPEN		
	Aantal	Inhoud in M³		Aantal	Inhoud in M³	
		Bruto	Netto		Netto	Bruto
4e Kwartaal	147	17.251	15.699	937	4.818.354	8607.531
Vorige ~~maanden~~ Kwartalen	536	106483	89084	2777	14507863	25464413
Totaal	683	123734	104783	3714	19326217	34071944

N.B. Niet opgenomen zijn de schepen die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

No. ~~CURAÇAO~~ Aruba, den 11 Februari 1931.

De ~~Verificateur~~ Ontvanger,

[illegible signature]

In-, Uit- en Doorvoer, No. 22.
1928 — 500.

50

1930

	Bevolking						Geboorten						Overlijden					
	O'stad	1e d	2e d	3e d	4e d	Samen	O'stad	1e d	2e d	3e d	4e d	Samen	O'stad	1e d	2e d	3e d	4e d	Samen.
1925	1998.	1188	2076.	1914.	2259.	9435	57	43	86.	134.	80.	400.	29.	10	25	35	26	125
1926	2011.	1173	1998	1875.	2149.	9206.	53	27	75	89.	62	306.	40	22	81	127	64	334.
1927	2068.	1257	2298	2208.	2677	10508	51	38	86.	82.	94.	351.	32	16.	38	32	28.	146.
1928	2277	1368.	2367	2318	3894.	12224	65	76.	118.	147	100	506	29.	15	49.	37	27	167.
1929	2568	1449.	2462	2414.	4557	13450.	91.	60.	110.	126.	150.	537.	36.	9.	35.	40.	51.	171.
1930.	2858	1795	2621	2548	5205	15027	95	58	115	154.	198.	620	55	12	46.	40.	69.	222.

	1925.		1926		1927		1928		1929		1930	
	Sterfte cijfer	Levenloos	Sterfte cijfer	Levenloos	Sterfte cijfer	Levenloos	Sterfte cijfer	Levenloos	Sterfte cijfer	Levenloos	Sterfte cijfer	Levenloos.
Januari	14.	0	15	0	37	0	13	2	27	1	25	5
Februari	10	0	9	1	13	0	12	1	9	0	13	2
Maart	10.	2	9	2	11	1	8	1	13	1	15	1
April	10	2	12	0	4	1	9	1	10	0	20	3
Mei	13	1	10	2	17	1	9.	2	10	2	12	4
Juni	5	1	17	0	8	0	8	3	12	2.	10	3
Juli	7	4	42	3	5	0	9	0	13	2	18	6
Augustus	11.	2	58	4	6	1	7	2	22	1	18	2
September	11	3	51	3	9	5	17	5	15	5	23	6
October	11	1	40	1	4	0	22	1	12	2	23	5
November	11	4	39	3	17	3	14	1	12	6	16	6
December	12	2	32	0	15	2	39.	6.	16.	6.	29.	2.
	125	22	334	19	146.	14	167	25	171.	28	222	45

Sterfgevallen verdeeld naar de leeftijden en levenloos geboren

	beneden 1 jaar						1 – 4 jaar						5 - 19 jaar					
	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen
1925	9.	2	10	15	12	48	2	0	2	3	2	9	0	0	1	1	2	4
1926.	10	3	22	26	27	88	3	3	20	30	11	67	2	0	9	12	2	25
		buiten district						buiten district						buiten district				
1927	10			24		34.	2			38		40	1			2		3
1928.	8			55		63	1			11		12	1			6		7
1929.	9			47		56.	2			13		15	2			3		5
1930.	13			57		70.	3			22		25	1			7		8

	20 - 64 jaar						65 jaar of meer						Levenloos.					
	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen	stads	1e district	2e district	3e district	4e district	Samen
1925	13	3	10	11	6	43	5	5	2	6	3	21	7	1	7	2	5	22.
1926.	16	8	21	37	10.	92	9	7	13	19	14	62	8	1	3	3	4	19.
		buiten district						buiten district						buiten district				
1927	14.			38		52	5			12		17	7			7		14
1928.	22			37		59	6.			19.		25	8			17		25
1929.	20			51		71.	3			20		23	11			17		28
1930.	30.			64		94.	8.			17.		25	7			38.		45

Burgerlijke Stand
Geboorten 1930

Oranjestad

M.G.	V.G.	Totaal
310	310	620
310	310.	620.

Omschrijving	M.G.	V.G.	Totaal
stadsdistrict	49	46.	95
1º district	28	30	58
2º -„-	64	51	115
3º -„-	78	76	154.
4º -„-	91.	107	198
	310	310	620.

Wettig	Buiten echt
484.	136.
484	136.

Overlijden
1930.

Oranjestad.

M.G.	V.G.	Totaal
112.	110	222.
112	110	222

waarvan beneden 1 jaar van

M.G.	V.G.	Totaal
33	37	70

Omschrijving	M.G.	V.G.	Totaal
stadsdistrict	27	28	55
1º -„-	2	10	12.
2º -„-	20	26	46
3º -„-	23	17	40
4º -„-	40	29	69
	112	110	222.

Levenloos

	M.G.	V.G.	Totaal
stadsdistrict	4	3	7
1º -„-	1	0	1.
2º -„-	5	6	11
3º -„-	2	5	7
4º -„-	11	8	19.
	23	22	45

Recapitulatie

	Geboorten M.G.	Geboorten V.G.	Overlijden M.G.	Overlijden V.G.	Vermeerderd met M.G.	Vermeerderd met V.G.	Verminderd met M.G.	Verminderd met V.G.
stadsdistrict	49.	46.	27	28	22	18 38		
1º -„-	28	30	2	10	26	20. 46		
2º -„-	64	51	20	26	44.	25. 69		
3º -„-	78	76	23	17	55	59. 114		
4º -„-	91	107	40	29	51.	78 129		
	310.	310	112	110	198.	200.		

Overlijden van gehuwden, enz 1930.

Van de Overlijden	Stad	1º distr.	2º distr.	3º distr.	4º distr.	Totaal.
Gehuwden	14	4	4	10	12	44.
Weduwnaars	1.	0	4	2	0	7
Weduwen	5	1	5	3	2	16
	20.	5	13	15	14.	67

Huwelijken 1930.

Omschrijving	Stad	1º distr.	2º distr.	3º distr.	4º distr.	Totaal
	29	7	26	33	80	175

Gewettigd 46 kinderen.
Erkend 40 -„-

Sterfte cijfer 1930.

	Levenloos	Beneden 1 jaar	1-4 jaar	Boven 4 t/m 19 jaar.	Boven 19 t/m 64 jaren	Boven 64 jaren	Onbekend	Totaal.
In de stad.	7	13.	3	1	30	8	0	62
Buiten de stad.	38.	57	22	7	64	17	0	205
	45	70	25	8	94	25	0	267.

Jaar 1930.

Maand	In Echt	Buiten Echt	Geboorten mannelijk	Geboorten vrouwelijk	Overlijden mannelijk	Overlijden vrouwelijk	Levenloos aangegeven kinderen	Huwelijken.
Januari	43	12.	31.	24	15(4)	10(3)	5	8.
Februari	43	8	26.	25	6(1)	7(0)	2	16
Maart	37	10	23	24.	9(4)	6(3)	1	1
April	36	7	18	25	9(2)	11(4)	3	12
Mei	26	4	16	14	8(1)	4(0)	4	26
Juni	22	5	14	13	6(2)	4(1)	3	16
Juli	32	13	15	30	10(2)	8(3).	6	18
Augustus	40	12	23	29	9(2)	9(5)	2	19
September	65	14	47	32	10(1)	13(2)	6	11
October	42	20	24	38	9(3)	14(5)	5	20
November	48	10	28	30	6(3)	10(4)	6	11
December	50	21	45	26	15(8)	14(7).	2	17.
Samen	484.	136.	310	310	112(33)	110(37)	45	175

U

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Algemeene toestand

dl

W 8/8

Bezettingsuren van het station voor Draadlooze Telegrafie te Aruba, gedurende het jaar 1930.

Vanaf 1 Januari t/m 27 Maart van 6 uur v.m. tot 10 uur n.m.

Vanaf 28 Maart t/m 6 December dag en nacht bezet.

Vanaf 7 December t/m 31 December van 6 uur v.m. tot 10 uur n.m., behalve schedules met oorlogschepen om 2 uur v.m.

Werking van de toestellen gedurende het jaar 1930:

Zoowel de gever-als de ontvangtoestellen hebben naar omstandigheden vry goed voldaan. Wegens onvoldoende kracht van het station werd er soms met veel moeite verbinding gekregen met Lagoschepen.

Verder geen byzonderheden.

[signature]

H. Paap,

Hierbij zend ik U de gevraagde gegevens omtrent de bezettingsuren en de werking van de toestellen van het station voor D.T. alhier.

[signature]

---

f 111.907.–

Inkomsten van de posterijen

Op begrooting Staat

55

56

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Algemeene toestand

Bezettingsuren van het station voor Draadlooze Telegrafie te Aruba, gedurende het jaar 1930.

Vanaf 1 Januari t/m 27 Maart van 6 uur v.m. tot 10 uur n.m.

Vanaf 28 Maart t/m 6 December dag en nacht bezet.

Vanaf 7 December t/m 31 December van 6 uur v.m. tot 10 uur n.m., behalve schedules met oorlogschepen om 2 uur v.m.

Werking van de toestellen gedurende het jaar 1930:

Zoowel de gever-als de ontvangtoestellen hebben naar omstandigheden vry goed voldaan. Wegens onvoldoende kracht van het station werd er soms met veel moeite verbinding gekregen met Lagoschepen.

Verder geen byzonderheden.

(signature)

Hr Paap,

Hierbij zend ik U de gevraagde gegevens omtrent de bezettingsuren en de werking van de toestellen van het station voor D.T. alhier.

(signature)

57

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Algemeene toestand

Jaar 1930.

Ontvangen telegrammen:

Regeerings	619	met	14459	woorden
Dienst	68	"	1895	"
Byzondere	7425	"	108580	"
Schepen	922	"	10060	"
Totaal	9034	met	134994	woorden.

Verzonden:

Regeerings	634	met	14380	Woorden
Dienst	36	"	1151	"
Byzondere	9720	"	148538	"
Schepen	503	"	8085	"
Totaal	10893	"	172154	"

57

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M. Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stad ... I ste en 2e district van het eiland ARUBA

J A A R S L A G.

over het jaar 1930, ingezonden door Dr. J.R. Arends over de geneeskundigen dienst van 3e en 4e district van het eiland Aruba.

Algemeenen toestand. Gedurende de laatste 6 maanden van het jaar 1930, de tijd gedurende welke door ondergeteekende de geneeskundige dienst van het 3e en 4e district is waargeno en, heeft zich in dit gedeelte van het eiland geen epidemie voorgedan. De algemeene gezondheids-toestand gedurende dit tijdvak kan gunstig genoemd worden Alleen in de maand Decemberhebben zich vele gevallen van Bronchitis catarrh voorgedaan die echter allen ongecompliceerd verliepen Scorbuurt die anders in droge jaren veel placht voor te komen werd slechts ... gevallen onder behandeling

... trim en lepra dedenzich niet

... op den voorgrond de vele gevall
... laatste maanden van het jaar
... op Emetine en de genezingen
... n 62 patienten behandeld.
... zich niet voor. Evenmin

... llen waargenomen, de meeste uit
... schen 20 en 30 jaar. In het 4e
... t werd waargenomen in het 3e

... t op dit eiland verloren. Slech
... n werd geconstateerd kan van
... t, waarby dan meestal bereikt
... cht voor een bepaalde tyd.
... durende controle onttrekken
... t worden aangegeven.
... kende op dit eiland onmogelyk
... enten te isoleeren en zoodoende

... t beste middel.

... rende de afgeloopen zes maanden
... de praktyk en heeft zich er
... e achterhalen en de ziekte te
... ke in het laboratorium op
... tiseerde gevallen van lues
... de inheemsche bevolking als
... egers en blanken(Amerikanen)
... uetische infecties die onvol-
... n flinke anti-luetische kuur
... d.
... nneer door het best uur in
... g van deze de volksgezondheid

... d:

59

[illegible]		verkocht	
1		4	
1		7	
1		8	
1		3	
1		4	
1		4	
1		2	
2		4	
11		5	79 a
		8	
		3	114
		5	
		10	
		5	
		4	
		7	
		2	
		3	
		8	
		7	
		6	
		2	
		2	
		1	
		114	

58

1577

Ambt. 35

57

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stad, I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Van deze 29 gevallen waren:

J A A R S L A G.

over het jaar 1930, ingezonden door Dr. J.R.Arends over de geneeskundigen dienst van 3e en 4e district van het eiland Aruba.

Algemeenen toestand. Gedurende de laatste 6 maanden van het jaar 1930, de tijd gedurende welke door ondergeteekende de geneeskundige dienst van het 3e en 4e district is waargeno en, heeft zich in dit gedeelte van het eiland geen epidemie voorgedan. De algemeene gezondheids-toestand gedurende dit tijdvak kan gunstig genoemd worden Alleen in de maand Decemberhebben zich vele gevallen van Bronchitis caterrh voorgedaan die echter allen ongecompliceerd verliepen Scorbuurt die anders in droge jaren veel placht voor te komen werd slechts sporadisch waargenomen. In het geheel werden 19 gevallen onder behandeling genomen.
Gevallen van Typhus abdominalis, varicellae, alastrim en lepra dedenzich niet voor.
Van de tropische aandoeningen traden het meest op den voorgrond de vele gevall van Amoebe-dysenterie die geregeld gedurende de laatste maanden van het jaar voorkwamen. Alle gevallen reageerden uitstekend op Emetine en de genezingen verliepen dan ook zeer vlot. In he geheel werden 62 patienten behandeld.
De spinale kinderparalyse van Heine-)Medin deed zich niet voor. Evenmin gevallen van Bilharzia.

Tuberculose. Van deze aandoening werden 19 gevallen waargenomen, de meeste uit gezinnen van de werkende stand en by lieden tusschen 20 en 30 jaar. In het 4e district kwamen slechts 6 gevallen voor. De rest werd waargenomen in het 3e district, vooral in St Cruz.
Van de 19 gevallen waren 14 by vrouwen
5 by mannen
Practisch gesproken is ieder tuberculose patient op dit eiland verloren. Slechts in enkele gevallen waarby de ziekte in zyn begin werd geconstateerd kan van de therapie eenig succes worden verwacht, waarby dan meestal bereikt wordt dat de infectie tot stilstand wordt gebracht voor een bepaalde tyd.
Aangezien de meeste patienten zich aan de voortdurende controle onttrekken kan in de meeste gevallen het juiste verloop niet worden aangegeven.
Een doelmatige bestryding is volgens ondergeteekende op dit eiland onmogelyk zoolang er geen gelegenheid bestaat om deze patienten te isoleeren en zoodoende een verdere verspreiding voorkomen.
Speciaale barakken daarvoor ingericht lykt my het beste middel.

Geslachtsziekten. Ondergeteekende heeft gedurende de afgeloopen zes maanden ernstig de aandacht gewyd aan dit gedeelte van de praktyk en heeft zich er speciaal op toe gelegd om de infectie bronnen te achterhalen en de ziekte te bestryden. Het is daarby door bloedsonderzoekwelke in het laboratorium op Curacao werd verricht dat er vele niet gediagnostiseerde gevallen van lues voorkomen, vooral te San Nicolaas, zoowel onder de inheemsche bevolking als onder geimporteerde werkkrachtenbestaande uit negers en blanken(Amerikanen)
Zeer vele gevallen van cephalalgia berusten op luetische infecties die onvoldoende of in het geheel niet behandeld waren. Een flinke anti-luetische kuur bracht meestal de gewenscht verbetering tot stand.
Het zal zeer in het voordeel van het volk zyn wanneer door het bestuur in ruime mate de noodige medicamenten tot bestryding van deze de volksgezondheid ondermynende ziekteworden beschikbaar gesteld.
In het geheel werden in die zes maanden behandeld:
29 gevallen van lues
waarvan 19 mannen en 10 vrouwen.

59

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Geboorten :		M.G.	V.G.	Totaal.
	Staddistr	49	46	95

Van deze 29 gevallen waren:

Syphilis	acquisita	25
waarvan	primair	15
	secundair	7
	tertiair	3

Syphilis hereditaria 4.

Van de 15 gevallen van de primaire waren: 9 gevallen met ulcus durum
5 met pynlooze adenitis

Van de 7 gevallen van de secundaire waren: 3 met exantheem
4 roseolen
5 met pyn in de beenderen.

Van de 3 gevallen van de tertiaire waren 2 met ulcera
1 met gumma.

Van de 4 hereditaire gevallen die by kinderen werden waargenomen waren:
3 met papuleus exantheem
1 met hutchinsonsche tanden.

Blenorrhea urethralis. Hiervan werden behandeld 48 gevallen waarvan:
12 by vrouwen
36 by mannen.
daarby waren 8 met posterior aandoening
1 met phimosis
8 met epididimyitis
1 met balano-blenorrhea
3 met arthritis.

Ulcus molle. Hiervan werden behandeld 27 gevallen waarvan
22 by mannen
5 by vrouwen.

Enteritis. Deze aandoening kwam zeer veel voor tengevolge van slecht drinkwater. Het meest had daarvan te lyden kinderen beneden twee jaar en ouden van dagen

Dysenterie. In het geheel werden 62 gevallen behandeld waaravan
40 gevallen by vrouwen en kinderen
22 gevallen by mannen.

Woning-toestand. Dit laat nog zeer veel te wenschen over. Faecaal afvoer treft men zoo goed als in geen een volkswonig aan. Gebrek aan waschwater lydt daarby gewoonlyk tot zeer onhygienische ~~toestanden~~ toestanden die het infectie gevaar verhoogen.
In het zgn. negerdorp op San Nicolaas is de toestand gewoonweg ontoelaatbaar. Een ophenhoping van kleine krotten ieder bewoond door een overmatig aantal personen by wie geen sprake van hygiene kan zyn zal by een eventueele epidemie ernstig gevaar voor de bevolking meebrengen . Deze toestand dient ernstig in het oog gehouden te worden en de maatregelen dienen getroffen te worden teneinde hierin verbetering te brengen.

Vroedvrouwen. Het vroedvrouwenvraagstuk blyft altyd een zeer urgente. De enkele zich noemende vroedvrouwen hebben zoo weinig begrip van het werk dat er praktisch niet op gesteund kan worden. Gezien het hooge geboorte cyfer van het3e en 4e district die byna 60 % van het eiland bedraagt is het onverantwoordelyk om deze toestand te laten voortbestaan.

60

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931,ingezonden door J.E.M.Arends, Arts,Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Algemeene toestand

De gezondheidstoestand van het gedeelte dat onder ondergeteekende resorteert was over het algemeen genomen niet ongunstig te noemen.

Geboorten :

	M.G.	V.G.	Totaal.
Staddistr	49	46	95
1e district	28	30	58
2 e "	64	51	115
3e "	78	76	154
4e "	91	107	198
	310	310	620

Sterfte-cyfer:

				Levenloos M.G.	M.G.	Totaal
Stadsdist	27	28	55	4	3	7
1e "	2	10	12	1	0	1
2e "	20	26	46	5	6	11
3e "	23	17	40	2	5	7
4e "	40	29	69	11	8	19
	112	110	222.	23	22	45.

Patienten verpleegd in het hospitaal San Pedro gedurende 1930.

Vrouwen 233 Totaal 617.
Mannen 341
Kinderen 43

Gouvern Patienten: totaal 129 waarvan vrouwen 65
mannen 56
kinderen 35

Particuliere pat: totaal 488 waarvan vrouwen 168
mannen 285
kinderen 35.

Overleden in het hospitaal: 24patienten
Bevallen: 10 "

Aantal verpleegdagen 9176 waarvan voor gouvern rekening : 3154
particulier 6022.

Aruba den 18en Januari 1930

J.Arends

61

JAAR VERSLAG

over het afgeloopen jaar 1930-1931, ingezonden door J.E.M.Arends, Arts, Gouvernements-Geneeskundige over den geneeskundigen dienst van stads- I ste en 2e district van het eiland ARUBA

Algemeene toestand

De gezondheidstoestand van het gedeelte dat onder ondergeteekende resorteert was over het algemeen genomen niet ongunstig te noemen.
Tegen het eind van het jaar kwamen enkele gevallen van SCORBUT en andere AVITAMINOSE ziekten voor. Ofschoon de regenvalheel laat is begonnen en niet was blyven regenen en de oogst zoo goed als mislukt is, was het aantal van de gevallen dezer ziekten heel laag te noemen. Naar de meening van ondergeteekende was dit toe te schryven aan de betere oeconomische toestanden van de buiten bevolking
FEBRIS TYPHOIDEA, die vroeger geregeld in epidemischenvorm voorkwam, bleef in dit gedeelte gelukkig geheel uit.-
VARICELLAE, waterpokken en de z.g. ALASTRIM kwamen er ook in het geheel niet voor.
LEPRA, geen enkel geval.
In de maand Augustus brak wederom de GRIEP(INFLUENZA) epidemieuit die tot eind van het jaar voorduurde en aantal toenam. Deze griep epidemie kwam wederom in de drie bekende vormen voor n.l. catarrhale-respiratorische en rheumatische vorm. Ook enkele gevallen van gastro-intestinale vorm. Wy hadden hoog morbiliteit maar de mortilteit heel laag.
De kinkhoest, PERTUSSIS, epidemie begon in OCTOBER en duurde tot eind van het jaar. Dikwyls complicatie met zware bronchitis, bronchitis capillaris of catarrhale pneumonie(vooral by zeer jonge kinderen.). Ook hier was de MORBILITEIT heel hoog maar de mortiliteit betrekkelyk laag.
MALARIA werd geconstateerd by personen afkomstig van lieden uit Maracaibo, Trinidad, Sta Martha en Cuba.
De meeste gevallen van Dysenterie waren van amoebairen vorm v.n. onder de volwassen.
Aantal gevallen ameb. alswel bacc.......................112
hiervan beneden 1 jaar.......................................1
I -4 " 0
boven 4 jaar...................................111
BILHARZIA werd door ondergeteekende niet geconstateerd.

TUBERCULOSE

Gedurende het afgeloopen jaar werd door ondergeteekende er 8 gevallen van longtuberculose geconstateerd. Hiervan waren er allenoverleden. Het vrouwelyk geslacht had er de grootste persentage. De leeftyden varierden tusschen 20-30 jaar. Al de gevallen behoorden tot de arme bevolkingdat wil met eens zeggen menschen met onvoldoende behuising, slechte onvoldoende voeding.
De meeste woningen hebben slechts twee kleine vertrekken voor gezinen van 6 tot 12 personen. De meeste gevallen kwamen er voor in de 2e district n.l. Tanki Leendert en Pidra Plat. Daar al deze patienten behoorden tot de menschen met de slechtste oeconimische posities, blyft het in het algemeen genomen het oordeel van ondergeteekendehet beste middel om de tuberculose plaatselyk te bestryden" het overbrengen van de tuberculose patienten naar speciaal daarvoor ingerichte barakken" waar door de verspreider geen direct gevaar voor de geheele omgeving blyft.

Geslachtsziekten

LUES.
Aantal gevallen...............................25
waarvan van vrouw.geslacht....................3
mann "........................22
Hiervan:
Syphilis acquisita............................24
waarvan:
primair stadium...............................20
sec. ".................................2
tertiair " 2
Hereditair....................................1
Vande 20 primair stadium waren 12 als ULCUS DURUM met ulc met pynlooze zwelling der regionaire lymphvaten en klier
Van de 2 gevallen van sec. stadium waren ROSEOLEN

62

Vervolg

Van de 2 gevallen tertiair stadium waren een Ulcera en een GUMMA.
By al deze gevallen werd er de diagnose bevestid door bloedonderzoek op laboratorium te CURACAO.
BIENNORRHOEA URETHRAE GONNORRHOICA
Aantal...90
waarvan van mannelyk geslacht..........................85
vrouwelyk " 5
Complicaties:
Epididymitis...15
Pars posterior...16
Arthritis..3
Ulcus Molle:
Aantal gevallen..15
Allen met zeer pynlyke lymphatische klierzwellingen meestal eenzydig

ENTERITIS
Aantal gevallen..471
hiervan:
beneden I jaar...95
I-4..92
daarboven..284
Van vrouwelyk geslacht.................................256
van mannelyk geslacht..................................215

WONING TOESTAND

De woning toestand was gedurende afgeloopen jaar dezelfde als jaar daarvoor. De woning waren wel is waar wat verbeterd tengevolge van de blyvende gunstige oeconomische toestand van de aarbeidende be volking. Maar zoowel de water voorzieng als foecaal afvoer is dezelfde gebleven als vorig jaar,Aan straat reininging werd er in het afgeloopen jaar voldoende zorg besteed.

Vroed vrouwen.

Hierin was er in het afgeloopen jaar geen verandering ingetreden De toestand was even ongunstig als jaar daarvoor en wacht dringend op een gunsting oplossing.

ALCOHOL VRAAGSTUK.

Het verbruik van alcohol was in het afgeloopen jaar eerder toegenomen dan af.

SCHOOL

De scholen werden er geregeld bezocht en in het begin van het jaar de kinderen ingeent en het afgeloopen jaar met zeer gunstige resultaat. Voor zoover ik kon nagaan was er geen enkel geval van encephalitis post vaccinalis.

Hospitaal.

Patienten in het San Pedro de Verona Hospitaal verpleegd gedurende I930
Totaal aantal patienten................617
mannen.................................341
vrouwen................................233
kinderen...............................43
Aantal bevallingen.....................10
Overleden..............................24
Gouvernements patienten................129
Mannen.................................56
Vrouwen................................65
kinderen...............................8
Particuliere patienten.................488
Mannen.................................285
vrouwen................................168
kinderen...............................35
Totaal verpleegdagen...................9176
particuliere...........................6022
gouvernemet............................3154

Vervolg III

Burgerlyke Stand

GEBOORTEN: M.G........310
V.G.........310
Totaal.....620

Omschryving:

	Totaal	hiervan M.G.	V.G.
Stadsdistrict	95	49	46
Io "	58	28	30
2o "	II5	64	5I
3o "	I54	78	76
4o "	I98	9I	I07
Totaal	620	3I0	3I0

In echt..........484
Buiten echt......I36
Totaal...........620

OVERLYDEN: M.G........II2
V.G........II0
Totaal.....222
waarvan beneden I jaar M.G. 33
V.G.......37
totaal....70

Omschryving:

	Totaal	hiervan M.G.	V.G.
Stadsdistrict	55	27	28
Io "	I2	2	I0
2o "	46	20	26
3o "	40	23	I7
4o "	69	40	29
Totaal	222	II2	II0

Levenloos:

	Totaal	hiervan M.G.	V.G.
Stadsdistrict	7	4	3
Io	I	I	0
2o	II	5	6
3o	7	2	5
4o	I9	II	8
Totaal	45	23	22

Overlyden van Gehuwden enz I930

	Stad.	Io distr.	2o	3o	4odistr.	totaal
Gehuwden	I4	4	4	I0	I2	44
Weduwnaren	I	0	4	2	0	7
Weduwen	5	I	5	3	2	I6
Totaal	20	5	I3	I5	I4	67
HUWELYKEN I930	29	7	26	33	80	I75

Gewettigd ....46 kinderen
Erkend........40 "

Havendienst.

Geen quaraitaine gevallen voorgekomen gedurend het afgeloopen jaar
Ingeklaard Oranjestad
683 zeilschepen afkomsig van: Curacao, Las piedras. Rio Hacha.
Pto Cabello, Tucacas, La vela, Mobile., Bonaire, Manzanilla
Ponce, Pto Columbia, Kingston, Sto Domingo.
770 Stoomschepen (hieronderschepen van Driufbaai inbegrepen)
Maracaibo, Hull, NewCasttle, Buenos Aires, New-York, Chili, Tampico
London, Spanje, Liverpool, Colon, Frankryk, Californie, Manschester
Birkenhead, Portugal, Braziel Cuba, Italie.

J.E.M.Arends.

Aruba 2InJanuari I93I

Gouv.Geneesk.

64

Regenval in m.M.

over

1930.

Regenval in m.M. gedurende de laatste 6 jaren.

	1925	1926	1927	1928	1929 stad		2e d.		3e		4e		1930 stad		2e d.		3e		4e	
	Oranjestad			stad, 2e, 3e en 4e distr.	m.M.	dagen	m.M.	d.	m.M.	d.	m.M.	d.	m.M.	d.	m.M.	d.	m.M.	d.	m.M.	d.
Januari	59.	2.	101	428.77	38.8	8	27	5	24.5	2	31	4	29.7	7	32.-	4	15.-	2	28.	2
Februari	0	0	19	10.5	22	1	12.5		-		6		1.	1	0	-	0	-	0	-
Maart	0	0	9	34.	11.6	4	-		1	1	-		0	-	0	-	0	-	0	-
April	0	0	79	4.5	-	-	-		-		-		0	-	0	-	0	-	16.	1
Mei	0	1.5	4	26.	3.	1	-		-		8	1	0	-	0	-	0	-	0	-
Juni	0	3.5	40.5	13.5	-	-	-		-		-		9.8	2	0	-	4	1	7.	2
Juli	4.	2.	3.5	21.4	18.	4	2	1	3.5	1	11	1	24.	3	14.5	1	0	-	7.5	2
Augustus	8.	6.	0.	8.	1	1	-		-		-		0	-	4	1	0	-	0	-
September	10.5	5.	82.1	153.5	38.9	5	30	4	38.5	2	45	1	1.	1	6.5	1	0	-	15.08	3
October	5.5	25.	22.5	10.	40.8	4	67	7	41.5	3	10	1	13.7	5	21.5	5	12	3	7.5	1
November	124.-	166.	113.	805.3	66.	7	71	10	44.	6	74.5	6	44.2	8	75.5	7	61	5	22.	5
December	24.-	104.5	120.5	376.-	35.9	9	45	9	35.5	4	87	6	48.2	13	58.	7	25	3	41.	5
Totaal	238.	315.5	594.1	1891.47	256	44	254.5	36	188.5	19	272.5	20	171.6	40	212.	26	117.-	14	144.08	21

1928. 2e d. 477.17 mM in 37 dagen
" 3e " 425 " " 32 "
" 4e " 469.4 " " 34 "
" stads " 519.9 " " 41 "
1891.47 144 "

66

Staat van Gevangenen.

Staat van gevangenen gedurende het jaar 1930 in de gevangenis op Aruba opgenomen.

	Namen	Opgelegde straffen	Datum van opname	Datum van ontslag	Ouderdom	Geloofsbelijdenis	Beroep	Geboorteplaats	Ontvlucht	Recidivist	Overleden in de gevangenis	Aanmerkingen
1	Jonathan Bruce	1 maand gev. met. o. w.	19 Maart 1930	17 April 1930	25 jaar	Anglicaan	mecanicien	Trinidad	–	–	–	
2	José A. German	7 maanden gevangenisstraf	9 Januari 1930	7 Augustus 1930	17 jaar	R. Kath.	arbeider	Aruba	–	–	–	
3	Felix Petit	1 jaar gev. met. o. w.	9 Januari 1930	Cur	17 jaar	" "	"	Haiti	–	–	–	op Curaçao
4	Maximo Werleman	1 maand gev. " " "	23 Januari 1930	22 Februari 1930	21 jaar	" "	"	Aruba	–	–	–	19 Feb. 1930
5	Alfred Ferah	2 maanden " " " "	12 Maart 1930	10 Mei 1930	30 jaar	Anglicaan	timmerman	Tobago	–	–	–	
6	Franklin Bodkin	1 jaar en 3 maanden gev. m. o. w.	26 Maart 1930	Cur –	30 jaar	R. Kath	arbeider	Antigua	–	–	–	op Curaçao
7	Albino Wellman	zes maanden gev. m. o. w.	2 April 1930	30 September 1930	25 jaar	" "	arbeider	Aruba	–	–	–	19 April 1930
8	Porfirio v/d Biezen	een maand gevangenisstraf	9 Juli 1930	8 Augustus 1930	29 jaar	" "	arbeider	Aruba	–	–	–	
9	James A. Williams	vier jaar gev. met. o. w.	5 April 1930	Cur –	25 jaar	Methodist	visscher	St. Martin F. G.	–	–	–	op Curaçao
10	Horacio Wellman	2 maanden gev. met. o. w.	23 Juli 1930	21 September 1930	24 jaar	Roomsch Kath.	Chauffeur	Aruba	–	–	–	25 Juni 1930
11	Joseph J. Simmons	1 jaar gev. met. o. w.	5 Juni 1930	Cur –	19 jaar	R. Kath.	schilder	St. Martin F. G.	–	–	–	op Curaçao
12	Simon Peña	8 maanden gev. met. o. w.	5 Augustus 1930	–	20 jaar	R. Kath.	arbeider	Aruba	–	–	–	20 Aug. 1930
13	William W. Willock	4 jaar gev. met. o. w.	4 Juli 1930	Cur. –	22 jaar	Methodist	landbouwer	Monserrat	–	–	–	op Curaçao
14	Cl. R. Godett	2 jaar " " " "	4 Juli 1930	Cur –	24 jaar	Methodist	arbeider	St. Eustatius	–	Ja	–	20 Aug. 1930 op Curaçao
15	James E. Berkel	2 jaar " " " "	4 Juli 1930	Cur –	20 jaar	Methodist	arbeider	St. Eustatius	–	–	–	20 Aug 1930 op Curaçao
16	Richard A. Bergland	2 jaar " " " "	4 Juli 1930	Cur –	18 jaar	Ch. Missie	arbeider	St. Eustatius	–	–	–	20 Aug. 1930 op Curaçao
17	José Diaz	1 maand " " " "	5 Augustus 1930	4 September 1930	24 jaar	R. Kath.	zeeman	Venezuela	–	–	–	20 Aug 1930
18	Pedro Perez	1 maand " " " "	5 Augustus 1930	4 September 1930	26 jaar	" "	Mecanicien	Texas	–	–	–	
19	Low Kat	4 dagen hechtenis	15 Augustus 1930	19 Augustus 1930	40 jaar	–	zeeman	China	–	–	–	
20	Moh Pow	20 dagen hechtenis	15 Augustus 1930	4 September 1930	29 jaar	–	zeeman	China	–	–	–	
21	Julian J. Wolf	2 maanden gevangenisstraf	25 September 1930	24 November 1930	21 jaar	R. Kath.	chauffeur	Aruba	–	–	–	
22	Nicolaas Maduro	6 maanden gev. met. o. w.	7ⁿ November 1930	–	25 jaar	R. Kath.	arbeider	Aruba	–	Ja	–	
23	Leopold Hyman	1 jaar gevangenisstraf	5 December 1930	–	20 jaar	R. Kath.	zonder beroep	St. Martin F. G.	–	–	–	
24	Pompilio Rizo	15 jaar gev. met. o. w.	21 November 1930	–	36 jaar	R. Kath.	visscher	Columbia	–	–	–	
25	Rudolfo Diaz	10 dagen hechtenis	14 November 1930	23 November 1930	19 jaar	R. Kath.	zeeman	Columbia	–	–	–	
26	Ygnacio Fries	6 maanden gev. met. o. w.	12 Maart 1930	8 September 1930	21 jaar	R. Kath.	arbeider	Aruba	–	–	–	
27	Leonsito Martinez	2 maanden " " " "	12 December 1930	–	25 jaar	R. Kath.	arbeider	Curaçao	–	–	–	
28	Luis Escalano	4 maanden " " " "	2 Juni 1930	30 September 1930	21 jaar	R. Kath	mecanicien	Venezuela	–	–	–	
29	Themotheus Kingsale	2 maanden " " " "	24 April 1930	23 Juni 1930	21 jaar	Methodist	arbeider	St. Martin	–	–	–	
	aanwezig op ult. 1929.											
	nicolaas madura	6 m.	10-8-29	1930	25							
	clarence R. Godeth	5 m.	-"-	7-1-1930	21							
	Alex Gomez	6 m	9 Sept '29	1930	27							
	Lidonse Bruyere	4 m	11 " "	9-1-30.	24							
	Jack Crowe	4 m.	6/11/29	1930	30							

aanwezig ult. 1929

De cipier,
O. Wouters [signature]

Opgave omtrent de gevangenen op het eiland

Aanwezig op 31 Dec 1929		In het jaar 1930				Aanwezig op 31 Dec. 1930.	
		opgenomen		ontslagen			
Mannen	Vrouwen	M.	Vr.	M.	Vr.	M	Vr
5	–	29	–	29 waarvan 8 overgepl. n. Curacao 21 ontslagen	–	5	–

(1 gevangene (Porfilio Wouter) van 1929 had verlof; zou 9 Jan '30 terugkomen.)

Leeftijd der gevangenen.

Beneden 15 jaren		16-20		21-30		31-40		41-50		51-60		Overleden		Ontvluchten	
M.	Vr.	M	Vr.	M.	Vr.	M.	Vr.	M.	Vr	M.	Vr.	M.	Vr.	M.	Vr.
–	–	8	–	19	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–

De cipier,
[signature]

67

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

mej Henriquez
t. Joumal
III

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

III

Aanwezig op ulto. December 1929		In 1930				Aanwezig op ulto. December 1930	
		Opgenomen		Ontslagen			
mannen	Vrouwen	m	Vr	m	Vr	m	Vr
5	—	29	—	21 (8 overgepl. n. Cur.)	—	5	—

Deze zijn n/d. gevangenis te Curaçao overgeplaatst

III

Leeftijd der gevangenen																	
Beneden 15 jaar		boven 15 tot 20 jaar		b. 20-30 j		b. 30-40		b. 40-50		boven 50		Overleden		Recidivist		Ontvlucht	
m	V	m	V	m	V	m	V	m	V	m	V	m	V	m	V	m	V
-	-	8	-	23	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

Onderdom
2 - 17
1 - 18
2 - 19
3 - 20
5 - 21
1 - 22
3 - 24
5 - 25
1 - 26
2 - 29
2 - 30
1 - 36
1 - 40
29 -

2 poging tot diefstal met geweld
14 diefstal
2 moord
4 mishandeling
1 verduistering
4 overtreding
2 smokkelen opium
1 schaking
29 waarvan 20 van elders anders

4/49

68

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

Vreemde nationaliteiten.

No. 861/29

10151
1650
1511
110
456
1149
15027 Europa

Nederl
32
8
34
30
2
1
107

2250

Andere oorden

20
3
2
5
10
4
1
9
2
5
10
1
8
22
50
10
29
230
426

316
665
98
1
18
4
5
25
12
5
1149

1982
10.868
2.177
15027

15027
4876
10151

k. 10868
P. 1982
O. 2177
15027

1650

15027
5376
10151

1511
110
456
1149
4876

69

70

71

3150

	Ae	1e	2e	3e	4e	Totaal
Gez	1					1
Ontv	1					1
Adj. C	3					3
klerk	2					2
Schrijvers	8					8
1 ass. vreemdel. D.	1					1
agenten 2 [illegible]	52	(14 mil. 34 mar. 4 pol.)			16	68
doktoren	1	1			2	4
postbode	1					1
telegr. bode	2					2
Seiners	4					4
boschw.	1	1			1	3
vuurtorenw.			2		1	3
R.R.G.	1		1	1		3
Dominee						
Opzichter O.W. R.D.	2				1	3
kommiezen	11				10	21
loodsen	1	1			2	4
telefonisten	3					3
Deurwaarder	1					1
vroedvrouw						
	96	3	3	1	33	136

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

Vreemde nationaliteiten.

No. 861/29

70

3150

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP: Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

Vreemde nationaliteiten.

British W.I.	1396	Panameezen	1
Fransch W.I.	105	Dominikanen	24

	Amerikanen	Oostenrykers	Britten	Canadeezen	Chineezen	Columbianen	Cubanen	Denen	Dominicanen	Hollanders	Franschen	Duitschers	Hongaren	Ieren	Italianen	Jugo Slaven	Mexicanen	Noren	Panameezen	Peruvianen	Polen	Portugeezen	Roemeniërs	Spanjaarden	Zweden	Venezolanen	Tcheckoslovaken	Belgen	Totaal
Pan Am Petr. Corp.	413	1	554	4	87	3	1	3	8	618	71	14	11	2	3	2	5	3	2	1	1	1	1	5	1	91	-	-	1906
Lago Oil Co.	2	-	123	-	4	-	-	1	2	116	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	5	-	-	256
Chicago Bridge	18	-	5	-	8	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	1	-	-	1	10	3	-	129
Crandall	7	-	2	-	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	27
Kellogg	108	-	366	-	38	-	-	7	-	156	15	7	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	20	-	2	724
Totaal	548	1	1050	4	137	3	1	11	10	986	86	21	12	2	5	2	8	3	3	1	1	2	1	9	2	128	3	2	3042
Eagle	3		111		8				6	180		2			1						1			9		51	1	Zwitsers 5	379
										1																			3421

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

Vreemde nationaliteiten.

Britsch W.I.	1396	Panameezen	1
Fransch W.I	105	Dominikaan	24
Amerikaansch W.I.	10	Ned.O.I.	1
Venezolaansch	316	Columbiaan	11
Amerikaansch	665	Checoslowakie	4
Nederlanders	32	Oostenrykers	10
Britsch	213	Porto Rico	1
Franschen	29	Portugeesch	5
Hongaarsch	10	Turken	1
Chineesch	140	Syriërs	1
Duitschers	50	Romenier	3
Spaansch	21	Poolsch	20
Noorsch	1	Costa Rica	4
Italiaansch	8		
Belgisch	1		
Zweedsch	10		
Australiers	1		
Surinamers	97		
Zwitschers	5		
Mexicaan	1		
Finlanders	2		
Deensch	9		
Libaneesch	18		
Haitiaan	4		
Palisteinsch	1		
Rusch	1		
Chili	1		
Cuban	3		

3150

3236.

In de kolonie —
Elders in West-Indies —
In Zuid en Midden Amerika —
In Suriname —
In Noord-Amerika
In Nederland
In Europa buiten Nederl.
In Azie
In andere Oorden.

71

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

AREND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ.

LABORATORY.

28th November 1930.

AD
1382-5/3b

October 25th 29

Report No 362.

30. nationaliteit

Report on the examination of four samples of well water, brought to this Laboratory on 7th. November by the government authorities of A R U B A.

Hon. I. Wagemaker
Governor of Aruba
O R A N J E S T A D

Sir:-

In compliance with your request by telephone, we have pleasure in giving below a list of the number of persons in our service and their nationality:

Dutch	180
British	111
Venezuelan	51
Spanish	9
Chinese	8
Sto. Domingo	6
Swiss	5
American	3
German	2
Polish	1
Italian	1
Haitian	1
Belgian	1
	379

Trusting that the above information will meet your requirements,

we are,

Your Obedient Servants,

AREND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ

(sgd.) ROBERT W. F. NEWTON.

Manager

CZG/e

	Hooiberg.	West Point (South)	West Point (North)	Bushiribana.
Chlorine Contents mgs/litre	9.720	1800	4.320	14.400
Salt (N a c l)	0.146%	0.0[illegible]%	[illegible]	0.216%
Soluble Residue	0.210%	0.054%	0.1[illegible]%	0.30[illegible]%
Ammonia	-	-	Trace	-
Odour	Odourless	Odourless	Distinct of Hydrogen Sulphide	Odourless
Colour	No colouration	No colouration	No colouration	No colouration
Taste	Salt	Tasteless	Salt	Salt
Sulphate	Trace	[illegible]	Trace	Trace
Nitrates	-	[illegible]	-	-
Iodine	-	[illegible]	-	-

Sgd. S.G. Wraight
Chief Chemist.
Voor afschrift,
De Gezaghebber,

73
72

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

AREND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ.

28th November 1930.

LABORATORY.

Report No 362.

Report on the examination of four samples of well water, brought to this Laboratory on 7th. November by the government authorities of ARUBA.

	Brunst Hooiberg.	West Point (South)	West Point (North)	Bushiribana.
Chlorine Content. mgs/litre	9.720	1800	4.320	14.400
Salt (N a c l)	0.146%	0.027%	0.0648%	0.216%
Soluble Residue	0.210%	0.054%	0.129%	0.307%
Ammonia	-	-	Trace	-
Odour	Odourless	Odourless	Distinct of Hydrogen Sulphide	Odourless
Colour	No colouration	No colouration	No colouration	No colouration
Taste	Salt	Tastless	Salt	Salt
Sulphate	Trace	-	Trace	Trace
Nitrates	-	-	-	-
Iodine	-	-	-	-

Sgd. S.G. Wraight
Chief Chemist.
Voor afschrift,
De Gezaghebber,
Wagemaker

73

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

Mej Henriquez
Joosmink
M

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

In antwoord op Uw schrijven dd. 9 December 1930 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge het navolgende mede te deelen:

"dat in het afgeloopen jaar (1930) te Oranjestad alhier met de diverse stoom-en zeilschepen aankwamen 5840 personen oftewel:

4214 (vier duizend twee honderd en veertien) mannen,
1626 (een duizend zes honderd zes en twintig) vrouwen,

"dat uit genoemde plaats vertrokken;
... oftewel:
...duizend zes honderd vier en veertig) mannen,
...zend een honderd zeven en zestig) vrouwen,
... ansito naar andere havenplaat-
... honderd acht en veertig) per-

... van San-Nicolaas waren:
...giers: 1443 personen oftewel:
...nderd drie en vijtig) mannen,
...gentig) vrouwen
...giers: 1293 personen oftewel:
...nderd zeven en dertig) mannen,
... vijftig) vrouwen,
...ers: G e e n e .

...n:
5367 mannen-1916 vrouwen. 7283 pers.
...n:
4781 mannen-1323 vrouwen. 6104 pers.
...aal:
7748 personen.

De Det.Commdt.der Mil.Pol.Troepen:

H. Engel G. Blokland

Aan
Den Heer Gezaghebber van Aruba
te
Oranjestad

3e district

4e district

1	Paard
190 ✓	Ezels
5 ✓	Runderen
1210 ✓	Geiten
1915 ✓	Schapen
110 ✓	Varkens
geen	Muilezels

74

77

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

mej Henriquez
Jcoomenk
48

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

In antwoord op Uw schrijven dd. 9 December 1930 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge het navolgende mede te deelen:

"dat in het afgeloopen jaar (1930) te Oranjestad alhier met de diverse stoom-en zeilschepen aankwamen 5840 personen oftewel:

...honderd en veertien) mannen,
...nderd zes en twintig) vrouwen,
...oemde plaats vertrokken;

...honderd vier en veertig) mannen,
...nderd zeven en zestig) vrouwen.
...ansito naar andere havenplaat-
...en honderd acht en veertig) per-

...en van San-Nicolaas waren:
...agiers: 1443 personen oftewel:
...onderd drie en vijtig) mannen,
...egentig) vrouwen
...agiers: 1293 personen oftewel:
...onderd zeven en dertig) mannen,
...n vijftig) vrouwen,
...iers: G e e n e .

...en: 7283 pers.
5367 mannen-1916 vrouwen.
...en: 6104 pers.
4781 mannen-1323 vrouwen.
...aal:
7748 personen.

De Det. Commdt. der Mil. Pol. Troepen:

H. Hugo A. Bloklan[d]

Aan
Den Heer Gezaghebber van Aruba
te
Oranjestad

77

3e district

Paarden 1
Ezels 210 ✓
Muilezels geen
Runderen 120 ✓
Geiten 2200 ✓
Schapen 1300 ✓
Varkens 150 ✓

75

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

Mej. Henriquez [illegible]

ORANJESTAD,ARUBA,den 16den Januari 1931.

In antwoord op Uw schrijven dd.9 December 1930 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge het navolgende mede te deelen:

"dat in het afgeloopen jaar(1930)te Oranjestad alhier met de diverse stoom-en zeilschepen aankwamen 5840 personen oftewel:

…zend twee honderd en veertien)mannen,
…d zes honderd zes en twintig)vrouwen,
… uit genoemde plaats vertrokken;
…ftewel:
…nd zes honderd vier en veertig)mannen,
…d een honderd zeven en zestig)vrouwen,
…t in transito naar andere havenplaat-
…:
…zend zeven honderd acht en veertig)per-

… de haven van San-Nicolaas waren:
…nen passagiers:1443 personen oftewel:
…nd een honderd drie en vijtig)mannen,
…erd en negentig)vrouwen
Aantal vertrokken passagiers:1293 personen oftewel:
…nd een honderd zeven en dertig)mannen,
…rd zes en vijftig)vrouwen,
Aantal transito-passagiers:G e e n e .

… aangekomen: 5367 mannen-1916 vrouwen. *7283 pers.*
… vertrokken: 4781 mannen-1323 vrouwen. *6104 pers.*
Aantal transito in totaal: 7748 personen.

1e district en 2e district Stads	
Paarden	1
Ezels	125 v
Muilezels	—
Runderen	105 v
Geiten	200 v
Schapen	1500 v
Varkens	50 v

76

De Det.Commdt.der Mil.Pol.Troepen:

H. Eng. G. Blokland

Aan
Den Heer Gezaghebber van Aruba
te
Oranjestad

77

MILITAIRE POLITIE-TROEPEN
Detachement-Aruba.
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
No. 6

mej Hennequez
i. Joemark

ONDERWERP:
Vreemdelingenverkeer over het jaar 1930 van het eiland ARUBA.

ORANJESTAD, ARUBA, den 16den Januari 1931.

In antwoord op Uw schrijven dd.9 December 1930 heb ik de eer UHoogEdelGestrenge het navolgende mede te deelen:

"dat in het afgeloopen jaar(1930)te Oranjestad alhier met de diverse stoom-en zeilschepen aankwamen 5840 personen oftewel:

4214(vier duizend twee honderd en veertien)mannen,
1626(een duizend zes honderd zes en twintig)vrouwen,

"dat uit genoemde plaats vertrokken;

4811 personen oftewel:

3644(drie duizend zes honderd vier en veertig)mannen,
1167(een duizend een honderd zeven en zestig)vrouwen,

"dat in transito naar andere havenplaatsen doortrokken:
7748(zeven duizend zeven honderd acht en veertig)personen.

De cijfers voor de haven van San-Nicolaas waren:
Aantal aangekomen passagiers:1443 personen oftewel:

1153(een duizend een honderd drie en vijftig)mannen,
290(twee honderd en negentig)vrouwen

Aantal vertrokken passagiers:1293 personen oftewel:

1137(een duizend een honderd zeven en dertig)mannen,
156(een honderd zes en vijftig)vrouwen,

Aantal transito-passagiers:G e e n e .

In totaal dus aangekomen: 7283 pers.
5367 mannen-1916 vrouwen.
In totaal dus vertrokken: 6104 pers.
4781 mannen-1323 vrouwen.

Aantal transito in totaal:
7748 personen.

De Det.Commdt.der Mil.Pol.Troepen:

H. Eng. G. Blokland

Aan
Den Heer Gezaghebber van Aruba
te
Oranjestad

77

ARE ND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ.

28th November 1930.

LABORATORY.

Report No 362.

Report on the examination of four samples of well water, brought to this Laboratory on 7th. November by the government authorities of A R U B A.

	Brunst Hooiberg.	West Point (South)	West Point (North)	Bushiribana.
Chlorine Content mgs/litre	9.720	1800	4.320	14.400
Salt (N a c l)	0.146%	0.027%	0.064%	0.216%
Soluble Residue	0.210%	0.054%	0.129%	0.307%
Ammonia	-	-	Trace	-
Odour	Odourless	Odourless	Distinct of Hydrogen Sulphide	Odourless
Colour	No colouration	No colouration	No colouration	No colouration
Taste	Salt	Tastless	Salt	Salt
Sulphate	Trace	-	Trace	Trace
Nitrates	-	-	-	-
Iodine	-	-	-	-

Sgd. S.G. Wraight
Chief Chemist.
Voor afschrift,
De Gezaghebber,

78

AREND PETROLEUM MAATSCHAPPIJ.

28th.November.1930.

LABORATORY.

Report.No.362.

Report on the examination of four samples of well water Brought to this Laboratory on 7th November by the government authorities of Aruba.

	Brunst Hooiberg.	West Point. (South)	West Point. (North)	Bushiribana.
Chlorine Content mgs/litre.	9,720	1800	4,320	14,400
Salt.(N a c l)	0.146%	0.027%	0.0648%	0.216%
Soluble Residue.	0.210%	0.054%	0.129%	0.307%
Ammonia.	-	-	Trace.	-
Odour.	odourless	odourless	Distinct of Hydrogen Sulphide	odourless
Colour,	No colouration.	No colouration	No colouration.	No colouration.
Taste.	Salt.	Tastless	Salt.	Salt.
Sulphate.	Trace.	-	Trace.	Trace.
Nitrates.	-	-	-	-
Iodine.	"	-	-	-

Sgd. S. G. WRAIGHT

Chief Chemist.

GELDEN GESTORT IN DE CONSIGNATIEKAS OP HET EILAND ARUBA.

Datum van Storting.	Door	Ten behoeve van	Voor een bedrag van
25/9/30	L. C. Kruitz	Habib h. s. Habib	f 1088.49
22/10/30	G. F. Croeger	Hernand en Lagaro Medina	" 639.90
		Saldo op ult. Dec '30	f 1.728.39

Aruba, 16 Februari 1931.

De Gouvernements-Ontvanger,

[signature]

80

Overzicht van de verhuurde terreinen op Aruba

District No's. 1, 2, 3 en 4.

Getal percelen op 31 December 1929 = 2048
Bijgekomen in 1930 366
2.414
Afgegaan in 1930 183
Getal der percelen op 31 December '30 2.231

Hoe omheind?

Goed	Tamelijk goed	Slecht	In 't geheel niet
560	1274	144	253

Onder welke voorwaarden en bepalingen in huur afgestaan

Oude =
Nieuwe =

Verdeeling der percelen naar de oppervlakte?

Getal perc.	Tot 0.25 Ha	Tot 0.50 Ha	Tot 1 Ha	Tot 2 Ha	Tot 3 Ha	Tot 4 Ha	Tot 5 Ha	Boven 5 Ha
2231.	408	171	409	631	309	143	87	133
	~~135~~	2	4	3	2			

Opgemaakt, 22 Januari 1931

[signature]

Overdracht 183
vr. landbouw 7
vr. woningbouw 176 } nieuw uitgegeven

29 stuks eigendom groot 5019.77 m²
13 st - in de stad
1 " " het 2e distr.
15 " " " 4e "

verhuurde terreinen
en
in eigendom afgestaan

Domeingronden door het Bestuur in de loop van 1930 verkocht:-

Januari 17	Een stuk grond	te Oranjestad	groot	36 M²	aan	Medardo Perez voor	ƒ 180.-
" "	" " "	" "	"	19 "	"	Guiliano Alanacio Bochlandt	95.
" "	" " "	" "	" ±	187 "	"	J. K. Zeppenfeldt Lampe	468.
Februari 14	" " "	" "	"	140 "	"	Hendrik Constant de Veer	700.-
" "	" " "	" "	"	032 "	"	Efigenio Madera	160.-
Maart 17	" " "	" St Nicolaas	perceel 11 Sectie B Wijk III ± (te St Nicolaas 4de district)	√ 124 "	"	Arnoo Giuseppe Zeppenfeldt	620
April 21	" " "	" " "	perceel 6 Sectie F Wijk IV (te St Nicolaas 4de district)	√ 334.88	"	Francisco Geronimo Nicolaas	1674.40
" "	" " "	" " "	perceel 15 Sectie B Wijk III	√ 69.-	"	Miguel Manuel	345. -
" "	" " "	" " "	√ " 8 " G " IV	√ 220.50 √	"	Benito Rodriguez	1102.50
Mei 17	" " "	" " "	√ " 5 " M " V	√ 196.	"	Pablo Ibo	980. -
Juni 20	" " "	" Noord 2de district —		100.-	"	Elisabeth Everon	100. -
" "	" " "	" Oranjestad		120.-	"	Luciberto Vrigal	600. -
Juli 8	" " "	" "	±	58.	"	Habib Nia. Salim Habibe	290. -
Sept 19	" " "	" "		88. -	"	Juan dela Rosa Marquez	440. -
" "	" " "	" "		72.5	"	Thomasito Qelatayud	367.50
" "	" " "	" "	±	62	"	Theodoor Eduard Francisco Ruiz	310. -
" "	" " "	" "		104.-	"	Mores E Canil & Sons (Curaçao)	520. -
" "	" " "	" St Nicolaas	perceel 16 Sectie G Wijk IV √	349.69	"	Willem Frederik Doane	1748. -
" 29	" " "	" Savaneta 4de district		304.-	"	Victoriano Kochinas	121.60
" "	" " "	" "		240.-	"	Anna Clementina de Veer. Wed. Maximiliano Ruiz	240. -
October 29	" " "	" St Nicolaas	√ perceel 14 Sectie B Wijk III	289 √	"	James Mijale	1445. -
November 17	" " "	" " "	√ " 13 " B " III	165 √	"	Salvador G. Martinez	825. -
" 19	" " "	" " "	√ " 1 " G " IV	207. - √	"	Jack Abraham Abadz	1035. -
" "	" " "	" " "	√ " 12 " B " III	162 √	"	Bruno Julincano Arendt	810. -
" "	" " "	" Oranjestad	±	363	"	" "	315. -
" 20	" " "	" St Nicolaas	√ 11 " E " IV	231.20 √	"	Albert Silvestre Antoine	1156.
Dec 10	" " "	" Oranjestad		240. - √	"	Gerard de Veer	1200. -
12	" " "	" St Nicolaas	√ 8 " C " IV	266. - √	"	Paul Wils	1330. -
12	" " "	" " "	18 " E " II	180 √	"	" "	900. -
				5019.77			

5019.77

29 stuks
13 st in de Stad
1 st " het 2e distr
15 st " " 4e "
29 gr 5019.77 M²

1930
Jan 17. Een stuk grond " Oranjestad groot 131 M² om niet afgestaan (geschonken) aan Guiliano Alanacio Bochlandt.- +

1R

543
113
413
634
311
143
87
133
———
2377

Klad
jaarverslag
1930

83

84

Verslag
van het beheer en van den Staat van het eiland Aruba over het jaar 1930

1 Bevolking

Op 1 Januari bedroeg de bevolking van het eiland 15027 zielen, alzoo eene vermeerdering van ~~het~~ 1517 zielen met het vorige jaar. Het aantal geboorten was weder grooter dan dat der sterfgevallen, terwijl den aanvoer van vreemdelingen bleef doorgaan het zielen aantal. Der Hoofdplaats bedroeg 2858 of eene vermeerdering van 290 zielen met het vorige jaar.

Geboren zijn ~~537~~ 620 zielen

waarvan

mannelijk geslacht	310
vrouwelijk "	310
en	
in echt	484
buiten "	136

Overleden zijn 222 zielen

waarvan

Mannelijk geslacht	112
vrouwelijk "	110

Het aantal doodgeborenen bedroeg 45
Er werden 175 huwelijken gesloten waarbij 46 kinderen zijn gewettigd. Het aantal gehuwden, weduwnaars en weduwen bedroeg 5651
Aangekomen zijn 7283 personen en vertrokken 6104 hetgeen eene vermeerdering beteekent van 1179 zielen
Het aantal doortrekkenden bedroeg 7748
~~Op het eiland waren Vergunde~~
Nieuwe nationaliteiten kwamen er in verslag jaar niet bij.
Bylage A geeft een overzicht van de bevolking geboorten huwelijken en sterfgevallen over de laatste 6 jaren.
Bylagen B en C bevatten eene verdeeling

84

van de bevolking naar de geboorteplaats,
de werkgenootschappen en de bedrijven.
De gunstige economische omstandigheden
weerhield de bevolking van het elders werk
zoeken.

Inschrijving van de verklaring bedoeld
in Art 1 no 3 van de verordening 1906 P.B.
no 10 omtrent vestiging binnen de kolonie
had in verslagjaar niet plaats.

B Mededelingen van algemeenen aard.

Verslagjaar werd weder sterk
beïnvloed door de aanwezige olie industrie.
Echter niet in die mate als het vorige jaar.
De oorzaak hiervan ligt eenerzijds in de
beëindiging van de constructie werkzaamheden
aan het einde van 1929, waardoor het afgeloopen
jaar meer geregelde toestanden in die bedrijven
werden geschapen, terwijl anderzijds de uitvoering
van groote publieke werken van bestuurswege
een goed deel van de belangstelling der bevol-
king opeischte. Een en ander had tengevolge
dat de onrustige stemming in vorig verslagjaar waargenomen
kalmeerde en de geprikkeldheid
belangrijk verminderde. Met teleurstelling
moet worden geconstateerd, dat de bevolking
haar belangen ten opzichte van de aanwezigheid
der bovengenoemde industrieën nog niet vol-
doende inziet. Herhaalde malen werd d.z.
tusschenkomst verleend tot het plaatsen
van Arubaansche werkleden in de olie bedrijven
doch even zoovele malen ~~liet~~ liep het geheel
of gedeeltelijk op een fiasco uit, tengevolge van
het algeheele afwezigheid van plichtgevoel.
Het overmatig gebruik van sterken drank doet
velen onbekwaam zijn voor geregelden arbeid.
Waar echter veelvuldig en willekeurig verzuim
het bedrijf ontredderd ~~werd~~ successievelijk het
grootste deel der Ambonen weder vervangen door
vreemde ~~en moest te deze ...~~

Hooge gezelschap, vele genoodigden en belangstellen-
den, de meergenoemde werken in gebruik gesteld.
Begonnen werd met de opening van de pier, aan boord
van H. M. Arend, het eerste schip dat daaraan meerde.
Vandaar werd per auto naar St. Nicolaas gereden over
den nieuwen weg Oranjestad–St. Nicolaas, nadat mevrouw
van Slotte, ~~aan het begin van den weg~~, door het
doorknippen van een lint aan het begin van den weg,
den toegang opende. Na aankomst te St.
Nicolaas sprak Z.E. den Gouverneur een feestrede uit,
waarna door den Voorzitter van den Kolonialen Raad,
den Gezaghebber en den Landraad [illegible] eenige toepasse-
lijke woorden werden gesproken. Daarop werd terug-
gekeerd naar Oranjestad ter opening van de telefoon
centrale. Met een kort telefoon gesprek door Zyne
Excellentie den Gouverneur gevoerd, werd dit bedrijf ~~offic-ieel~~
in gebruik gesteld. Hiermede was het officieele
gedeelte geëindigd. Den volgenden ochtend te 10
uur vertrok het Hooge gezelschap per H.M. Arend
weder naar Curaçao.

Van 15 Juni tot 9 Juli werd het eiland bezocht
door Professor Rutten vergezeld van mevrouw Rutten
en een 4tal studenten voor het doen van wetenschap-
pelijke onderzoekingen op geologisch en biologisch
gebied. Het gezelschap was gehuisvest in het
Gouvernements logeer gebouw, terwijl gedurende een
week werd gekampeerd aan de Noordkust van het
eiland. Van Bestuurszijde werd alle medewerking
verleend.

Gedurende den loop van het jaar werd
Aruba herhaalde malen aangedaan door H.M.
Hertog Hendrik, v. Galen, en Arend.
Door den Gezaghebber en de respectievelijke comman-
danten werden geregeld bezoeken gewisseld.
Bij den aanvang van het jaar werd met het
aanleggen en asphalteeren van straten te
Oranjestad voortgegaan. In totaal werden
1391 meter asphalt wegen gemaakt, waar
door het noordelijk deel van het stadje belangrijk
verbeterde.

Oranjestad tengevolge van den slechten toestand van den ~~oude~~ weg.

Bovendien wijzigden de handelaren over het algemeen hun methode van verhooging der prijzen niet, hetgeen evenmin niet bevorderlijk was voor een vlot zaken doen.

Verder werd in het laatste kwartaal sterk den invloed gevoeld van de algemeene malaise. Inmiddels kwam de manager der Pan American Pet. corp. zijn belofte na om den voorraad harer ondernemings winkel in te krimpen tot die der eerste levensbehoeften, terwijl scherp werd toegezien dat de verkoop zich uitsluitend beperkte tot hare employees.

Echter begonnen vele amerikaansche employees bestellingen te doen in het moederland, zoodat de handel te Aruba nog niet was gebaat.

Voor den bouw van woningen te St. Nicolaas bleef groote animo bestaan. De in kaart gebrachte gouvernements gronden daar ter plaatse werden voor het grootste deel aangevraagd, alles voor huizenbouw. Het laat zich aanzien dat deze plaats in de eerste jaren zal blijven groeien en is het niet uitgesloten dat zij in de toekomst van grooter omvang en beteekenis zal zijn dan Oranjestad.

Met het verwijderen der krotten en den georganiseerden opbouw van nieuwe woningen in het zoogenoemde negerdorp op gouvernements terrein, werd eene betere toestand geschapen. Echter bleven de toestanden op de particuliere omliggende terreinen zoo goed als onveranderd. Door de eigenaren dier terreinen te nopen tot het besteden van meerdere zorg aan vuil opruiming verbeterde de hygeiënische toestand, hoewel deze nog steeds te wenschen overlaat. Het ontbreken van goede wegen tusschen de huizen complexen werkte belemmerend op eene afdoende verbetering. In de toekomst zal hier

Bij beschikking van Z.E. den Gouverneur dd 19 September no 1172 kreeg de oprichting van een Kamer van Koophandel haar beslag. Deze bestaat uit 7 leden, allen handelaars te Oranjestad. Indien dit college zijn taak naar behooren verricht kunnen, vooral op het gebied van organisatie van den handel, groote verbeteringen ten goede worden verwacht.

---

6) 9

In den loop van Januari werd op den toren van het Fort Zoutman (Oranjestad) een modern havenlicht aangebracht ter vervanging van het primitieve petroleum lampje, en werden in de Paarden baai een 2 tal gasboeien geplaatst, waardoor het mogelijk werd voor de schepen om na zonsondergang de haven in en uit te varen. Een en ander bleek eene belangrijke verbetering te zijn.

In de tweede helft van April arriveerde de baggermolen van de Firma Dyckerhoff & Widmann met het benoodigde personeel voor de uitbaggering van de haveningang en den bouw van een pier voor het aanleggen van stoom en zeeschepen.

De havenmond werd uitgebaggerd tot een diepte van 22 voet en tevens ~~verbreed tot 120 meter geopend~~. De uitgebaggerde specie werd westelijk in de haven ter hoogte van Fort Altena gestort op de plaats waar de Kade of pier zou komen. Na ongeveer 8 weken was het baggerwerk gereed en werd met den pierbouw begonnen. De omwanding bestaat uit ~~ingeheide~~ kopere damplanken opgevuld met de uitgebaggerde specie. Tegelijkertijd werd aangevangen met den bouw van een toegangsdam, gestort van hard graniet en koraal steen. Er werd in een snel tempo gewerkt, zoodat de pier eind October gereed was, terwijl de toegangsdam medio December klaar kwam. De lengte van de pier bedraagt 150 meter en biedt aan de voorzijde ligplaats voor stoomschepen met een diepgang tot 6 meter terwijl ~~en~~ de achterzijde is bestemd voor het aanleggen van schoeners met een diepte van 4 meter. De afwerking van het oppervlak kan eerst plaats hebben, nadat de opgevulden grond zal zijn bezonken en geheel tot rust gekomen.

De toegangsdam heeft een lengte van 285 meter en is het rijvlak over een breedte van ~~6~~ 6.60 meter geasphalteerd. ~~het~~ De uitvoering van deze werken beteekende een belangrijke verbetering van de haven.

Tegenover het begin van de toegangsdam werd op gouvernements terrein een Douaneloods opgetrokken van ijzerconstructie en plaatijzeren omwanding.

Hr. afs. Heide beugen ~~mede~~ mil. verstrekken: In Havenmonden vragen en een breedte van 120 meter

10

met de verdere afwerking van het terrein en loodsen in het komende jaar zal het douane emplacement en pier een geheel vormen, hetgeen eveneens een belangrijke ~~verbetering~~ vooruitgang zal blijken te zijn.
In de tweede helft van Januari werd een aanvang gemaakt met den aanleg van den nieuwen verkeersweg Oranjestad - St. Nicolaas waarvan het trace eind 1929 definitief was vastgesteld. Het was bijzonder gunstig aangezien ~~het verloop~~ de grootste afstand over kale rots ~~ont~~ loopt, zoodat voor verzakking nergens behoefde te worden gevreesd. Begonnen werd van uit Oranjestad en het geheele werk werd door aannemers, allen Arubanen, uitgevoerd. De uitgegeven gelden kwamen, voor wat de werkloonen betreft, dan ook geheel aan de Arubaansche bevolking ten goede, daar ook de werklieden allen Arubanen waren. De breedte van den weg is 7 meter inclusief de betonnen banden. De onderbouw bestaat uit harde koraal steen, terwijl voor den bovenbouw granietsteen werd gebruikt. Het asphalteeren geschiedde met een asphalt sproeimachine, die in staat stelde om een gemiddelde afstand van 200 meter per dag geheel af te werken. De asphalt werd op temperatuur voor het gebruik gereed, in de machine ontvangen, zoodat er geen tijd of kosten verloren ~~gaan~~ behoefden te gaan. Eind October was de weg tot aan het begin van het dorp St. Nicolaas gereed en blijft voor het komende dienstjaar nog een afstand van ± 400 meter af te werken.
Echter kon op dat tijdstip de weg nog niet in gebruik worden gesteld aangezien de dam over het Spaansch Lagoen nog niet voltooid was. De oeververbinding van deze 110 meter breede en van 2 tot 5 meter diepe zeearm kwam tot stand door het storten van een dam van groote graniet steenen waarin een 12 tal Armco buizen om doorvloeiing van het getij en afvoer van regenwater zorgen. Door het lang uitblijven van de ~~bestelde~~ ~~en~~ ~~te~~ ~~ontvangen~~ benoodigde buizen werd de afwerking van dit

13

In de maand Maart werd, in verband met een aanvrage door de Pan American Air Ways tot opening van een luchtlijn Maracaibo via Aruba, een terrein gezocht geschikt voor vliegveld ~~[illegible]~~. Dit werd gevonden ~~[illegible]~~ ongeveer 2½ km. ten Oosten van Oranjestad en liggende tusschen de nieuwe weg Oranjestad - St. Nicolaas en kustlijn op de plaats genaamd ~~Bazja moto~~ Baca morto. Dit terrein ongeveer 16 H.A. groot is gouvernements grond, en leent zich bij uitstek voor het beoogde doel.
In het komende verslagjaar zal een en ander zijn beslag krijgen.
Voor den dienst der Openbare gezondheid werd een ambulance auto te Curaçao besteld ten behoeve van dit ressort en werd daarvan verscheidene malen gebruik gemaakt voor het vervoer van ernstige zieken. ~~naar het Hospitaal~~
De vraag naar gronden voor woningbouw bleef bestaan, in het bijzonder in en om het dorp St. Nicolaas. De in kaart gebrachte en gemeten gouvernementsgronden werden voor het grootste deel aangevraagd, de meeste in huur à raison van f0.50 per M² per jaar. Ook te Oranjestad werden nog verscheidene ~~[illegible]~~ huizen gebouwd, voor het meerendeel op gronden in eigendom aangevraagd waarvoor f5.- per M² werd betaald.
In het verlengde van de Wilhelmina straat even buiten de ~~stads~~ oostelijke grens werd door de firma de Castro een ~~[illegible]~~ hotel gebouwd ~~[illegible]~~ met 20 kamers van stroomend water voorzien en electrisch verlicht. Hiermede werd in een dringende behoefte voorzien.
Met de verlichting van Oranjestad bleef het treurig gesteld. In den loop van November verkeerde de elect. centrale in een zoodanigen slechten toestand dat dit bedrijf moest worden stop gezet. Door vriendelijke medewerking van de Arend Petroleum Maatschappij die bereid was om ~~[illegible]~~ ~~electr.~~ dadelijk stroom te leveren bleef de stad voor een groot ongeluk gespaard.
← (zie de bladzijde hiernaast)

15 (2)

In het bedrijf der Arend Petroleum maatschappij kwam geen verandering
Ingevoerd werd 1.083.614.522 KG ruwe Olie en 113.764.170 KG gasolie met een totaal van 409 tankschepen, en een totaal netto inhoud van 537.640 ton
Aan geraffineerd product werd uitgevoerd:

1,012,290,421	— KG	Stookolie
59,995,758	— "	Gasolie
75,918,955	— L / KG	Gasoline
2,840,669	KG	Diesel olie

met totaal ~~tankbooten~~ 103 tankbooten van gezamenlijk netto 547.198 ton inhoud.

De Lago Oil en Transport company voltooide in het begin des jaars hare raffinaderij. Echter bleek in den loop van het jaar een te kort aan bergruimte voor ruwe olie en benzine te bestaan, zoodat in de 2e helft van 1930 met den bouw van nieuwe tanks werd aangevangen. Tegelijkertijd werd ook met vergrooting der raffinaderij begonnen ~~[illegible]~~. Het lag in de bedoeling om de capaciteit te verdubbelen, doch door de minder gunstige tijdsomstandigheden is hierin voorloopig wijziging gekomen. Einde dezes was men nog volop met deze werkzaamheden bezig. Ook het aantal employees en arbeiders vermeerderde met 60 stuks.

De splitsing van Lago Oil en Transport Cy werd in Pan Am en Lago einde verslagjaar weder ongedaan gemaakt zoodat per 1 Januari 1931 uitsluitend Lago Oil en Tr. Cy bestaat. De ~~[illegible]~~ Gouv. beschikking dd. 12 Dec 1929 no 1252/255 werd ingetrokken en de nieuwe toestand vastgesteld bij Gouv beschikking dd 15 Nov. 1930 No. 1427.

Gedurende verslagjaar werd door deze maatschappij ingevoerd:

6,119,300,399	KG	ruwe olie
30,730,794	"	Stook olie
5,749,013	"	Diesel olie
115,150	L "	Kerosine
6,350,400	L	gasoline

(1) II 17 21

Economische toestand

Gedurende verslagjaar was de economische toestand bevredigend. Vele arbeiders bleven als werklieden bij de Olie maatschappijen een goed bestaan vinden terwijl een groot aantal werkvonden bij den aanleg van wegen, pieren en andere openbare werken.

De handel die in vorig verslagjaar gebukt ging onder ongunstige omstandigheden (o a de uitbreiding van de goederen voorraad in den winkel van de Lago Oil en Transport Cy) herstelde zich gedeeltelijk zoodat de aanwezige partijen voorraden voor het meerendeel konden worden verkocht.

De bovengenoemde maatschappij kwam hare belofte na ten opzichte van het inkrimpen van den voorraad goederen in de ondernemings winkel, hetwelk der handel te Oranjestad ten goede kwam.

Van die zijde werden dan ook geen klachten meer vernomen omtrent concurrentie van de winkel der maatschappij.

Gedurende het laatste kwartaal ~~[illegible]~~ begon men echter den invloed te ondervinden van de algemeene malaise, doordat het publiek zijn uitgaven tot het noodzakelijkste beperkte. Vanaf dat tijdstip verflauwde de handel aanmerkelijk. + ~~De nieuwe [illegible] Oranjestad St Nicolaas werd [illegible] geopend, zoodat [illegible] op den handel [illegible] konden geconstateerd.~~

De prijzen bleven nog immer hoog al waren ze iets lager dan vorig jaar. In verslagjaar werd een Kamer van Koophandel opgericht, bestaande uit 7 leden, die bij een juiste opvatting van hare taak zeer veel goeds zal kunnen tot stand brengen

7 handels

88

Voor woningbouw werden vele gronden aangevraagd, zoowel in eigendom als in huur.

Aan landbouw werd weder belangrijk minder gedaan dan het vorige jaar, echter hoofdzakelijk tengevolge van het uitblijven der regens.

De veestapel had zeer veel te lijden van de langdurige droogte. Veel klein vee stierf tengevolge van gebrek aan voedsel en water.

De scheepvaart nam in verslagjaar toe. In de maand Januari werden in de haven een aantal lichtboeien aangebracht, terwijl het kustlicht op het fort Zoutman bestaande uit een petroleum lampje, werd vervangen door een gas flikkerlicht, waardoor het mogelijk werd om 's avonds de haven binnen te varen. Het nieuwe schip der K.N.S.M. „El Libertador" deed van af dat oogenblik geregeld Aruba aan op haar heen en terug reis naar Maracaibo en Curaçao, zoodat met het Stoomschip Trujillo van de Red D Line, thans 2 maal 's weeks verbinding met Curaçao en Maracaibo bestaat vice versa. Bovendien deden de vrachtschepen van K.N.S.M. varende op New York geregeld Aruba aan.

Met het toenemen van de stoomvaart verminderde de zeilvaart wegens gebrek aan vracht en het stopzetten van zand en steenleveranties door de C.P.I.M.

De totaal invoer bedroeg f 150.570.709.- waarvan f 126.051.031 aan aardolie producten f 7.071.722 aan materialen voor den bouw van de etablissementen der Lago Oil & Transport Cy en ~~f~~ f 17.447.956 aan handelsgoederen. Voor 1929 bedroegen die cijfers f 104.444.475.-

waarvan f 80.857.945 aan aardolie producten, f 15.423.686.- aan materialen voor de Lago Oil & Transp. Cy. en f 8.162.844.- aan handelsgoederen.

Ingeklaard werden 3720 stoom- en 683 zeilschepen tegen 3085 stoom en 680 zeilschepen in het vorige jaar. De netto-inhoud in m3 bedroeg in totaal 19.373.394 - tegen 15.860.115 ~~14.431.000~~ in 1929.

Uitgeklaard werden 3714 stoomschepen en 678 zeilschepen tegen respect. 3079 en 672 in het vorige jaar. De netto-inhoud in m3 bedroeg in totaal 19.432.437 tegen 16.077.637 in het vorige jaar. ~~(zoekende [illegible])~~ De stoomscheepvaart bestond hoofdzakelijk uit tankbooten der beide petroleum maatschappijen en uit schepen die materialen voor deze bedrijven aanvoerden. ~~De toeloop van werk~~

~~Tengevolge van het beëindigen der constructie werkzaamheden bij de Lago Oil en Transport Cy en het bezuinigen tengevolge van de heerschende malaise der beide olie maatschappijen werd de toeloop van vreemdelingen zooveel mogelijk beperkt en verlieten velen die geen werk hadden het eiland.~~

Maar in de aardolie bedrijven, na het beëindigen van de constructie werken, een meer geregelden toestand kwam, zoodat de vraag naar losse arbeiders zeer verminderde, werd de toegang van vreemdelingen tot het eiland zooveel mogelijk beperkt.

De dagloonen bleven gelijk aan die van vorig jaar n.l. van f 4.- tot f 7.50 voor losse arbeiders en f 7.50 tot f 20.- per dag voor handwerkslieden. Deze prijzen golden ~~zoowel~~ voor de olie industrie zoowel als voor de uitvoering van Gouvernements werken.

De levensstandaard handhaafde zich op de zelfde hoogte als vorig verslagjaar.

Het aantal motorrijtuigen klom van 540 tot 700.

20

Gezondheidstoestand

In aanmerking nemende de ongunstige omstandigheid van den zeer geringe regenval in verslagjaar, was de gezondheidstoestand over het algemeen genomen, niet ongunstig te noemen. Tegen het einde des jaars deden zich slechts enkele gevallen van scorbut voor. De slechtere oeconomische omstandigheden der bevolking was de vermoedelijke oorzaak van de sterke toename van deze ziekte. Door het graven van een 14 tal waterputten in de bevolkte centra des eilands, waardoor het gebruik van water uit de open reservoirs (tanken) ~~sterk~~ zoo goed als ophield, kwamen typheuse koortsen niet voor in tegenstelling met vorige jaren, waarin deze ziekte zich epidemisch openbaarde. Echter werden in den loop van het jaar herhaalde malen gevallen van dysenterie zoowel amoeben als bacillaire geconstateerd.

In Augustus brak wederom de griep in epidemischen vorm uit, terwijl zich van October kinkhoest openbaarde die in Oranjestad en 1e district een epidemisch karakter aannam. Beide epidemische ziekte verschijnselen verliepen echter zeer gunstig. Sterfgevallen kwamen bijna niet voor.

Malaria werd geconstateerd bij lieden afkomstig van Maracaibo, Trinidad, Sta Marta en Cuba.

Echter bleef de tuberculose weder haar slachtoffers eischen. In het 1e en 2e district 8, in het 3e en 4e district 19 gevallen, waarvan de meeste met doodelijke afloop.

De bouw van isolatie en verplegings barakken in het a.s. verslagjaar zal een belangrijke verbetering zijn voor eene succesvolle bestrijding van deze ziekte. ~~De slechte hygienische toestanden die bij de armen der bevolking voor deze ziekte het meest voorkomt,~~

Ook de geslachtsziekten nemen een steeds ~~erger~~ ernstiger vorm aan. Door alle geneeskundigen werd aan dit kwaad de volle aandacht besteed. De in eenige mate beschikbaarstelling van de benoodigde hulpmiddelen ~~als~~ voor bestrijding van dit kwaad is dringend noodzakelijk.

(13) 16

met een totaal van 2317 tankschepen met een netto inhoud van 3.014.620 ton.

De uitvoer bedroeg:

3,815,691,613	KG	Stookolie
419,659,0962	L	Gasoline
3,010,911	KG	Dieselolie
4,888,544	L	Kerosine
993,577,939	KG	Ruwe olie

met een totaal van 590 tankschepen met een netto inhoud van 2487.537 ton.

Verslagjaar kenmerkte zich door groote droogte. Overeenkomstig de statistieke gegevens was het de geringste regenval sedert de laatste 14 jaren. Te Oranjestad werd geregistreerd over:

Januari	29.7	m.m	in	7	regendagen
Februari	1	"	"	1	"
Maart	—	"	"	—	"
April	—	"	"	—	-
Mei	—	"	"	-	-
Juni	9.8	"	"	2	"
Juli	24	"	"	3	"
Augustus	—	"	"	-	"
September	1		"	1	"
October	13.7		"	5	"
November	44.2		"	8	"
December	48.2		"	13	"
Totaal	171.6	mm	in	40	regendagen

of 84.4 m.m. minder dan in 1929.

In het 2e district werd opgenomen: 212 m.M in 26 regendagen. Het 3e district 117 m.m in 14 regendagen en het 4e district 144.08 m in 21 regendagen

14

11)

(~~vervolg [illegible]~~)

Door de ongunstige ligging en het ondoelmatige systeem, werd in het dorp St Nicolaas veel overlast ondervonden van de fabriek tot bereiding van zwavelzuur der Lago Oil & Transport Co.
Gedurende het regenseizoen, bij Zuid oosten wind stijgen de verpestende zwaveldampen in dichte wolken over het dorp en het kampement der militaire politie, zoodat het leven daar gedurende die oogenblikken ondragelijk is.
Met klem werd tegen dezen toestand van bestuurs zijde geprotesteerd en op afdoende verbetering aangedrongen. De maatschappij zegde hare medewerking toe en ging over tot den bouw van een ~~ander~~ ~~[illegible]~~ inrichting ~~[illegible]~~ die het hinderlijke rooken zou ~~[illegible]~~ voorkomen. ~~[illegible]~~ Waar de raffinage van ~~de~~ ~~[illegible]~~ ruwe olie ~~product~~ geheel afhankelijk is van het product der zwavelzuur fabriek kon dit bedrijf niet worden stop gezet en bleef de hinderlijke toestand het geheele jaar bestaan. Einde dezes was de bouw van de bovengemelde inrichting bijna gereed.
Om de zelfde reden werden de gouvernements lokalen ~~woning~~ en Loodswoningen Savaneta op het terrein der maatschappij in de gaszone op hare kosten naar een ~~[illegible]~~ gasvrije plaats overgebracht.

8)

11 21

Le Lamoenschi

De afwerking van de dam geschiedde middels ~~[illegible]~~ graniet steenslag. Het geasphalteerde rijvlak heeft 5½ meter en de betonnen trottoirs en zijmuren, bieden een veiligen overgang aan voetgangers en voertuigen.

belangrijke kunstwerk vertraagd. Den 17e December kwam dit echter eveneens gereed. Verder werden nog betonnen bruggen gebouwd over de rooien Lagoen, Sabanaverde, Mahuma, Barcadera en Lamoenschi benevens een 7 tal betonnen duikers. Den 22e Dec werd deze weg officieel in gebruik gesteld.
In November werd een aanvang gemaakt met den aanleg van een telefoonnet te Oranjestad en eene nieuwe verbinding met St Nicolaas.
Het bleek aldra een succes te zijn. Na de snelle voltooiing van dit werk in December volgden steeds meerdere aanvragen van aansluiting, zoodat einde dezes van de honderd nummers er reeds 90 waren bezet. De verbinding St. Nicolaas levert thans geen moeilijkheden meer op hetgeen eene zeer groote verbetering beteekent.
De in vorig verslagjaar aangevangen onderhandelingen met den manager der Arend Petroleum Maatschappij voor levering van electr. stroom voor Oranjestad kwamen tot een gelukkig einde. De directie der maatschappij verklaarde zich bereid stroom te leveren, met een minimum van 50 kw. tegen den prijs van 5 ~~[illegible]~~ (Nederl munt) per Kw. uur. Op die basis werd door het Gouvernement van Curacao eene overeenkomst aangegaan. Door den heer John Eman was inmiddels concessie aangevraagd voor de electriciteitsvoorziening van Oranjestad en werd met dezen in onderhandeling getreden over ~~[illegible]~~ concessie verleening op de basis als de overeenkomst van het Gouvernement met de maatschappij. Einde dezes waren deze onderhandelingen nog gaande.
Ten verslagjaar werden verder ~~nog~~ de onderstaande bouwwerken uitgevoerd. Bouw van eene betonnen brug over het lagoen te Oranjestad en toegang gevende tot het terrein waarop de politiewoningen, ~~[illegible]~~ andere Gouvernements woningen voor ambtenaren zullen worden gebouwd. Afbouw van de dubbele gouvernements woning met kantoor, Bouw van 10 politie woningen en een politie opzieners woning te Oranjestad, uitbreiding van loodsen en bergplaatsen

12

9 Aan de voornaamste verkeerswegen werd het nodige onderhoud verricht. De oude verbindingsweg Oranjestad - St Nicolaas vertoonde een groot aantal scheuren zoodat de uitzakken aanzienlijk waren. De felle winden deed het op gebruikte verhardingsmateriaal door het drukke transport spoedig verpulveren, spoedig wegstoven, zoodat doorloopend met het verbeteren daarvan moest worden doorgegaan.

9)

— Op het emplacement der Openbare werken, verbouwing van de lichttoren van het Fort Zoutman ten behoeve van het nieuwe havenlicht. 9

Aan den primitieven toestand by den postdienst kwam een einde door het verbouwen van de benedenruimte van het Loge gebouw, ~~dat met het aanbrengen van loketten~~. De dienst kan thans naar behoren worden verricht, terwyl het publiek ~~met~~ de ruime loketten en de moderne post boxes gerieflijk wordt bediend. Voorloopig werd het gebouw voor 2 jaren ingehuurd tegen een huurprys van f 250.– 's maands. {Verslagjaar kenmerkte zich door groote droogte. De regenval bedroeg 171.6 mm m.d.i. het laagste cyfer gedurende de laatste 14 jaren

7 op verschillende plaatsen

Tengevolge van den geringen regenval vorderde het watervraagstuk ernstige aandacht. Gedurende den loop van het jaar werden 7 14 nieuwe putten gegraven en van betonnen overkapping voorzien.

Hierbij valt by op te merken dat het grootste deel de hoogst gelegen putten geen of laag zoutgehalte hadden terwijl de lager gelegene brak of zout water leverden. De put van Bloemond L gegraven in een zeer harden graniet laag, leverde zeer zout water, zelfs niet geschikt voor waschwater. De resultaten ~~verkregen~~ zyn over het algemeen niet bemoedigend wat betreft ondergrondsche waterreservoirs. Nergens werden resultaten verkregen die ~~zouden~~ wegen op de aanwezigheid van belangrijke voorraden. De oplossing van dit zoo urgente vraagstuk zal dan ook op andere wyze moeten worden gezocht. Een onderzoek werd ingesteld naar de watervoorraden en de kwaliteit daarvan, in de mijnschachten der vroegere goud ontginningen.

L in het midden van het N. W deel des eilands,

Uit de 9 grootste mynen over het eiland verspreid, werden water monsters genomen, die op het chemisch laboratorium van de Arend Petr. cy werden geanaliseerd. De resultaten daarvan waren dat één mijnschacht te Westpunt zoet water bevatte terwyl de overigen van brak tot zout water inhielden. Hoewel ten overvloede zy er even aan herinnerd dat deze mynen ~~liggen~~ voorkomen in hard gesteente dat theoretisch geen zout bevat.

3)

6 21

van ernstige aandacht moeten worden geschonken.

In de maand Juli vertrok de Luitenant Weyermaar met het Detachement Militairen der Koloniale reserve, na den politie dienst te hebben overgegeven aan den Sergeant der Militaire politie L welk corps inmiddels op gelyke sterkte was gebracht als het vertrekkende. Den 30 Juli arriveerde de 1e Luitenant Blokland van Curaçao als Detachements commandant der Militaire politie, tevens plaatselijk commandant.

L de Vries

veranderen #

{Den 28 April arriveerde de 1e Luitenant der Mariniers v d Ende als Detachement Commandant der Mariniers waarvan de sterkte 33 man bedroeg, als defensie macht voor Aruba. [Het Gezondheidshuis door dezen functionaris inmiddels ontruimd werd ingericht als kampement voor de mariniers en militaire politie en kon by aankomst der manschappen direct worden betrokken.

[Den 10n. Juni werd dezen commandant vervangen door den Lten C.L. M. Janssens.

Een tweetal mitrailleurs, bruikbaar als afweergeschut voor vliegtuigen, werden opgesteld by het kampement der Militaire politie te St. Nicolaas en de nabyheid van de etablissementen der Lago Oil and Transport company gelegen.

In den loop van het jaar werd door by bouw aan het kampementsgebouw een slaapzaal voor de mariniers, privaten en badgelegenheid en een ommuring ter beveiliging, geheel voor het gestelde doel geschikt gemaakt.

Den 8en April arriveerde per. H. M. bewakings vaartuig "Arend" Zyne Excellentie den Gouverneur en Mevrouw van Slotte vergezeld van den Adjudant 1e Luitenant Blokland. Bezoeken werden afgelegd by de Lago Oil en Transport company, de Arend Petroleum maatschappij, de scholen op het eiland, het San Pedro Hospitaal te Oranjestad, de landskantoren en de vele openbare werken in uitvoering. Verder werden per auto diverse inspectie toerten gemaakt over het eiland.

Verder stelde Z.E. de ingezetenen in de gelegenheid om hun belangen voor te dragen, waarvan een druk gebruik werd gemaakt.

4) 7

Den 9en ~~dez.~~ des avonds te 8 uur hield Z.E. en mevrouw van Slotte eene receptie in het Gouvernements logeergebouw die zeer druk werd bezocht. Den 10e bood Z.E. en mevrouw van Slotte aan een aantal genoodigden een diner aan, terwijl den 11en 's avonds de Gezaghebber Z.E. en mevrouw van Slotte benevens de adjudant als zijn gasten aan ~~zijn~~ tafel mocht ontvangen.
Den 12en des ochtends te 10 uur vertrok het hooge gezelschap weder per H.M. Arend naar Curaçao.
Den 6en Februari arriveerden per SS. "Libertador" een 6 tal leden van den Koloniale Raad, t.w. de heeren de Lannoy, Winkel, Esker, Henriquez, Beaujon en van Leeuwen, teneinde zich op de hoogte te stellen van toestanden en behoeften op het eiland. Bezoeken werden gebracht ~~bij~~ aan de Olie maatschappijen, het San Pedro Hospitaal, de hospitalen der beide Olie maatschappijen, de in uitvoering zijnde Openbare werken, terwijl door toelichtingen en het verstrekken van informaties door den Gezaghebber werd getracht om een zoo helder mogelijk inzicht in de behoeften van het eiland te geven. Den 7e ^te zijner woning^ bood de Gezaghebber de heeren een dinner aan.
Den 8en d.a.v. vertrok het gezelschap weder naar Curaçao, naar men verzekerde, met de beste indrukken.
Den 21. December arriveerde Z.E. den Gouverneur en mevr. v. Slotte, met de adjudanten Wenthold en G. Fens, benevens een 6 tal leden van den Kolonialen Raad, t.w. de heeren de Lansberg, Voorzitter, de Lannoy, v. Leeuwen, v.d. Linden Schotborg, Eskes en J. de J. Arends, per H.M. "Arend" ter bijwoning van de ~~opening~~ ingebruikstelling der voltooide publieke werken: t.w. nieuwe pier te Oranjestad, de nieuwe weg Oranjestad–St. Nicolaas en het Telefoonbedrijf te Oranjestad.
Den 22en December des ochtends te 9 uur werden in tegenwoordigheid van het hierboven genoemde

3 21

werkkrachten. Het wil mij voorkomen dat deze karaktertrek ~~niet~~ nauw samenhangt met de afkomst der Arubaansche bevolking. Het Indianen bloed is wars van inspannenden en geregelden arbeid. De armoede zit hem in het bloed; daarenboven heeft hij een wonderlijk begrip van vrijheid.
Als voorbeeld moge dienen, dat een man die de bemiddeling van den Geestelijke van zijn parochie inriep om hem te helpen ^bij het solliciteeren naar^ een betrekking bij de Lago Oil and Transport Co. en door dezen werd gewezen op zijn plicht tot geregelden arbeid, zich hoog oprichtende ten antwoord gaf: „De slavernij is reeds lang afgeschaft". Meteen verwijderde hij zich en solliciteerde niet.
Zooals reeds in het kort gemeld, verschafte de uitvoering van groote openbare werken aan een groot aantal menschen werk. Hoofdzakelijk werd gebruik gemaakt van inheemsche krachten.
Als aannemers en uitvoerders van deze werkzaamheden voldeden de Arubaansche werkleiders uitstekend.
Voor de zittingen van den Politie Raad bleef toenemende belangstelling bestaan.
De relaties van het Bestuur en de Olie maatschappijen waren van zeer vriendschappelijken aard.
Met de inning der belasting werd dit jaar geen moeilijkheid ondervonden.
~~[illegible]~~ Bij de uitvoering van verschillende Bestuursmaatregelen ten opzichte van de maatschappijen werd op sympathieke wijze medewerking verleend terwijl over en weer meerdere malen hulpverleening plaats had.
Zoo verleenden de beide maatschappijen op loffelijke wijze hunne tusschenkomst voor de levering van ^sommige^ materialen benoodigd voor de uitvoering der Openbare werken, terwijl d.z. met het uitleenen van stoomwals, asphalt ketel en motorboot tegenprestaties werden gegeven.
~~Ondanks het feit dat de handel in~~

~~verslagjaar lang met de hoogte bereikte~~ van 1929 wyzigden de handelaren over het algemeen ~~hun~~ politiek van overvraging der ~~prijzen niet~~. Gedurende het laatste ~~kwartaal vertoonde zich een scherpe inzinking ten A~~

Tengevolge van eene minder gelukkige opstelling van de zwavelzuur fabriek der Pan American Petrol corp. werd by Zuid Oostelyke windrichting een dusdanige overlast ondervonden in de op het terrein der maatschappy staande gouvernement woningen en in het dorp St. Nicolaas, van de neerslaande gaswolken, dat by de maatschappy op het treffen van maatregelen daartegen, met ernst werd aangedrongen. Als resultaat daarvan werd begonnen met het overbrengen van de bedoelde Gouvernements woningen naar een Gouvernements terrein gelegen ten noorden van de erfpachts gronden der maatschappy, (geheel voor rekening der maatschappy) terwyl een aanvang werd gemaakt met den bouw van een ~~geheel~~ nieuwe zwavelzuur fabriek volgens een systeem ~~tengevolge~~ waarby de hinderlyke gasuitlating wordt voorkomen.

Verder werd, op aansporing van het Bestuur, de weg rondom de afrastering van het erfpachtsterrein der Pan Am. voor auto verkeer in orde gebracht.

Door de visschers van het dorp Savaneta werd herhaaldelyk geklaagd over het verontreinigen van de baai door gestorte olie by het leegpompen der tankschepen (in de St. Nicolaas baai), waardoor de visschersbooten en netten onbruikbaar werden. De Lago Oil en Transp. Cy kwam op ~~het~~ verzoek van het Bestuur aan deze klacht tegemoet, door afsluiting van de nauwe ingang der baai "Smal" genoemd, waardoor dit euvel werd opgeheven.

De handel bereikte niet den grooten bloei van vorig verslagjaar, tengevolge van de terugzending der constructie arbeiders naar America, na de beëindiging der werkzaamheden en het geringe bezoek van de employees der Pan American oil Cy van

De woningbouw verbeterde hier en daar en werd door ettelyke huiseigenaren by de nieuwe woning een regenbak gebouwd.

Het verbruik van alcohol verminderde niet. Het euvel blyft de volkswelvaart zeer ongunstig beinvloeden.

De sterfte onder de jong-geborenen nam in verslagjaar nog toe en is eene gevolg van het ontbreken van deskundige hulp by de bevalling en verpleging na de geboorte.

Het sterfte cyffer bedroeg 222 tegen 171 in het vorige jaar. Het aantal doodgeborenen en sterfte onder den leeftyd van 1 jaar bedroeg in totaal 115 by een geboorte van 620, tegen 84 by een geboortecyfer van 537 ten vorigen jare.

Curaçaosche Bank

De Gezaghebber verleende als vertegenwoordiger dezer ~~meerdere~~ malen zyn diensten

Bedeeling v. behoeftigen

Aan ondersteuningen werd uitgegeven een bedrag van ƒ 1519.25 tegen ƒ 1293.70 in vorig jaar.

Watervoorziening

Tengevolge van den zeer geringen regenval werden in de nabyheid der bevolkingscentra putten gegraven ten einde in de dringende behoefte aan water te voorzien.

In totaal werden 14 putten gegraven, waarvan een 13 drinkbaar water leveren waaronder 2 tal. geheel vry van zout. Hoewel deze ~~half~~ putten met de reeds bestaande in de behoefte van het oogenblik voorzagen ~~valt~~ einde dezer te constateeren dat in het ~~nieuw~~ a.s. jaar meerdere putten zullen moeten worden bygegraven.

Nergens werden belangryke voorraden water aangetroffen. Een uitgebreid onderzoek ingesteld naar het water verzameld in de mynschachten der oude goud mynen over het geheele eiland had tot resultaat dat slechts in één schacht in het westelyk deel des eilands een drinkbaar water werd

aangetroffen, de overige bevatten minder of meer brak en zout water.
De onderzoek cyfers gaan als bylage hierby.

Zie Staat

Consignatie kas

In deze kas was ultimo December een saldo van ƒ 1728.39.

Plaatselijk Bestuur

Door den Raad van Politie werden 4 ~~6~~ vergaderingen gehouden. Omtrent de behandelde onderwerpen wordt beleefd verwezen naar de als bylagen hierby gevoegde afschriften notulen der vergaderingen.

De belangstelling voor de zaken het publieke leven betreffende bleef bestaan, ⌐ by de bevolking en uitte zich in de pers en het bywonen der openbare vergaderingen van den Raad. Eene opgave van het aantal kiezers over de laatste 5 jaren wordt als bylage 2 hierby gevoegd. De functie van ambtenaar van den Burgerlyken stand, werden door den Gezaghebber en een Landraad uitgeoefend.

D. Gewapende macht.

In de maand Juli ~~Den 3e Juli~~ werd het Detachement der Koloniale Reserve, dat zich ⌐ onder den 1e Luitenant Weyerman op zeer loffelyke wyze van zyn taak had gekweten, afgelost door een zelfde aantal manschappen der militaire politie. ⌐ Verder arriveerde den 28e april een detachement mariniers onder den Luitenant v.d. Bonde die den 10e Juni door Luitenant Janssens werd vervangen.

⌐ Den 30e Juli arriveerde den 1e Luitenant Blokland om het bevel en de politie leiding op zich te nemen

Aangezien het door de Koloniale Reserve verlaten kwartier veel te klein en te ondoelmatig was gebleken, ontruimde de Gezaghebber zyn woning ten behoeve van ~~het~~ de detachementen der militaire politie en mariniers. Met eenige vertimmering en bybouw van een slaapzaal voor de mariniers benevens eenige gemakken leverde het geheel een doelmatig en comfortabel onderkomen. Door de militaire politie gestationeerd te Oranjestad en te St. Nicolaas werden uitsluitend politie diensten verricht, terwyl ~~door~~ de mariniers als defensie macht meerdere malen oefeningen in het terrein hielden en patrouilles liepen. Door de geringe sterkte van het politie korps werd de gevangenis wacht te Oranjestad en de nachtelyke bewaking van het militaire politie kampement te St. Nicolaas door de mariniers waargenomen

Te Buchuribana werd met eenvoudige middelen een schietbaan aangelegd, waar door beide genoemde korpsen onder hun commandanten de schietvaardigheid werd onderhouden

E Rechtswezen en Politie

Rechterlyke macht

Door den Greffier te Curaçao wordt van de verrichtingen van het Kanton gerecht te Aruba verslag uitgebracht.

Politie

Zooals reeds werd vermeld, verving de militaire politie het detachement der Koloniale reserve waarvan de politie dienst was opgedragen op den 3e Juli.
Voorloopig was de leiding opgedragen aan den Sergeant de Vries die den 30e Juli die bevoegdheid overgaf aan den 1e Luitenant Blokland.

Het aantal manschappen (22) ~~was~~ is te klein voor eene goede politie dienst. ~~Door de~~ Gezien echter het geringe aantal manschappen werd op loffelyke wyze de ~~politie~~ dienst waargenomen.
~~De vier burgerpolitie agenten belast~~ ~~met~~ In de bewakings en ordonnance diensten op de landskantoren, waargenomen door een 4-tal burger agenten ~~van politie~~ kwam een verandering. De gewezen leider der burger politie Timp verliet den dienst met pensioen.

Gevangenissen

Onderwegenne tabellen bevatten de gegevens omtrent de gevangenen over 1930

Aanwezig op ultimo December 1929		In 1930				Aanwezig op ultimo December 1930	
		opgenomen		ontslagen			
mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	m	vr	m	
5	0	29	-	29 ⌐	-	5	0

⌐ waarvan 8 overgeplaatst is naar Curaçao

2/24 II

8

Leeftijd

Beneden 15 jaar		Boven 15 tot 20 jaar		Boven 20 tot 30 jaar		Boven 30 tot 40 jaar		Boven 40 tot 50 jaar		Boven 50 jaar		overleden		Recidivist		ontvlucht	
m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v	m	v
-	-	8	-	23	-	3	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-

Disciplinaire straffen behoefden niet te worden opgelegd. Wegens het ontbreken van een arrestanten lokaal werden dronkenlieden en rustverstoorders in de cellen opgenomen.

~~De ondervolgende strafzaken werden gedurende verslagjaar door het Kantongerecht alhier behandeld.~~

~~misdrijf van: Poging tot diefstal met geweld plegen door twee vereenigde personen~~ 2
~~Diefstal~~ 10
~~Diefstal bij nacht in een woning door iemand die zich aldaar tegen den wil van den rechthebbende bevindt~~ 2
~~Diefstal voorafgegaan door geweld tegen personen enz~~ 2
~~mishandeling~~ 3
~~Zware mishandeling die den dood tengevolge heeft~~ 1
~~Schaking~~ 1
~~Verduistering~~ 1
~~Doodslag~~ 2

~~overtreding van: Het onttrekken met een krachtens wettelijk voorschrift gegeven last, binnen de kolonie terug keeren~~ 3
~~Het onwettig bezit van Opium~~ 1
~~Het onwettig gebruik van Opium~~ 1

3/ 25

Van de personen terechtgestaan terzake van de hiervoren genoemde feiten, zijn in de gevangenis opgenomen:

~~Mannen~~ Vr

16	-	diefstal en poging daartoe
4	-	mishandeling.
1	-	schaking
1	-	Verduistering
2	-	Doodslag
3.	-	Het binnen de kolonie terug keeren in strijd met de wettelijke bepalingen
1	-	onwettig bezit van Opium.
1	-	onwettig gebruik van opium
totaal 29	-	

Van de pistole werd geen gebruik gemaakt.

Naar leeftijd werden in de gevangenis opgenomen

2	personen van	17 jaar
1	persoon „	18
2	personen „	19
3	„ „	20
5	„ „	21
1	persoon „	22
3	personen „	24
5	„ „	25
1	„ „	26
2	„ „	29
2	„ „	30
1	persoon „	36
1	„ „	40
totaal 29	personen	

waarvan 20 van elders afkomstig.

De gezondheidstoestand der gevangenen was goed. De levering der voeding geschiedde door den cipier.

T. Eeredienst en onderwijs.

1. Protestantsche gemeente.

In den eigenaardigen toestand dezer gemeente kwam geen verandering. ~~Zoo~~ Het conflict ~~met~~ haren geestelijken voorganger kwam

90

niet tot een oplossing. De heer van Essen kwam niet meer te Aruba. ~~Een~~ De kapitein van het Leger des Heils ~~te~~ te Curacao Dhr Bruwelda kwam maandelyks eenige dagen over voor het houden van ~~eenige~~ godsdienstoefeningen

De Haagsche commissie die op zich nam om een anderen voorganger te zorgen, slaagde daarin niet. ---

Ook ditmaal kan geen Statistiek der gemeente worden gegeven, aangezien geen aanteekeningen werden gehouden.

<u>Roomsch katholieke gemeente</u>

De geestelyke bediening was aan 4 geestelyken opgedragen.

Statistische en andere gegevens worden door het Hoofd van het Vicariaat te Curaçao verstrekt.

G Armenzorg. I De Armenkas.

Voor de verantwoording der inkomsten en uitgaven wordt beleefd verwezen naar bylage 3.

De inkomsten bestonden, uit gelden betaald voor het sluiten van huwelyken ten huize alsmede van verzamelingen en voor publieke vermakelykheden. Ondersteuning werd verleend aan behoeftigen terwyl de begrafeniskosten van onvermogenden eveneens door uit werden betaald.

Het saldo bedroeg einde des jaars ƒ 29.20

<u>Voogdy Raad</u>

Het verslag over werd door den Raad niet vergaderd. Het desbetreffende verslag wordt als no 4 hierby gevoegd.

<u>III Begrafenis societeit</u>

Hieromtrent valt niets te rapporteeren

Geneeskundige dienst

Hiervoren werd reeds bekend gesteld dat de gezondheidstoestand op het eiland over het algemeen bevredigend kan worden genoemd.

De sterfte was grooter dan ten vorigen jare en bedroeg 222 tegen 171 in 1929

Het sterfte cyfer en het aantal levenloos geborenen bedroeg over:

	overleden	Levenloos
Januari	25	5
Februari	13	2
Maart	15	1
April	20	3
Mei	12	4
Juni	10	3
Juli	18	6
Augs	18	2
Sept	23	6
October	23	5
November	16	6
December	29	2
Totaal	222	45

Onderstaande opgave is eene naar de leeftyden verdeelde incl doodgeborenen

	Levenloos	Beneden 1 jaar	1-4 jaar	5-9 jaar	20-64 jaar	65 of meer	onbekend	Totaal
Oranjestad	7	13	3	1	30	8	-	62
Buitendistricten	38	57	22	7	64	17	-	205
totaal	45	70	25	8	94	25	-	267

De immigratie bleef het geheele jaar door van de havenartsen belangrijk deel tyd vorderen. Quarantaine gevallen deden zich niet voor.

In het Roomsch Katholieke Hospitaal San Pedro Verona werden 129 onvermogende patienten opgenomen met een totaal van 3154 verpleegdagen tegen 95 met een totaal aantal verpleegdagen van 2777 ten vorigen jare

De hospitalen der beide Petroleum maatschappijen waren het geheele jaar in gebruik. In dat der Lago Oil & Transport Cy waren alt. daar werkzaam 3 doktoren en 5 verpleegsters en in dat der Arend Pet. Cy 1 dokter en 2 verpleegsters.

Het aantal verstrekte kaarten rechtgevende op vrije geneeskundige behandeling bedroeg: tegen betaling 114 kosteloos 11 Stuks.

By ~~beschikking van den Gouverneur dd~~ gouvernements beschikking dd. 14 October 1930, No 1297 ~~A~~ werd de Gouvernements geneeskundige tevens haven arts te St. Nicolaas Dr B. Gelfman overgeplaatst naar St. Martin, terwijl de geneeskundige Dr Robles van St. Maarten in diens plaats kwam als haven arts met uitsluiting van de verdere praktijk. Daarvoor werd by Gts. besluit dd 30 Juni 1930, No 778 weder aangesteld Dr. J.K. Arends.

J. Onderwijs.

Kortheidshalve moge hieromtrent worden verwezen naar het jaarverslag der plaatselijke School commissie opgemaakt ingevolge Art 53 der Onderwijsverordening. (P.B. 1907 No 5) hierbij gevoegd als bylage 5

Bylage D geeft een overzicht van het aantal scholen, leerlingen en onderwijzend personeel.

Door het byeen brengen van gelden, kon de boekerij ~~belang~~ der Julianaschool belangrijk worden uitgebreid, waarvan door de leerlingen een druk gebruik ~~werd~~ gemaakt.

Verlichting

De haven-steigers, kustlicht, werkten alleen normaal. Het primitieve kustlicht te Oranjestad ~~werd~~ ~~vervangen door een modern~~ bestaande uit een petroleum lampje werd vervangen door een modern ~~gaslicht~~ knipperlicht. Met de verlichting van Oranjestad bleef het treurig gesteld. Met de Directie der Arend Petroleum company

kon echter een overeenkomst worden aangegaan, waarby deze maatschappij stroom zal leveren ten behoeve van Oranjestad. Daarop volgde een verzoek van den Heer John Eman om vergunning tot exploitatie van de beschikbare electr. stroom onder dezelfde voorwaarden als de hiervermelde overeenkomst tusschen Maatschappij en Gouvernement. Einde dezer waren de onderhandelingen terzake nog niet beeindigd.

In begin November verkeerde het bestaande electriciteits-bedrijf in een zoodanigen toestand, dat de machinerieën tot opwekking van stroom minstens 1 keer per avond voor reparatie moesten stoppen. Medio November was de installatie onherstelbaar kapot, zoodat dit bedrijf geheel kwam stil te liggen. Gelukkig vondt het bestuur der Arend petr. maatschappij bereid om reeds dadelyk stroom te leveren voor het oude net en dit te blyven doen tot de nieuwe installatie zal zyn voltooid.

De verlichting binnenshuis zoowel als op de straat was gedurende het geheele jaar zeer treurig.

Posterijen en Telegrafie.

K. Posterijen en Telegrafie. Nog steeds nemen de inkomsten van dezen dienst toe en bedroegen

Frankeerzegels	f 32.072.20⁵	tegen	f 27219.50½	in 1909
Briefkaarten	" 26.35	"	" 31.15	"
Briefomslagen	" 932.13½	"	" 615.52½	"
Boekjes	" 4165.56	"	" 3687.36	"
Postwisselformulieren	" 41.44	"	" 37.78	"
adreskaarten en douaneverkl	" 25.67½	"	" 12.74	"
antwoord coupons	" –.–	"	" 0.20	"
Portzegels	" 2787.02½	"	" 1170.62½	"
~~Nederl. zegels~~	" –.–			
Totaal	f 40.050.39	"	f 32.774.88½	"

Aan postwissels werd verzonden

a. voor het Buitenland

naar Duitschland	(72 wissels)	f 7.791.57	tegen	f 3.831.53	in 1909
" Engeland	(247 ")	" 12.056.73	"	3.305.39	
" Frankrijk	(68 ")	" 2673.93	"	920.67	
" Italië	(3 ")	" 266.–	"	–.–	
" Nederland	1004	" 40.558.33	"	22355.94	
" Ned O Indië	9	" 292.55	"	290.–	
" Suriname	357	" 19.826.75	"	21.674.32	
Koers v/ wissels n/ Ned O. I. en Suriname		f 157.90		114.85	
Recht op Engelsche wissels		36.50	"	f 19.50	
		f 83.660.26	"	f 52.492.20	

b voor het Binnenland

Naar Bonaire	(14 Wissels)	f 6.463.40	"	6136.70	in 1909
" Curaçao	2679	" f 652.786.32	"	359.074.70	"
" St Eustatius	36	" 726.–	"	638.08	"
" St Martin N G	111	" 12.691.85	"	11122.50	"
" Saba	10	" 730.–	"	106.–	"
Totaal		f 673.397.67	"	f 377.077.98	

31

De volgende wissels werden uitbetaald

a van het Buitenland

Uit Engeland	6 wissels	ƒ 191.15	tegen	ƒ 489.67	in 1924
" Frankrijk	1 "	100.–	"	–.–	
" Nederland	582 "	2957.36	"	1187.22	"
" Ned. O. I.	1 "	5.–	"	10.–	"
" Suriname	4 "	447.–	"	250.–	"
" Verg. St.	1 "	1.81	"	–.–	"
aan afz. teruggestuurd	4 "	92.56	"	ƒ 240.–	"
		ƒ 3.794.88	"	ƒ 2176.89	"

b. van het Binnenland

Uit Bonaire	(14 wissels)	ƒ 1.450.90	tegen	1.201.80	"
" Curaçao	(336 ")	45.503.08	"	11.983.62	"
" St. Eustatius	(2 ")	172.–	"	–.–	"
" St. Maarten N.G.	(7 ")	538.80	"	1.263.10	"
" Saba	(1 ")	50.–	"	–.–	"
aan afz. teruggez. en met veranderd adres	(7 wissels)	719.75	"	60.–	"
Totaal		48.434.53	"	14.528.52	"

Ontvangen postpakketten:

a van het Buitenland.

~~Uit~~ Antigua	5	Stuks
Barbados	1	"
Belgie	7	"
Br. Guiana	6	"
Canada	16	"
Canal Zone	19	"
China	8	"
Colombia	1	"
Cuba	2	"
Denemarken	4	"
Duitschland	249	"
Engeland	1200	"
Frankrijk	122	" 1518
Grenada	1	"
Haiti	1	"
Hongarije	10	"
Hongkong	16	"
	1668	"

32

	1668	
~~Uit~~ Ierland	1	St.
Italie	12	"
Jamaica	4	"
Mexico	4	"
Nederland	974	"
N. O. Indie	2	"
Oostenrijk	14	"
Panama	41	"
Polen	2	"
Portorico	18	"
St. Domingo	1	"
St. Kitts	4	"
Straits settlement	1	"
Suriname	177	"
Tsjecho Slowakije	10	"
Tortola	2	"
Trinidad	14	"
Venezuela	14	"
Verg. St. v. N. Amerika	9285	"
Zuid Afrika	1	"
Zwitserland	62	"
Totaal	13311	" tegen 8275 in vorig jaar

b van het Binnenland

Bonaire	3	Stuks
Curaçao	824	"
St. Eustatius	5	"
St. Maarten N. G.	24	"
Totaal	856	

tegen 715 stuks in vorig jaar

Verzonden postpakketten:

a naar het buitenland.

~~Aan~~ Barbados	2	Stuks
Brazilie	1	"
" Br. Guiana	6	"
Canada	8	"
Canal Zone	1	"
" China	3	"
" Colombia	2	"
" Denemarken	1	"
	24	"

Uitgang aantal stuks

naar Duitschland	60	stuks
" Engeland	40	"
" Estland	2	"
" Frankrijk	4	"
" Grenada	4	"
" Italië	1	"
" Jamaica	1	"
" Little Cayman	1	"
" Mexico	3	"
" Federated Malay States	1	-
" Nederland	94	-
" Ned O Indie	1	-
" Oostenrijk	1	-
" Palestina	1	-
" Polen	4	-
" St Domingo	2	-
" St Lucia	1	-
" Suriname	99	-
" Syrië	1	-
" Trinidad	5	-
" Venezuela	11	
" Ver St v N. Amerika	298	
" Zwitserland	7	
Totaal	616	tegen 308 stuks

in vorige jaar.

b naar ~~het~~ Het Binnenland

~~naar~~ Bonaire	5	st.
" Curacao	151	"
" St Eustatius	11	"
" St Martin N.G	50	"
" Saba	6	-
totaal	223	tegen 177 stuks

in het vorige jaar.

a – Verzonden brieven met aangegeven waarde:

1 naar Duitschland	8	stuks	f 1125.-
" Hongarije	1		100.-
" Nederland	7	"	540.-
" Polen	27	"	3252.50
" Roemenie	14		362.50
Totaal stuks	57	"	f 5380.-

tegen 24 stuks ad f 3440.50 in het vorige jaar

b Ontvangen uit

Engeland	1	stuk £10	f 120.-
Duitschland	1	"	1250.-
Nederland	10	"	4272.-
Suriname	2	"	122.-
totaal	14	stuks	f 5764

tegen 12 stuks ad f 1174.05 in vorige jaar

Ter invordering verzonden handelspapier enz. Nihil

Ter invordering ontvangen handelspapier enz

uit Nederland	212	stuks	f 1588.35
" Ned O Indie	1	"	f 18.-
totaal	213	"	f 1606.35

tegen nihil in het vorige jaar.

Koloniale postspaarbank

Ingelegd in 380 inlagen		f 46 993.97
Gelicht in 328 terugbetalingen		54 210.80
Aantal ~~uitgereikt~~ boekjes ~~uitgereikt~~	51	
" ingetrokken "	20	

Draadlooze Telegrafie

De geringe sterkte van het lange golfstation 1924 gaf vele malen storing in den dienst.

Herhaalde malen kon voor langeren of korteren tijd geen verbinding met Curacao worden verkregen, zoodat belangrijke telegrammen o.a. van de olie maatschappijen, 2 à 3 dagen lang bleven liggen dat deze daarvan den nadeeligen invloed ondervonden. Dit gaf de Lago Oil en Transport Cy aanleiding om officieel op verbetering aan te dringen.

Voor doorloopende communicatie met de in deze wateren gestationneerde oorlogschepen was het radio station nacht en dag bezet.

De inkomsten van dezen dienst bedroegen in verslagjaar f ~~131692.21~~ 111.907.- tegen f 127990.- in het vorige jaar.

93

Ontvangen telegrammen

Regeerings	619	met	14459 woorden
Dienst	68	"	1895 "
Byzondere	7425		108580 "
van schepen	922		10060 "
Totaal	9034		134.994 "

Verzonden telegrammen

Regeerings	634	met	14380 woorden
Dienst	36	"	1151 "
Byzondere	9720		148538
van schepen	503		8085
Totaal	10893		172154.

Landstelefoondienst

Den 22 December werd het bedrijf alhier officieel opengesteld.

Een ~~nacht~~ dag en nacht bedrijf maakte de aanstelling van twee dag- en een nacht telefonist noodzakelijk.

Van uit St. Nicolaas werden verscheidene verzoeken tot aansluiting van dit dorp met Oranjestad gedaan en werd dientengevolge als proef een telefoon met kwartjes automaat geplaatst. Een lyst voor inschryving zal ter plaatse worden gedeponeerd en zal by voldoende deelname een aparte bedieningspost worden geplaatst.

Ook de Lago Oil en Transport Cy zal binnen afzienbaren tyd van een aparte bedieningspost moeten worden voorzien voor de noodige aansluitingen vanaf hun terrein.

Het bedrijf werkt uitstekend.

Het totaal aantal storingen bedroeg 22.

Het aantal aansluitingen bedroeg

Hoofdaansluitingen	85
Neven aansluitingen	24.
Byzondere aansluitingen	1 -
Publieke telefoon	1
Aanvraag voor nieuwe aansl.	9.

De inkomsten bedroegen in totaal ƒ 3991.05

L. Financieele Zaken

1. Belastingen en inkomsten van onderscheiden aard

Bylage 6 geeft een overzicht van alle ontvangsten en uitgaven van Aruba over 1930

2. Domein

Bylagen 7. 8. 9. geven een overzicht van de verhuurde terreinen op Aruba. In eigendom werden afgestaan 29 stukken grond, in totaal 5019.77 M² voor het bouwen van woonhuizen waarvan 13 in Oranjestad, 1 in het 1e en 15 in het 4e district tegen den prys van ƒ5 p. M².
Buiten de hoofdplaats werden in huur uitgegeven 176 stukken grond voor woningbouw tegen pryzen varieerende van ƒ0.05 tot ƒ0.15 per M² p. jaar. Voor landbouwdoeleinden slechts 7 stukken.

Van de bestaande huurovereenkomsten hadden er 103 overdrachten plaats.

3. Hypotheken en eigendommen

Op ultimo December 1930 bedroegen de gevestigde hypotheken een totaal van:

	122	groot		ƒ 316.014.89
Byzgekomen in 1930:	1	onbekende rente		20.000 -
	1	van 7 % "		10000. -
	2	" 8 % "		3250. -
	3	" 9 % "		7322.08
	6	" 9.6 % "		20950. -
	1	" 10 % "		4525. -
	13	" 12 % "		25184. -
Totaal	149	hypotheken groot		ƒ 407.245.97

Afgelost in 1930:	1	van 6%	ƒ 1.000. -
	1	" 7.2%	10.000. -
	2	" 8 %	3.187. -
	1	" 9 %	1.000. -
	3	" 9.6%	1.800. -
	1	" 10 %	4525. -
	1	" 12 %	900. -
	10	~~[illegible]~~	ƒ 22.412. -

Bleven alzoo staan 139 Hypotheken tot een bedrag van ƒ 384 833.97
Gedurende verslagjaar werden 209 verschillende akten in de openbare registers ingeschreven.

M. Persoonlijke verordeningen omtrent alle Landsdienaren

Nihil

N. Handel en Nijverheid

1. Mijnwezen
Hierover valt over 1930 niets te rapporteeren.

2. Industrie
Tengevolge van de verminderde inkomsten door de algemeene malaise, werd weder meer aandacht besteed aan het hoeden vlechten. De uitvoer bedroeg 7895 dozijn ter waarde van ƒ 11461.- tegen 1876 dozijn ter waarde van ƒ 3418.- het vorige jaar.
Verdere industrie komt hier niet voor.

3 Landbouw
Het uitblijven der regens maakte het in verslagjaar onmogelijk om op dit gebied iets te verrichten. Wel heeft men getracht om bij den zeer geringen regenval nog iets te planten, maar dit was tevergeefs. Verslagjaar was het droogste gedurende de laatste 14 jaar. Van den Pindakoogst werd uitgevoerd 2120 KG à ƒ 765.- . De inzameling van Dividivi had nog voortgang. De uitvoer bedroeg 106.000 KG à ƒ 7650.- Ook aan het tekken van Aloë werd in verslagjaar nog betrekkelijk veel gedaan. De hooge marktprijzen maken dezen arbeid nog steeds loonend.
De uitvoer bedroeg 328.156 KG ter waarde van ƒ 280.017.- tegen 443.765 KG ter waarde van ƒ 370.674.- in het vorige jaar.

3/

4. Veeteelt
Hoewel de gezondheidstoestand van het vee niets te wenschen overliet, had de veestapel zeer veel te lijden van gebrek aan voedsel en water tengevolge van de langdurige droogte.
Veel ezels en kleinvee stierven tengevolge van uitputting.
De invoer van slachtvee was daarom grooter dan in vorige jaren.
Ingevoerd werden:

Runderen	574	tegen	683	in 1929
Geiten	3801	"	3174	" "
Schapen	839	"	308	" "
Varkens	720	"	284	" "

Uitgevoerd werden

Geiten	8	tegen	4	" "
Schapen	4	"	7	" "

Ander vee werd niet uitgevoerd.
Bijlage H geeft een overzicht van den veestapel op ultimo verslagjaar.

5 Visscherij

Daar steeds juist zooveel visch werd gevangen, dat de prijzen stationnair bleven, voorziet de door de visschersvloot aangevoerde hoeveelheden visch lang niet in de plaatselijke behoeften. Het prijzenniveau werd hoog gehouden. Er werden 178 visschersbrieven uitgereikt, tegen 134 in het jaar 1929. De uitvoer van visch bedroeg ƒ 2.100.-
Uitvoer van gezouten visch bedroeg 1487 dozijn, tegen 326 dozijn in 1929

6 Scheepstimmering.
In verslagjaar werd hieraan niets gedaan

7 Scheepsbouw.
Had niet plaats.

39

8. Handel en Scheepvaart.

~~Arbeiders~~

De inzinking van handel en scheepvaart die in de 2e helft van 1930 werd waargenomen duurde voort en is een groot gedeelte het gevolg van de heerschende wereldcrisis. Toch spreken de onderstaande cijfers nog van vooruitgang vergeleken met het vorige jaar en geven geen reden tot mismoedigheid.

De invoer bedroeg, enz.

Hieronder is begrepen een bedrag van ƒ 240.315.383.- in- en uitvoer van aardolie + producten der alhier gevestigde Petroleum Maatschappijen benevens ƒ 7.071.722,= invoer van onderdeelen van een raffinaderij.

Ingevoerd werd uit Nederland:

enz

Uit Curaçao werd ingevoerd:

enz.

Zie Verslag 1929

Einde

~~Legger~~

Blad.

Zie No. 152 1931 Staat.

Eiland Aruba

Opgave

vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba over het jaar 1930, vergeleken met de opbrengst, met toelichtingen.

Aruba, 26 Januari 1931
De Gezaghebber,

95

Opgave vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930, vergeleken met de opbrengst, met toelichtingen.

	Benaming der middelen en inkomsten	Raming 1930	Opbrengst 1930.	Verschil: meer dan de raming	Verschil: minder dan de raming	Toelichtingen
	A Belastingen					
a	Invoerrecht	188.000.-	ƒ 334.924.-	146.924.-		De opbrengst houdt verband met een invoer van werktuigen.
b.	Accijns op gedistilleerd	160.000.-	180.860.-	20.860.-		Idem
c	Accijns op geslacht	2.000.-	2.245.-	245.-		
d	Zegelbelasting	12.000	20.892.-	8.892		De opbrengst over de jaren 1929 en 1930 heeft bewezen dat de raming te laag is.
e	Overdrachtsbelasting	3.000.-	4.106.-	1.106.-		Dit middel is van zeer wisselvalligen aard.
f	Belastingen op openbare verkoopingen		634.-	634.-		
g	Grondbelasting	5.000.-	85.070.-	80.070.-		De opbrengst over de jaren 1929 en 1930 heeft bewezen dat de raming te laag is.
		370.100	628731	258.731.-		

Opgave vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930, vergeleken met de opbrengst met toelichtingen.

Benaming der middelen en inkomsten	Raming 1930	Opbrengst 1930.	Verschil: meer dan de raming	Verschil: minder dan de raming	Toelichtingen
	370.000 -	f 628.731.-	258.731		
h. Gebruiksbelasting	4.000 -	23.936.	19.936 -		De opbrengst is normaal, de raming is laag.
i Inkomstenbelasting	18.000 -	189.776.-	171.776 -		De opbrengst over 1929 en 1930 heeft bewezen dat de raming te laag is.
k. Vergunningsrecht	3.000 -	4.383.-	1.383 -		Door uitgifte van nieuwe vergunningen
l Hondenbelasting	700 -	566.-		134 -	-
n motorrijtuig-, boot- en rijwielbelasting	30.000 -	49.812.	19.812 -		De raming is te laag gesteld.
	425.700 -	897.204.-	471.638 -	134 -	
B. Inkomsten van onderscheiden aard.					
a. Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening van de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerl. stand.	400 -	250.-		150 -	
	400 -	250		150 -	

Opgave vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930, vergeleken met de opbrengst, met toelichtingen.

	Benaming der middelen en inkomsten	Raming 1930	Opbrengst 1930	Verschil: meer dan de raming	Verschil: minder dan de raming	Toelichtingen
	O.D.	400.-	250.-		150.-	
c	Boeten	4.000.-	13.697.-	9.697.-		Dit middel is van geen wisselvalligen aard, doch in verband met de opbrengst van 1929 en 1930 lijkt de raming te laag te zijn.
e	Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen.	3.000.-	4.920.-	1.920.-		Dit middel is van wisselvalligen aard.
g	Huur van Landsgronden en eigendommen	20.000.-	25.429.-	5.429.-		De opbrengst is normaal, de raming is laag.
h	Registratierecht	300.-	780.-	480.-		~~Dit~~ De hooge opbrengst is vermoedelijk toe te schrijven aan de vele [illegible] die in 1930 gevormd werden.
i	Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen.	20.000.-	81.722.-	61.722.-		Door de verhooging van het tarief van dienstverleening in de loop van 1930 is de raming te laag geworden.
j	Huur van opslagplaatsen	4.000.-	5.557.-	1.557.-		Doordat de huur verhoogd werd in 1930 is de raming te laag.
		51.700.-	132355.-	80.805.-	150.-	

Opgave vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930, vergeleken met de ~~opbrengst~~ met toelichtingen.

	Benaming der middelen en inkomsten	Raming 1930	Opbrengst 1930	Verschil: meer dan de raming	Verschil: minder dan de raming	Toelichtingen
	O.D.	51.700 -	132.355 -	80.805 -	150 -	
m.	Inkomsten van de posterij	19.000 -	40.778 -	21.778 -		De opbrengst kan als normaal worden beschouwd ~~worden~~, de raming is laag.
o.	Opbrengst van de posten van draadl. telegrafie	47.000 -	111.907 -	64.907 -		De hooge opbrengst is toe te schrijven aan het meerdere gebruikmaking door de Olie Maatschappijen.
r.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:	350 -	174 -		176 -	
	Verhuur van ziekenauto	~~250~~ -			76 -	
	verkochte kaarten rechtgevende op geneeskundige hulp	~~100~~ -			100 -	
ij	Vergoeding v/d. kosten v. onderzoek en beproeving van stoomketels enz.	3000 -	2.611 -		389 -	
aa	Loodsgelden	190.000 -	180.178 -		+ 9.822 -	De mindere opbrengst is toe te schrijven aan ~~het~~ feit dat de kleine tankbooten [illegible] schepen thans de helft betalen van vroeger. (tankers betalen de helft.)
ee	Alle andere ontvangsten	10.000 -	44.485 -	34.485 -		Dit middel is van geen [illegible] aard. De opbrengst is vooral toe te schrijven aan verkochte domein en vergoeding voor een [illegible] dokter [illegible] Shell betaald was.
		321.050 -	f 512.488 -	201.975 -	10.537 -	

Opgave vermeldende de raming der middelen en inkomsten van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930, vergeleken met de opbrengst met toelichtingen.

Benaming der middelen en inkomsten	Raming 1930	Opbrengst 1930.	Verschil meer dan de raming	Verschil minder dan de raming	Toelichtingen
Overzicht					
A. Belastingen	42[illegible].200 -	897.204. -	471.638 -	134 -	
B. Inkomsten onderscheiden aard.	321.050 -	512.488. -	201.975 -	10.537 -	
	747.250 - 6.7	1.409.692	673.613 -	10.671 -	

Eiland Aruba.

Ontwerp
suppletoire begrooting
van
Uitgaven
voor het
dienstjaar
1930

Aruba, 13 November 1929
De Gezaghebber,

98

Nadere raming van de uitgaven van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930.

Artikel		Nadere raming 1930	Raming 1930	Toelichting
	I^e Afdeeling. Gewestelijk bestuur			
7	c. Representatiegelden v/d Gezaghebber	f P.M.	f —	– Met den aard zijner betrekking heeft de Gezaghebber maandelijks buitengewone uitgaven te verrichten, welke hij onmogelijk kan blijven bestrijden van zijn maandelijks salaris. De aanwezigheid van twee vreemde petroleum maatschappijen, waarvan de leidende personen ook particuliere vriendschappelijke betrekkingen onderhouden verhoogen de kosten aanzienlijk.
	IIe Afdeeling. Rechts- en politiewezen.			
27	– huur, verbetering en verlichting van wachthuizen; aankoop en onderhoud van verweermiddelen en wapens en andere uitgaven.	" 5.000 =	" 3.000 =	Door uitbreiding van diverse diensten is de inhuur van kantoorruimte noodzakelijk tot tijd en wijle met den bouw van Gouv.kantoren kan worden begonnen.
	IIIe Afdeeling. Posterij- en telegraafdienst.			
41	a loon van 2 brievenbestellers à fl 75.-	" 1.200 =	" 1.800 =	Het op de begrooting 1930 opgebrachte loon à f 75.= 's maands is tengevolge van de belangrijke toename der werkzaamheden en duren levensstandaard zeer onvoldoende.
	Ve Afdeeling. Landbouw.			
83	– Aanleg, onderhoud en verbetering van Irrigatie werken en putten	" 10.000 =	" 8.000 =	Het aangevraagde bedrag zal worden besteed voor de uitdieping van de waterreservoirs Tanki Leendert en Tanki Paradera, alsmede het graven van eenige drinkwaterputten te Santa Cruz.

Artikel		Nadere raming 1930	Raming 1930	Toelichting:
				Het aantal putten is daar zeer onvoldoende tengevolge waarvan door de bevolking op verren afstand water moet worden gehaald. Het groote schoolverzuim daar ter plaatse is aan dit euvel te wijten.
	VIIe Afdeeling **Straatverlichting**			
120	Benoodigdheden en andere uitgaven voor de straatverlichting.	f 9.000 -	f 3.600 -	De bestaande straatverlichting is ten eenen male onvoldoende. Politie bewaking gedurende den nacht is dientengevolge zeer bezwaarlijk. Het groote aantal vreemdelingen maakt verbetering van den toestand dringend noodzakelijk.
	Nieuwe werken.			
125	Aanleg van een nieuwen verbindingsweg Oranjestad - San Nicholaas	f 674.000 -	—	De bestaanden weg verkeert in een deplorabelen toestand en zullen de kosten van een permanent herstel belangrijk hooger zijn dan den aanleg van een nieuwen weg loopende langs de kust. Daar over den geheelen afstand Oranjestad - San Nicholas van nabij de kust te zien is, krijgt deze weg, boven het voordeel, dat de salina's worden ontweken en toegenaamd geen bochten of hellingen daarin voorkomen, strategische waarde. Het in orde brengen van den ouden weg met voorzieningen voor het passeeren door de salina's wordt begroot op f 937.000,-. 2.9.
125	Bouw van een brug over het Lagoen	f 81.600 -	—	Het eenige kunstwerk in bovengemelden weg. De lengte zal bedragen 110 Meter. Houten brugdek op ijzeren jukken.

			Nadere raming 1930	Raming 1930
artikel	125	Kortegolf ~~zender en ontvanger~~ installatie voor ~~draadloos~~ het Station der draadlooze telegrafie	P_M	—

Het bestaande Station voldoet niet meer aan de eischen van den tyd. De lange golf installatie is te zwak waardoor ~~herhaaldelijk~~ bij luchtstoringen of het in werking zyn van de kortegolf installatie te Curaçao de berichten niet kunnen worden doorgegeven of opgevangen. ~~Herhaaldelijk~~ Geregeld blyven telegrammen ~~[illegible]~~ voor langeren of korteren tyd liggen, ~~ze~~ (menigmaal van 12 tot 18 uren toe.) voor ze kunnen worden doorgeseind.

Eiland Aruba.

Ontwerp suppletoire begrooting van Uitgaven voor het dienstjaar 1930

Aruba, 13 November 1929.
De Gezaghebber,

100

Nadere raming van de uitgaven van het eiland Aruba voor het dienstjaar 1930.

Art.		Nadere raming 1930.	Raming 1930.	Toelichting.
	I^e Afdeeling. Gewestelijk bestuur.			
7	e. Representatiegelden v/d. Gezaghebber.	f P.M.	f —	Uit den aard zijner betrekking heeft de Gezaghebber maandelijks buitengewone uitgaven te verrichten welke hij onmogelijk kan blijven bestrijden van zijn maandelijks salaris. De aanwezigheid van twee vreemde Petroleum maatschappijen, waarvan de leidende personen ook particuliere vriendschappelijke betrekkingen onderhouden verhoogen de kosten aanzienlijk.
	IIe Afdeeling Rechts- en politiewezen.			
27	- huur, verbeteringen en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven.	„ 5.000 =	„ 5.000 =	Door uitbreiding van diverse diensten is de inhuur van kantoorruimte noodzakelijk tot tijden wijl ~~tot~~ met den bouw van Gouv. kantoren kan worden ~~overgegaan~~ begonnen.
	IIIe Afdeeling. Posterij- en telegraafdienst.			
41	a. loon van 2 brievenbestellers à f 75.=	„ 1.200 =	„ 1.800 =	Het op de begrooting 1930 opgebrachte loon à f. 75.= 's maands is tengevolge van de belangrijke toename der werkzaamheden en duren levensstandaard zeer onvoldoende.
	Ve Afdeeling. Landbouw.			
83	. aanleg, onderhoud en verbetering van Irrigatie werken en putten.	„ 10.000 =	„ 8.000 =	Het aangevraagde bedrag zal worden bestemd voor de uitdieping ~~en isoleering van twee~~ van de waterreservoirs Tanki Leendert en Tanki Paradera, alsmede het graven van eenige drinkwaterputten te Santa Cruz.